Räkenskapssammandraget 2026

Instruktioner
Version 1
Aktuell information om RS insamlingen finns på uppgiftslämnarsidan www.scb.se/rskommuner

Innehåll

Inledning 7

Allmänt 7

Blankettens innehåll 7

Att arbeta med blanketten 8

Förtryckta uppgifter i blanketten 9

Färger i blanketten 9

Kostnadsbegrepp i blanketten 10

Nyckeltal i blanketten 10

Nyckeltal Pedagogisk verksamhet 11

Nyckeltal Vård- och omsorg 11

Kontroller i blanketten 12

Särskilda kontroller i Verksamhetens intäkter och kostnader 13

Särskilda kontroller i Skatter, bidrag och finansiella poster 13

Särskilda kontroller i Investeringsredovisningen 14

Särskilda kontroller i Driftredovisningen 14

Särskilda kontroller i Motpartsredovisningen 15

Avdelningen Kontrollblad 16

Publicering 16

Nyheter för året 17

Balansräkning 17

Nytillkomna rader: 17

Verksamhetens intäkter och kostnader 17

Övriga ändringar: 17

Resultaträkning 18

Jämförelsestörande poster i Resultaträkningen 19
Balanskravsresultat 19
Balansräkning 21
Balansräkningens innehåll 21
Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser 22
Övriga tilläggsuppgifter 23
Verksamhetens intäkter och kostnader 24
Skatter, bidrag och finansiella poster 27
Investeringsredovisning 29
Förändring av anläggningstillgångar 29
Investeringar fördelade på verksamheter 30
Radindelning 30
Tilläggsuppgifter 31
Tilläggsuppgifter avseende kommunens investeringsredovisning 31
Tilläggsuppgifter avseende investeringar i företag/bolag/ stiftelser/kommunalförbund som konsolideras i den sammanställda redovisningen 32
Förehavanden mellan Drift och Investering 32
Exploateringsverksamheten 33
Driftredovisning 34
Kolumnindelning 35
Externa löner – kolumn C 35
Kalkylerade personalomkostnader – kolumn D 36
Varor – kolumn E 37
Köp av huvudverksamhet – kolumn F 37
Övriga (externa varor och tjänster) – kolumn G 38
Lämnade bidrag – kolumn H 39

Externa lokalhyror – kolumn I 39
Kalkylerade kapitalkostnader – kolumn J 39
Interna lokalkostnader – kolumn L 39
Interna köp och övriga interna kostnader – kolumn M 39
Fördelad gemensam verksamhet kommunnyckel – kolumn N 40
Fördelad gemensam verksamhet SCB-nyckel – kolumn O 40
Summa bruttokostnader – kolumn P 40
Taxor och avgifter – kolumn R 41
Externa bostads- och lokalhyror – kolumn S 41
Övriga externa intäkter – kolumn T 41
Interna intäkter – kolumn V 42
Summa bruttointäkter – kolumn W 42
Övriga kolumner 42
Kostnad för eget åtagande– kolumn Y 42
Nyckeltal Nettokostnader 2025 – Kolumn Z 42
Nyckeltal Kostnader för eget åtagande 2025 – kolumn AA 43
Nyckeltal Kostnader för eget åtagande 2025 – kolumn AB 43
Kontroller – kolumn AD 43
Nettokostnad – kolumn AF 43
Produktionskostnad – kolumn AG 43
Verksamhetsindelning 43
Politisk verksamhet (Block 1) 44
Infrastruktur, skydd m.m. (Block 2) 45
Kultur och fritid (Block 3) 47
Pedagogisk verksamhet (Block 4) 48
Vård och omsorg (Block 5) 51

Särskilt riktade insatser (Block 6) 55
Affärsverksamhet (Block 7) 57
Gemensamma lokaler och gemensamma verksamheter 58
Fördelning av rad 920 Gemensamma verksamheter 61
Avslutning av driftredovisningen 64
Motpartsredovisning 67
Köp av huvudverksamhet 67
Lämnade bidrag 68
Intäkter 68
Definitioner för motparter 69
Intervall 5–7, Extern motpart Kommunägda företag 69
Intervall 8 Extern motpart, övriga inom Sverige 69
Utlandet, Intervall 9, Extern motpart 70
Pedagogisk verksamhet 71
Allmänt 71
Beräkning av nyckeltalen 71
Kontroller 71
Kolumnindelning 72
Bruttokostnader 72
Därav köp av huvudverksamhet 72
Bruttointäkter 72
Därav försäljning av verksamhet till annan kommun/kommunalförbund 72
Därav interna intäkter 73
Verksamhetsindelning 73
Förskola, fritidshem och förskoleklass 73

Grundskola, Anpassad grundskola, Gymnasieskola, Anpassad gymnasieskola, Grundläggande vuxenutbildning, Gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning samt Svenska för invandrare 74

Vård och omsorg 79

Äldre och personer med funktionsnedsättning 79

Allmänt 80

Kolumnindelning 81

Verksamhetsindelning 83

Motpartsredovisning av köp av huvudverksamhet 88

Individ- och familjeomsorg 89

Allmänt 89

Kolumnindelning 90

Verksamhetsindelning 91

Exempel på fördelningssituationer inom vård och omsorg 95

Särskilt boende för äldre (över 65 år) och för personer med funktionsnedsättning (under 65 år) 95

Kontrollbladet 102

Inledning

Allmänt

Instruktionerna finns som PDF fil på uppgiftslämnarsidan www.scb.se/rskommuner där bl.a. även tidsplanen, vanliga frågor, kontaktuppgifter m.m. finns. Förändringar mot förra årets text i instruktionerna har blå teckenfärg (gäller inte avsnittet Nyheter för året). Förändringar från föregående version har orange teckenfärg.

Instruktionerna för RS 2026 bygger på Kommun-Bas 26.

RS skickas senast den 18 mars till SCB. Koncernredovisningen behöver inte inväntas. Det går bra att skicka koncernuppgifterna i efterhand, men kommentera det gärna.

Du får gärna höra av dig till SCB om du har frågor och funderingar eller om du upplever att du kört fast, kontaktuppgifter hittar du på uppgiftslämnarsidan.

Blankettens innehåll

Excelblanketten innehåller följande avdelningar:

- Information
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Verksamhetens intäkter och kostnader
- Skatter, bidrag och finansiella poster
- Investeringar
- Driftredovisning
- Motpartsredovisning

Huvud-RS

- Pedagogisk verksamhet
- Äldre och personer med funktionsnedsättning
- Individ- och familjeomsorg (IFO)
- Kontrollblad

Huvud-RS är den sammanfattande benämningen för avdelningarna Resultaträkning till och med Motpartsredovisning. Vård och omsorg är den sammanfattande benämningen för avdelningarna Äldre och personer med

funktionsnedsättning och Individ- och familjeomsorg. Pedagogisk verksamhet består bara av en avdelning.

Att arbeta med blanketten

RS utgår från resultaträkningens olika poster, därför underlättar det ifyllandet om fliken Resultaträkning besvaras först. Beloppen för verksamhetens intäkter och kostnader länkas till avdelningarna Verksamhetens intäkter och kostnader samt Driftredovisningen och summeringarna ska stämma överens mellan de olika avdelningarna.

SCB rekommenderar att Driftredovisningen och Motpartsredovisningen fylls i före specifikationen av pedagogisk verksamhet och vård och omsorg. Besvaras Driftredovisningen och Motpartsredovisningen först utgår man från en övergripande nivå som sedan länkas till respektive avdelning och fördelas vidare på en finare nivå. Fördelen med denna arbetsordning är att uppgifterna om den övergripande verksamheten ger vägledning när den mer detaljerade nivån besvaras. I de belopp som hämtas från Driftredovisningen ingår även kommungemensamma kostnader. Om Driftredovisningen görs först är även de kostnaderna inkluderade i de bruttokostnader som länkas till Pedagogisk verksamhet och Vård och omsorg. Uppgifterna som länkas från Motparten till Pedagogisk verksamhet och Vård och omsorg används vid beräkning av nyckeltal samt kontroller.

Om ni föredrar att dela upp ifyllandet av Huvud-RS, Vård och omsorg och Pedagogisk verksamhet kan ett alternativ vara att ta kopior på hela RS genom att ”spara som …” och skicka dessa till ansvariga kontaktpersoner för avdelningarna. När kopiorna sedan kommer tillbaka till huvudkontaktpersonen måste uppgifterna från avdelningarna läggas in i huvudblanketten.

Observera att Räkenskapssammandraget bygger på att kostnader för *gemensamma lokaler och gemensamma verksamheter* ska fördelas ut till verksamheterna. I uppgifterna från Driftredovisningen ingår utöver block- och verksamhetsområdesgemensamma även kommungemensamma kostnader. Dessa ska fördelas ut till lägsta nivå d.v.s. till samtliga delverksamheter. *Det kan innebära att kostnaderna för delverksamheterna kan bli något högre än om de enbart relateras till den faktiska delverksamheten.* Fördelningen till delverksamheterna kan göras med hjälp av schabloner eller fördelningsnycklar. Mer information finns i kapitel 8 Driftredovisning.

Kontona definieras enligt Kommun-Bas 26. Alla definitioner i RS-blanketten är enligt denna version. Om egna konton och/eller frikonton används måste dessa översättas till befintliga Kommun-Baskonton enligt Kommun-Bas 26.

För anvisning om vilka uppgifter som ska lämnas på radnivå (verksamhet) i Huvud-RS, Pedagogisk verksamhet och Vård och omsorg, se respektive avsnitt.

Att tänka på:

- Se till att ha formelfältet synligt genom att under ”Visa” sätta en bock vid alternativet Formelfält. På så vis ser du t.ex. varifrån uppgifterna i de blåmönstrade cellerna länkas eller hur formler och kontroller beräknas.
- Kom ihåg kommentarerna som SCB lagt in i blanketten. När markören ställs på en cell med en röd triangel i hörnet ser du kommentaren.
- Kontrollen ”Kommentera riksavvikelse” syftar inte till en förändring mot förra året utan nyckeltalets värde skiljer sig relativt mycket från ett genomsnittsvärde för riket. Nyckeltalet behöver inte vara felaktigt, men SCB behöver en förklaring till varför kommunens kostnad skiljer sig från riksgenomsnittet, inte minst för att undvika fel i rapporteringen.
- Jämförelsestörande intäkter och kostnader ska i avdelning Verksamhetens intäkter och kostnader redovisas på respektive konto. Detta innebär dock att kontroller slår ut i kontrollbladet vilket är ok, men kontrollerna ska kommenteras kort.
- När uppgifter kopieras från ett annat Excel dokument till RS-blanketten ska ”Klistra in special” – ”Klistra in värden” användas. Om uppgifterna bara klistras in kan det hända att formatet i blanketten förstörs.
- Alla kvarstående kontroller och oklarheter ska kommenteras i de kommentarrutor som finns i blanketten.

Förtryckta uppgifter i blanketten

I RS finns ett antal förtryckta uppgifter:

I avdelningen Skatter, bidrag och finansiella poster förtrycks belopp avseende allmän kommunalskatt, slutavräkning prognos för 2026, justering slutavräkning 2025, begravningsavgift (Stockholm och Tranås), bidrag från och avgifter till utjämningssystemen, generella statliga bidrag samt fastighetsavgift (som dock går att ändra). SCB får uppgifterna från bl.a. Skatteverket och SKR.

I Driftredovisningen finns förra årets nyckeltal för kostnader för eget åtagande för kontroll av hur verksamhetsnyckeltalen har utvecklats.

I Driftredovisningen under block 4 Pedagogisk verksamhet förtycks, som information, vissa statsbidrag som i RS ska redovisas som riktade och som därmed ingår i kolumnen ”Övriga externa intäkter”, på den verksamhet statsbidraget ska hänföras till.

Nyckeltalen i avdelning Pedagogisk verksamhet har antal invånare för aktuell åldersgrupp som nämnare. Dessa kommer dock inte att offentliggöras utan används bara för kontroll.

I avdelningarna Äldre och personer med funktionsnedsättning och Individ- och familjeomsorg förtrycks nyckeltal för föregående år, som används för kontroll.

Färger i blanketten

Nya rader eller rader/kolumner med ändrad definition visas med *lilafärgade* celler.

I blanketten summeras alla totalbelopp automatiskt. Det finns även förtryckta uppgifter t.ex. avseende skatteintäkter. Cellerna med summeringar och förtryckta uppgifter är *gråmönstrade* och kan inte ändras eftersom de är låsta.

De celler som är länkade från annan avdelning är *blåmönstrade*.

Nyckeltalen har *blå text*.

Gröna fält kommer att användas för beräkning av utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner.

Kontrollerna i bladen syns med *röd text* i anslutning till cellen eller *med röda siffror i aktuell cell*. När den röda texten eller en röd siffra visas uppmanas kommunen att kontrollera eller kommentera en lämnad uppgift

Celler med minusbelopp blir *röda*. I RS ska det normalt inte förekomma några minusbelopp. Kommentera eventuellt kvarstående minusbelopp.

Kostnadsbegrepp i blanketten

I RS redovisas olika kostnadsbegrepp. I Driftredovisningen beräknas kostnad för eget åtagande, nettokostnad och produktionskostnad. I vård och omsorgflikarna beräknas kostnad för eget åtagande.

Det egna åtagandet är den verksamhet som kommunen definierat som sin och som riktar sig till den egna befolkningen. Kostnad för det egna åtagandet räknas fram genom att från bruttokostnaden dra bort interna intäkter (försäljning av verksamhet inom den egna kommunen) och försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner.

Nettokostnader och produktionskostnader räknas fram för verksamheterna. Nettokostnaden beräknas som bruttokostnad minus bruttointäkt. Produktionskostnad är bruttokostnad minus köp av huvudverksamhet minus lämnade bidrag minus interna intäkter.

Inom Pedagogisk verksamhet beräknas kostnaden för delverksamheterna inom respektive skolform som nettokostnad. Undantaget är övriga kostnader där beräkningen är bruttokostnad minus interna intäkter. Skolkommunkostnaden avser kostnaden för kommunens egna kommunala skolor och är en summering av kostnaden i de kommunala verksamheterna exklusive skolskjuts. Hemkommunskostnaden avser kommunens kostnader för barn och elever folkbokförda i kommunen oavsett var skolan är belägen och vem som är huvudman. Denna kostnad består av skolkommunkostnaden plus köp av verksamhet och skolskjuts, minus försäljning av verksamhet.

Nyckeltal i blanketten

Nyckeltalen beräknas i respektive avdelning i anslutning till lämnad statistikuppgift för att det ska vara lätt att kontrollera uppgifter som ingår i nyckeltalet.

För att få veta hur ett nyckeltal beräknas, gå till cellen för nyckeltalet och se formeln i formelfältet.

Den förtryckta befolkningsstatistiken i kommunens blankett hämtas från den officiella statistiken och utgör underlag (nämnare) för att beräkna nyckeltal i kolumnen "Nyckeltal". Nyckeltalen beräknas automatiskt när samtliga uppgifter besvarats för en verksamhet.

SCB publicerar ett fåtal nyckeltal och en större del kostnads- och intäktsuppgifter när blanketten är färdiggranskad.

Nyckeltal Pedagogisk verksamhet

Nyckeltalen i den pedagogiska avdelningen mäter vad det kostar kommunen att erbjuda den avsedda tjänsten. Då kommuner i viss utsträckning köper och säljer verksamhet mellan skolformerna, mellan kommuner samt externt måste hänsyn tas till bruttointäkterna vid beräkningen.

De flesta kostnaderna för förskola, fritidshem och förskoleklass länkas direkt från Driftsredovisningen och Motpartsredovisningen och nyckeltalen beräknas som bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning av verksamhet till annan kommun. Kostnaden för lokaler redovisas separat i den pedagogiska fliken och nyckeltalen beräknas som bruttokostnad minus bruttointäkt.

Samtliga nyckeltalen för skolkommunens kostnader (kommunal skola inom kommunen) förutom nyckeltalet för övriga kostnader beräknas som bruttokostnad minus bruttointäkt. Nyckeltalet för Övrigt beräknas som brutto-kostnad minus intern intäkt. Anledningen till detta är att statsbidrag redovisas som extern intäkt under Övrigt.

För att beräkna nyckeltalet totalt för skolkommunen summeras nyckeltalen för delposterna undervisning, lärverktyg, måltider, elevhälsa, lokalkostnader samt övrigt.

För att beräkna nyckeltalet för hemkommunen summeras kostnaden för skolkommun, skolskjutsar, köp av platser från kommuner och regioner samt köp av platser från enskild regi. Intäkter för försäljning till annan kommun räknas bort.

Kostnader och intäkter för köp och försäljning av skolplatser finns i Motpartsredovisningen, nämnare vid beräkningen av nyckeltalen är antal invånare i aktuell åldersgrupp. För enkelhetens skull och eftersom nyckeltalen här enbart är till hjälp vid ifyllande och granskning, används åldersgrupp 16–18 år även för anpassade gymnasieskolan (trots att eleverna kan vara upp till 20 år).

Nyckeltal Vård- och omsorg

I avdelningarna Äldre och personer med funktionsnedsättning samt Individ- och familjeomsorg finns befolkningsstatistik förtryckt för att beräkna nyckeltal.

Kontroller i blanketten

I RS-blanketten finns ett stort antal kontroller inbyggda. Dessa visas med röd text t.ex. när ifyllda uppgifter hamnar utanför ett intervall, men även när en viss uppgift behöver kommenteras. Kontrollerna förtydligas i många fall med hjälp av infogade kommentarer som visas när man ställer markören på cellen med röd triangel i hörnet.

Kontrollerna som visas behöver inte innebära att uppgifterna är felaktiga, det kan finnas en orsak till differenser mellan belopp. Om ni uppmanas att lämna en kommentar, är det viktigt att ni gör det. Om vi får en förklaring till kontrollen behöver vi kanske inte återkontakta dig.

Exempel på kontroller:
Kontrollera förändringen: Kontroll av förändring av belopp eller nyckeltal mot föregående år. Här ska uppgifterna kontrolleras så att de är korrekta, men ingen kommentar behöver anges.

Kommentera förändringen: Kontroll av förändring av belopp eller nyckeltal mot föregående år. Om uppgiften är korrekt ska orsaken till förändringen beskrivas i kommentarrutan.

Det finns förändringskontroller även i avdelning Verksamhetens intäkter och kostnader. Även här ska de kontroller som faller ut kontrolleras och kommenteras.

Kommentera riksavvikelsen: Om kontroll visas innebär det att nyckeltalet avviker stort från riksgenomsnittet och visas i kontrollkolumnen om förändringen är större än ett visst intervall. Kontrollera om nyckeltalet är rätt och förklara i kommentarrutan varför det avviker.

Kommentera belopp innebär att SCB behöver mer information angående posten. Kommunen ska därför i kommentarrutan upplysa om vad beloppet avser och vem beloppet går till respektive kommer ifrån. Består beloppet av flera delbelopp behöver SCB även i stora drag få reda på delbeloppens storlek. Exempel på belopp som behöver kommenteras är extraordinära kostnader/intäkter i avdelningen Resultaträkning. Kontrolltexten kan ibland vara lite konkretare.

Belopp saknas: Kontrollen finns i flera avdelningar i RS. Kontrollen visar att denna verksamhet/cell borde innehålla ett värde. Åtgärda eller kommentera i kommentarrutan varför kommunen inte redovisar något belopp här. Kontrolltexten innehåller ibland lite mer information om vad som saknas.

Differenskontroller finns i flera avdelningar. Kontrollerna jämför två uppgifter inom blanketten med varandra. Det kan röra sig om belopp som behöver delas upp ytterligare. Här är det viktigt att differensen blir 0. Om efterfrågad uppgift inte finns i kommunens redovisning ska uppskattningar göras. Kontrolltexterna för dessa kontroller innehåller information om vad som jämförs.

Därav > Total: Här är det antingen två eller fler kolumner/rader som blir större än totalkolumnen/totalraden. Rätta upp felaktiga värden så att avvikelsen försvinner. Några sådana avvikelser får inte finnas kvar. Kontrolltexterna innehåller ofta information om vilka rader/kolumner som avses.

Utöver dessa kontroller förekommer det även kontroller med specifik text, dvs. kontrolltexten ger en förklaring till kontrollen. Vanligtvis finns även en förklarande kommentar till kontrollen inlagt.

Minusbelopp visas genom att cellen blir röd. Det ska normalt inte förekomma några minusbelopp, men om så är fallet behöver SCB en förklaring till minusbeloppet.

Särskilda kontroller i Verksamhetens intäkter och kostnader

Beloppen på rad 891, Försäljning av exploateringsfastigheter, tomträtter, på rad 892, (Reavinst vid) försäljning av anläggningstillgångar samt på rad 897, Förlust vid avyttring av materiella anläggningstillgångar kontrolleras mot motsvarande poster i Driften.

Kontrollen på rad 110, Sociala avgifter m.m. visas om de sociala avgifterna antingen är för höga eller för låga i relation till löner, pensionsutbetalningar och pensionskostnad avgiftsbestämd ålderspension. Även för därav-posten Särskild löneskatt, rad 111 och Pensionskostnad avgiftsbestämd ålderspension, rad 185 görs rimlighetskontroller mot rad 100, Löner mm. Om uppgifterna stämmer trots att kontrollen faller ut behöver SCB en förklarande kommentar.

Beloppet på rad 115, Förändring pensionsavsättning inkl. särskild löneskatt på pensionsavsättning kontrolleras mot rad 980 i Driften.

Summan av därav-raderna 121, 122 och 123, pensionsutbetalningar kontrolleras att de motsvarar huvud-rad 120, Pensionsutbetalningar avseende pensioner.

Beloppet på rad 630, Kostnad avseende ersättning för personliga assistenter kontrolleras mot lämnad uppgift i Driften.

Dessutom kontrolleras summan av raderna 630, 631, 651 och 652 mot rad 950, kolumn U i Motparten.

Storleken av beloppet på rad 341, Förbrukningsinventarier kontrolleras mot beloppet på rad 340, Material övrigt.

Särskilda kontroller i Skatter, bidrag och finansiella poster

Rad 740, Generella bidrag från staten kontrolleras så att den innehåller ett belopp.

Särskilda kontroller i Investeringsredovisningen

I anslutning till specificeringen av förändringen av anläggningstillgångar kontrolleras beloppen på summeringsrad 995 mot motsvarande uppgift i Balansräkningen.

Summan av beloppen i kolumn C Mark, byggnader och tekniska anläggningar och kolumn D, Maskiner och inventarier på rad 987, Inköp/Nyanskaffning inklusive pågående arbeten kontrolleras mot totalrad 950 i den verksamhetsindelade investeringsredovisningen. Om det uppstår en differens som enbart beror på investering i immateriella anläggningstillgångar är detta ok men behöver kommenteras.

Beloppen i kolumnerna C och D på rad 989, Reavinst och rad 990, Förlust vid avyttring och utrangering av anläggningstillgångar kontrolleras mot motsvarande poster i fliken Verksamhetens intäkter och kostnader.

På summarad 950 finns det en kontroll som avser egeninvesteringar. Kontrollen visas då summan av därav-kolumnerna D-F är relativt låg i förhållande till totalkolumnen för investeringsutgifter, d.v.s. egeninvesteringar är relativt stora. Kontrollera att alla poster som ska ingå i därav-kolumnerna finns med och kommentera vad som ingår investeringsutgifter totalt utöver det som redovisas i därav-kolumnerna.

Investeringsinkomsterna fördelas på motpart. Övriga investeringsinkomster ska enligt kontrollen kommenteras. Om investeringsinkomsterna totalt besvaras med 0 efterfrågas det en bekräftelse att det stämmer att kommunen inte har några investeringsinkomster.

Särskilda kontroller i Driftredovisningen

Kontroll av rad 513, Insatser enligt LSS/SFB

Personalkostnad för denna verksamhet beräknas enligt samma metod som används för beräkningen av personalkostnadsindex i LSS-utjämningen. Den beräknade personalkostnaden jämförs mot förra årets. Vid en större avvikelse visas kontrollen. Det är mycket viktigt att de grönmarkerade cellerna både i Driftredovisningen och i Verksamhetens intäkter och kostnader samt Äldre och personer med funktionsnedsättning kontrolleras, eftersom det är de som används vid beräkningen av personalkostnadsindexet och därmed LSS-utjämningen. Kontrollen visas av utrymmesskäl i cell AD78.

Andra kontroller i Driftredovisningen

I Driftredovisningen visas kontrollerna i kolumn AD, till höger i blanketten. För att de inte ska missas, har vi också lagt in färgmarkeringar för dessa kontroller.

Följande kontroller visas därmed på två ställen:

Kontroll av beloppen i driftkolumn D, Kalkylerade personalomkostnader (PO). Siffrorna blir röda om PO ligger utanför ett givet intervall.

- Kontroll av driftkolumn P, Summa bruttokostnader som blir röda om det saknas kostnader för en verksamhet som borde förekomma.
- Kontroll i driftkolumn H, Lämnade bidrag på ett antal rader inom Pedagogisk verksamhet. Om beloppet här är större än det som redovisas i kolumn F, Köp av huvudverksamhet visas det med röda siffror.
- Driftkolumn T, Övriga externa intäkter, beloppen på raderna 407, 412 och 425 blir röda om det finns indikationer att de riktade statliga bidragen avseende maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder inte ingår här.
- Driftkolumn R, Taxor och avgifter, rad 435, Förskoleklass: blir röd om det förekommer taxor och avgifter.
- I driftkolumn R, Taxor och avgifter på raderna 412, Pedagogisk omsorg, 510, Vård och omsorg om äldre, 520, Insatser till personer med funktionsnedsättning, 530, Färdtjänst, 832, Buss, bil och spårbundna persontransporter, 855, Elförsörjning + gasförsörjning, 860, Fjärrvärmeförsörjning, 865, Vattenförsörjning och avloppshantering, 870, Avfallshantering borde det finnas taxor och avgifter om lönekostnader förekommer.
- Kolumn P, Bruttokostnad, kontroll att det inte förekommer negativa bruttokostnader på verksamheterna finns i direkt anslutning av bruttokostnaden totalt.
- Kolumn J Kalkylerade kapitalkostnader, kontroll om summan på rad 950 är mindre eller lika med Avskrivningar och nedskrivningar i RR.
- Kontroll på rad 249, Väg- och järnvägsnät, parkering:
  -att det finns ett belopp i kolumn Lämnade bidrag om det förekommer ett belopp i avdelning Verksamheten intäkter och kostnader, rad 650, Bidrag till statlig infrastruktur.
  -om kolumn ”Övriga” är större än kolumn ”Köp av huvudverksamhet”.
- Driftrad 910, kontroll att beloppen bruttokostnader och bruttointäkter motsvarar varandra.
- Driftrad 965-970, kontroll att beloppen avseende interna kostnader och interna intäkter inte avviker för mycket.

Särskilda kontroller i Motpartsredovisningen

- Kontroller finns att differenskolumnerna M och X inte innehåller några belopp eftersom alla kostnader för entreprenad och köp av huvudverksamhet och för bidrag måste fördelas till motpart.

- Kontroll av beloppet i kolumn ”Lämnade bidrag till staten, statliga myndigheter och Försäkringskassan”, kol. U på rad 513 som inte får vara mindre än beloppet avseende ersättning till FK för personlig assistent, rad 630 i avdelning Verksamhetens intäkter och kostnader. Om kontrollen visas kan det bero på att beloppet i Motparten finns i fel kolumn.
- Kontroll att ekonomiskt bistånd som ingår på rad 580 redovisas i rätt kolumn, dvs. kol. V, Enskilda personer, hushåll.
- Kontroll av beloppet i kolumn ”Markhyror och bidrag”, kol. AC på rad 513 som inte får vara mindre än beloppet avseende ersättning från FK för personlig assistent, rad 525 i avdelning Verksamhetens intäkter och kostnader. Om kontrollen visas kan det bero på att beloppet i Motparten finns på fel rad.
- Kontroller i kolumn AD, till höger om specificeringen av vissa intäkter. Om det finns belopp i den här kontrollen så innebär det att summan av beloppen på en rad här är större än beloppet för motsvarande verksamhet i Driftredovisningen. Detta måste åtgärdas!

Avdelningen Kontrollblad

I kontrollbladet finns även viktiga sambandskontroller mellan de olika avdelningarna i RS. Samtliga kontroller visas, men bara de med röd text behöver kontrolleras. Upprättningar görs direkt i respektive RS-avdelning. Kontrollerna är uppbyggda så att två belopp ska vara lika stora och/eller att det ena beloppet ska vara större än det andra. **Om det finns jämförelsestörande poster i Driftredovisningen** uppkommer en differens. Differensen ska då kommenteras. Några andra kontroller borde inte slå ut men ska i så fall kommenteras.

Publicering

När granskningen av kommunens lämnade statistikuppgifter är klar hos SCB skickas ett mejl till respektive kontaktperson i kommunen med uppmaning att logga in på uppgiftslämnarportalen och kontrollera ett urval av väsentliga variabler som kommer att publiceras. Kommunen har sedan ca. en vecka på sig att återkontakta SCB om något verkar felaktigt. Därefter publiceras uppgifterna i statistikdatabasen på SCB:s webbplats, uppgifterna är fortfarande preliminära fram till publiceringen den 31 augusti. Upptäcks felaktigheter i uppgifterna ska rättningarna snarast skickas till SCB, dock senast den 15 augusti. För kommunernas interna uppföljning och jämförelser med övriga kommuner beräknas nyckeltal från RS och ett stort antal publiceras i statistikdatabasen för kommuner och regioner www.kolada.se.

Ekonomiska grunduppgifter från Räkenskapssammandraget som inte finns på webben kan beställas från SCB i elektronisk form. Skicka ett mejl till adressen offentlig.ekonomi@scb.se

Nyheter för året

Utöver nyheterna i blanketten har även vissa delar i texten i instruktionerna ändrats. Dessa förändringar har blå teckenfärg.

Balansräkning

Nytillkomna rader:

Nytt Rad.nr och namn 106 Förutbetalda skatteintäkter, statsbidrag och kostnadsersättningar

Verksamhetens intäkter och kostnader

Rad 897 Verksamhetens intäkter och kostnader ändrad kontohänvisning

Övriga ändringar:

Namnändring från *Vård för vuxna med missbruksproblem* till *Vård för vuxna med skadligt bruk och beroende*

Resultaträkning

Resultaträkningen innehåller två kolumner som ska fyllas i, en för kommunen och en för kommunkoncernen. Det finns även ett antal nyckeltal i direkt anslutning till uppgifterna som kommunen lämnar.

Uppgifter om skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning är förtryckta. Uppgifterna länkas till resultaträkningen från avdelning skatteintäkter, utjämningssystem och generella statliga bidrag samt finansiella poster.

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning ska vara lika för kommun och koncern och kopieras därför automatiskt till koncernkolumnen.

Rad-nr		**Kommunen**	**Koncernen**
010	Verksamhetens intäkter		
020	Verksamhetens kostnader		
025	Avskrivningar, inklusive nedskrivningar		
030	**Verksamhetens nettokostnader**	0	0
040	Skatteintäkter	0	0
050	Generella statsbidrag och utjämning	0	0
035	**Verksamhetens resultat**	0	0
060	Finansiella intäkter		
070	Finansiella kostnader		
080	**Resultat efter finansiella poster**	0	0
085	Extraordinära poster (netto)		
120	**Årets resultat**	0	0

Koncernredovisningen kan skickas senare om den inte är klar i tid. Skriv det i så fall som en kommentar.

Att tänka på:
- Kontrollera att resultatet stämmer mot kommunens bokslut.
- Har kommunen valt att redovisa skatteintäkter på annat sätt än det som förtryckts i RS kan justering göras i avdelning skatteintäkter, utjämnings-system och generella statliga bidrag på justeringsrad 630.
- Kommentera extraordinära poster

Jämförelsestörande poster i Resultaträkningen

		tkr
160	**Därav** Jämförelsestörande intäkter **på rad 010**	
165	**Därav** Jämförelsestörande kostnader **på rad 020**	
170	**Därav** Jämförelsestörande av-/nedskrivningar **på rad 025**	
175	**Därav** Jämförelsestörande finansiella intäkter **på rad 060**	
180	**Därav** Jämförelsestörande finansiella kostnader **på rad 070**	

Eventuella jämförelsestörande poster som ingår i beloppen i resultaträkningen redovisas i en separat matris.

Balanskravsresultat

I anslutning till Resultaträkningen ingår redovisning av balanskravsresultatet.

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet redovisas i förvaltningsberättelsen (LKBR 11 kap. 10 §).

Vid beräkning av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens balanskrav, ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten.

Av lagen framgår att realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning, inte ska ingå i det justerade resultatet. Detta innebär att samtliga realisationsvinster reduceras (avgår) från årets resultat på **rad 131**. Realisationsvinster som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning enligt undantagsmöjlighet, t.ex. när realisationsvinsten är en följd av en omstrukturering, läggs tillbaka på **rad 132**.

Realisationsförluster som står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning ska enligt undantagsmöjlighet inte ingå i det justerade resultatet. Detta kan exempelvis vara fallet när en försäljning medför lägre framtida kostnader. Detta regleras genom ett tillägg till årets resultat på **rad 135**.

Orealiserade vinster och förluster i värdepapper (rad 136), samt återföringar av orealiserade vinster och förluster i värdepapper vid en efterföljande uppgång på marknaden (rad 140), ska inte heller ingå i det justerade resultatet.

Det lägsta av antingen Årets resultat (rad 130) eller Årets resultat efter balanskravsjusteringar (rad 141) används vid bedömningen av om reservering till resultatutjämningsreserv får göras enligt kommunallagen (11 kap. 14 §).

Från och med år 2013 har kommuner och regioner kunnat reservera medel till en resultatutjämningsreserv (RUR) för att utjämna intäkter över tid. Från och med 2024 kan kommunerna inte länge avsätta medel till RUR. På rad 143 redovisas de

medel som använts ur resultatutjämningsreserven. RUR ska stämma överens med Balansräkningen rad 062 varav Resultatutjämningsreserv. Från och med 2024 kan medel avsättas till en resultatreserv (RER). På rad 138 redovisas reservering av medel till RER och på rad 139 redovisas användning av medel ur RER. RER ska stämma överens med balansräkningens rad 061, varav resultatreserv. Exempel:
Om RER ökar i BR från 0 till 1 000 tkr mellan två år ska det stå 1 000 i BR och 1 000 på rad 138 reservering. Om RUR minskar från 1 000 tkr till 0 i BR mellan två år ska det stå 0 i BR och 1 000 på rad 143 användning.
Från och med 2024 redovisas både IB och UB för RER och RUR under eget kapital och därmed kommer UB att räknas fram utifrån de avsättningar eller de ianspråkstaganden som görs för RER och de ianspråkstaganden som görs för RUR.

Balanskravsresultatet (rad 133) används för att avgöra om det finns ett negativt resultat att reglera enligt 11 kap. 12 § kommunallagen. Inga andra poster än de som beskrivits ovan får ingå i beräkningen som leder fram till balanskravsresultatet.

Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Balanskravsutredningens uppställning ska ses om en fullständig uppräkning av de poster som ska ingå vid beräkningen av balanskravsresultatet. Om man vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får dessa hanteras inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl.

Om synnerliga skäl åberopats för att inte reglera hela eller delar av ett negativt balanskravsresultat anges detta på rad 104. Här anges belopp och i kommentarsfältet anges motivering. Om synnerliga skäl åberopas för att återställa årets negativa balanskravsresultat på flera år än tre, anges antal år på rad 105 samt i kommentarsfältet anges motivering.

I det fall det finns andra justeringar kopplade till balanskravsutredningen och synnerliga skäl, utöver ovanstående, ska dessa inte rapporteras på någon av raderna i uppställningen. Detta lämnas istället till belopp, orsak och motivering i kommentarsfältet.

Balansräkning

Balansräkningens innehåll

Balansräkningen innehåller två kolumner som ska besvaras, en för kommunen och en för kommunkoncernen. Dessutom finns därav-poster som fylls i för kommunen och för några uppgifter även för koncernen. Det finns även ett antal nyckeltal i direkt anslutning till uppgifterna som kommunen lämnar.

Huvudraderna i Balansräkningen (förutom rad 097) definieras av motsvarande kontonummer i Kommun-Bas 26. Rad 097 definieras av not 1 och avser övriga kortfristiga skulder, dvs.:

- Moms och särskilda punktskatter (kontogrupp 26)
- Personalens skatter, avgifter och löneavdrag (kontgrupp 27) exklusive Personalens källskatt (konto 271).
- Övriga kortfristiga skulder (konto 289).
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (kontogrupp 29), dock inte följande delar: Upplupna semesterlöner (konto 292), Upplupna sociala avgifter (konto 293), Upplupen pensionskostnad avgiftsbestämd ålderspension (konto 296) och Förutbetalda skatteintäkter (konto 298).

Även därav-raderna definieras av Kommun-Bas men ett antal uppgifter som efterfrågas utgör bara en del av kontot:

- Rad 046, del av 15: Den delen av kundfordringar som kommunen har hos kommunens koncernföretag.
- Rad 052, del av 16: Den delen av diverse kortfristiga fordringar som kommunen har hos kommunens koncernföretag.
- Rad 132, del av 238: Den delen av skuld för avgifter samt offentliga bidrag (investeringar) som är nettot av konto 2388 och 2389.
- Rad 133, del av 23: Den delen av långfristiga skulder totalt som avser under bokslutsåret nyupptagna lån.
- Rad 088, del av 23: Den delen av långfristiga skulder totalt som avser lån för vidareutlåning till koncernföretag.
- Rad 135, del av 24: Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder som avser lån för vidareutlåning till koncernföretag.
- Rad 092, del av 25: Den delen av leverantörsskulder som avser leverantörsskulder till kommunens koncernföretag.

Att tänka på:

- Kom ihåg att fylla lån för vidareutlåning till koncernföretagen, rad 088.
- I RS redovisas pensionerna enligt den blandade modellen.
- Minoritetsintressen i koncernens balansräkning redovisas på rad 089, Långfristiga skulder, totalt.
- Fondandelar ska redovisas under ”Aktier och andelar” oavsett vilken sorts fond det är (ränte- bland- eller aktiefond).
- Observera att respektive uppgifter i Balansräkningen kommer att granskas och jämföras mot uppgifterna i undersökningen om Kommunernas finansiella tillgångar och skulder (KTS).
- Beloppet på varav-rad 062, Resultatutjämningsreserv kontrolleras mot förra året redovisat belopp och raderna 142 och 143 i resultaträkningen. Samma gäller för varav-rad 061, resultatreserv, som kontrolleras mot rad 138 och 139 i resultaträkningen.

Borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser

I anslutning till Balansräkningen finns en uppställning över kommunens borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser:

- Borgen och andra förpliktelser gentemot kommunala bostadsföretag. Här ingår endast kommunala bostadsföretag och bostadsstiftelser ägda av kommunen.
- Borgen och andra förpliktelser gentemot övriga bostadsföretag och bostadsrättsföreningar. Här redovisas borgen gentemot bostadsföretag och bostadsrättsföreningar som inte ägs av kommunen, t.ex. HSB och Riksbyggen.
- Borgen och andra förpliktelser gentemot övriga kommunala företag.
- Övriga ansvarsförbindelser inkl. borgens- och förlustansvar för egnahem och småhus.
- Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder eller avsättningar inkl. löneskatt. Här ingår den pensionsskuld som inte redovisas i balansräkningen. Detta belopp utgör m.a.o. hela pensionsskulden till och med 1997 års pensionsskuld samt övriga pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelse.

Uppgifterna som kommunen lämnat året innan förtrycks och förändringen mellan åren räknas fram. Det beräknas ett nyckeltal för varje rad.

De två därav- respektive varav-raderna 161 och 162 avseende borgensåtagande för lån är ett EU-krav.

På rad 161, därav borgensåtaganden för lån redovisas den delen av kommunens borgensåtaganden på raderna 121, 122, 130 och 140 som t.ex. företag har tagna i kreditinstitut och banker och som kommunen gått i borgen för. Solidarisk borgen, t.ex. Kommuninvest ska inte ingå i RS.

Rad 162 är varav-rad till rad 161. Avser borgensåtaganden för bostadsstiftelser och andra icke-finansiella företag där kommunen ensam eller tillsammans med annan kommun, region eller staten (eller en kombination av dessa) äger minst 50 % av aktie- eller andelskapitalet. Avser även dotterbolag till kommunägda företag

Övriga tilläggsuppgifter

Balansräkningen innehåller en tilläggsuppgift:

- Ackumulerat, ej återställt negativt balanskravsresultat inkl. 2025-års balanskravsresultat.

Verksamhetens intäkter och kostnader

I denna avdelning redovisas driftverksamhetens externa intäkter och kostnader utifrån intäkts- respektive kostnadsslag De efterfrågade uppgifterna definieras enligt kontoplan Kommun-Bas 26. Det är enskilda konton, kontogrupper eller underkonton som efterfrågas oavsett verksamhet.

Alla frikontogrupper (inte definierade kontogrupper i Kommun-Bas 26) är utelämnade i blanketten vilket innebär att om kommunen använder sig av något frikonto ska detta översättas till ett definierad konto och redovisas på passande rad i blanketten. Övriga definitioner, kommentarer och förtydliganden av konton återfinns i Kommun-Bas 26.

Verksamhetens intäkter respektive kostnader länkas från Resultaträkningen och kontrolleras mot summan av verksamhetens intäkter respektive kostnader. Eventuella differenser ska åtgärdas. Avdelningen Verksamhetens intäkter och kostnader innehåller alla *externa transaktioner som avser bokslutsåret*. På så vis borde alla externa intäkter och kostnader i Driftredovisningen återfinnas i denna avdelning.

Ett antal konton och underkonton behöver särredovisas som därav-poster:

- Rad 524, konto 351, Kostnadsersättningar och riktade bidrag med motpart **regioner**.
- Rad 577, konto 352, Övriga bidrag företag motpart 87 och extern intervall 5–7. Posten avser de övriga bidragen som kommer från företag inklusive kommunägda företag.
- Rad 317, här redovisas det som bokförts på konto 361, Försäljning av verksamhet med motpart kommun. Uppgifterna kontrolleras tillsammans med uppgifterna på därav-rad 328 mot kolumn Y i avdelning Motpart.
- Rad 327, här redovisas det som bokförts på konto 361, Försäljning av verksamhet med motpart region. Uppgifterna kontrolleras mot kolumn Z i avdelning Motpart.
- Rad 328, här redovisas det som bokförts på konto 361, Försäljning av verksamhet med motpart kommunalförbund. Uppgifterna kontrolleras tillsammans med uppgifterna på därav-rad 317 mot kolumn Y i avdelning Motpart.
- Rad 329, konto 365 Återvunna, tidigare avskrivna kundfordringar.

- Rad 330, konto 373 Övriga ersättningar, exploateringsverksamhet.
- Rad 602, underkonto 4513, Anhörigbidrag (därav till rad 600)
- Rad 630, konto 4538, Kostnader avseende ersättning för personliga assistenter (till Försäkringskassan) (därav till rad 620). Beloppet länkas till avdelning Äldre och personer med funktionsnedsättning. Det finns även en kontroll av beloppet: Beloppet här ska inte vara större än beloppet i Driftredovisningen, rad 513, Kolumn H, Lämnade bidrag.
- Rad 631, del av konto 453, motpart 81, bidrag staten och statliga myndigheter dock exklusive konto 4538. (därav till rad 620)
- Rad 651, underkonto 4541, Kostnadsföring bidrag till infrastruktur (därav till rad 650)
- Rad 652, underkonto 4542, Upplösning aktiverat bidrag till infrastruktur (därav till rad 650)
- Rad 102, konto 512, Sjuklön (därav till rad 100).
- Rad 111, konto 563, [ej underkonto 5635], Särskild löneskatt, exklusive särskild löneskatt på avsättning för pensioner (därav till rad 110).
- Raderna 121, 122 och 123, underkonton för pensionsutbetalningar (därav till rad 120). Pensionsutbetalningar som efterfrågas på rad 121, Pensionsutbetalningar intjänade fr.o.m. 98 borde motsvara en minskning av pensionsavsättningen. Tanken är att kostnaderna för dessa pensioner resultatfördes tidigare år i form av ökning av pensionsavsättning och nu i samband med utbetalningen redovisas som minskning av pensionsavsättning med minusbelopp på rad 115 och samtidigt på rad 120, pensionsutbetalningar med ett lika stort plusbelopp.
- Rad 181 här redovisas det som bokförts på konto 5713.
- Rad 318, konto 628, Vatten och avlopp (därav till rad 300)
- Rad 341, konto 641, Förbrukningsinventarier (därav till rad 340)
- Rad 342, konto 418, Anskaffningskostnad, såld exploateringsfastighet (därav till rad 340).
- Raderna 469, 472, 474, 476, 477, 478 och 473 på vilka ett antal konton som ingår i rad 470 behöver särredovisas. Rad 477, infriad borgen har dessutom en varav-rad 475 för infriad borgen för lån.

Att tänka på:

- Om kommunens verksamhetsintäkter eller verksamhetskostnader innehåller jämförelsestörande poster i driftredovisningen ska dessa även ingå här och redovisas på rätt konto. (Kontroller i Kontrollbladet på grund av detta är i sin ordning men ska kommenteras).
- Ersättning till/från Försäkringskassan ska innehålla alla inbetalningar/utbetalningar som kommunen erhållit/betalt under året, även s.k. slutavräkning från tidigare år ska ingå. Undantag görs för återkrav från Försäkringskassan avseende assistans som utförts under tidigare räkenskapsår. Dessa ska inte påverka LSS-utjämningen det år regleringen sker och ska därför inte rapporteras som ersättningar till eller från Försäkringskassan.
- Rättsläget har förändrats för ersättningar avseende retroaktiva beslut som Försäkringskassan (FK) fattar när det gäller personlig assistans. Det innebär att om det är en alternativ utförare som utfört tjänsten betalas de retroaktiva ersättningarna från FK ut till utföraren. Ersättningen gick tidigare direkt från FK till kommunen. Nu går denna ersättning från FK via företagen till kommunen. I tidigare RS har ersättningarna för personlig assistans från FK redovisats på konto 354 i Verksamhetens intäkter. I RS vill SCB att dessa ersättningar fortfarande redovisas på konto 354 trots att en del av dem erhålls från företagen.
- Beloppet på rad 570, Övriga bidrag, konto 359 ska kommenteras om det är relativt stort. SCB behöver veta vilka eventuella delbelopp bidraget består av, samt vem som lämnat bidraget. Observera att övriga bidrag från företag konto 352 ska särredovisas på därav-rad 577.
- Beloppet på rad 525, Ersättningar från Försäkringskassan för personliga assistenter länkas till avdelning Äldre och personer med funktionsnedsättning.
- På rad 103, konto 591 redovisas beloppet för det aktiverade eget arbete vid utveckling av anläggningstillgångar. Posten redovisas med ett minusbelopp.
- På rad 500, konto 351 redovisas ersättning från Försäkringskassan för särskilt högriskskydd, vilket innebär ersättning som arbetsgivaren kan få när medarbetare riskerar långa sjukperioder eller är sjuk ofta.
- Pensionskostnaden avgiftsbestämd ålderspension på rad 185, avser den pensionskostnad avgiftsbestämd del som ingår i verksamhetens kostnad för räkenskapsåret, det som är bokfört på konto 575.
- Avdelningen ska inte innehålla avskrivningar och nedskrivningar. Dessa redovisas i resultaträkningen.
- Reavinster/-förluster vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar ingår inte under verksamhetsintäkt/-kostnad utan redovisas som finansiell intäkt/kostnad.
- På rad 521 redovisas ersättning från Omställningsfonden.

Redovisning av vidareförmedlade stats- och EU-bidrag

- Intäkten redovisas i enlighet med RKR R2 intäkter där man kan ta stöd av exemplet i bilaga 3 under gemensamma projekt. Om det avser ett vidareförmedlat bidrag är det viktigt att samma bidrag inte rapporteras som statsbidrag alternativt EU-bidrag av flera mottagare så att den totala intäkten överskrider det faktiska statsbidraget alternativt EU-bidraget.
- Statsbidrag: I rapporteringen i RS är det viktigt att den kommun som redovisar statsbidraget som intäkt på konto 351 även rapporterar det som statsbidrag med motpart staten.
- EU-bidrag: I rapporteringen i RS är det viktigt att den kommun som redovisar EU-bidraget som intäkt på konto 358 även rapporterar det som EU-bidrag i RS.

Skatter, bidrag och finansiella poster

Skatter, bidrag och avgifter från utjämningssystemen, generella statliga bidrag samt fastighetsavgift förtrycks i blanketten. Har kommunen valt att redovisa skatteintäkter på annat sätt än det som redovisas i SKR:s decemberprognos vilka SCB förtrycker, finns det möjlighet att justera på speciell justeringsrad. Det förprintade beloppet för fastighetsavgiften kan vid behov ändras direkt på rad 765.

Beloppen för skatter, bidrag och avgifter från utjämningssystemen, generella statliga bidrag samt fastighetsavgift länkas till resultaträkningen.

På rad 740, Generella bidrag från staten rapporteras de bidrag som klassificeras som generella utifrån normeringen i RKR R2 Intäkter.

Exempel på bidrag som utifrån normeringen klassificeras som generella under 2025 och som ska rapporteras på rad 740:

- Ekonomiskt stöd till kommuner med vindkraft (Vindkraftsstöd)
- Statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2026 års val till riksdagen, region- och kommunfullmäktige

Även finansiella intäkter och kostnader definieras enligt Kommun-Bas 26, (kontogrupperna 84 och 85)

Summeringarna för de finansiella intäkterna respektive kostnaderna för kommunen kontrolleras mot resultaträkningens motsvarande poster. Ingen differens får finnas kvar.

Om kommunen får tillbaka pengar från t.ex. ett företag som man tidigare har gått i borgen för ska detta i RS redovisas under ”Övriga finansiella intäkter” (rad 888, konto 849) bland de finansiella intäkterna i avdelningen ”Skatter, bidrag och finansiella poster”. På därav-rad 801 redovisas utdelning på aktier och andelar i koncernföretagen. I förekommande fall ska kommunal borgensavgift och återbetalning av borgen redovisas på därav-raderna 889 respektive 891.

Vissa finansiella intäkter och kostnader efterfrågas även för koncernen. De poster som ska redovisas för koncernen är finansiella intäkter i form av utdelning på aktier och andelar (konto 841), ränteintäkter (konto 844, dvs. ränteintäkter avseende banktillgodohavanden, lånefordringar, obligationer med mer samt

statliga räntebidrag) och försäljning och värdering av finansiella anläggningstillgångar (konto 843).

Finansiella kostnader som ska redovisas för koncernen är räntekostnader (konto 852), finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar (konto 853), förlust vid avyttring och värdering, finansiella anläggningstillgångar (konto 851).

Att tänka på:
- Reavinsten/reaförlusten vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar redovisas som en finansiell intäkt/kostnad.
- Mellankommunal kostnadsutjämning (skatteväxlingsposter) redovisas på rad 640 under Skatteintäkter och ska kommenteras.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen innehåller dels redovisning av förändring av materiella och finansiella anläggningstillgångar, dels investeringar fördelade på verksamheter.

Förändring av anläggningstillgångar

För att kunna följa transaktionerna mellan anläggningstillgångarnas ingående- och utgående balans behöver posterna som utgör förändringen redovisas.

Ingående balans förtrycks från föregående års RS. Minustecken behöver användas på de rader som ska minska värdet av tillgången. Summeringen av utgående balans är länkad från Balansräkningen, kontroll sker så att summeringen av posterna stämmer mot det som är länkat. Differenser måste rättas.

Uppgifterna efterfrågas även för koncernen. Mark, byggnader och tekniska anläggningars förändringar redovisas för koncernen tillsammans med maskiners och inventariers förändringar.

Rad-nr		**Kommun** Mark, byggn. och tekn. anläggningar [11]	**Kommun** Maskiner och inventarier [12]	**Kommun** Finansiella anläggnings-tillgångar [13 ej 139]	Därav Aktier, andelar och bostadsrätter [132, 137]	**Koncern** Materiella anläggningstillg.[11,12]	**Koncern** Finansiella anläggningstillg .[13, ej 139]
986	**IB Anläggningstillgångar**						
987	+ Inköp / nyanskaffning inklusive pågående arbeten						
988	- Försäljningspris / avyttringsbelopp						
989	+ Reavinst						
990	- Förlust vid avyttring och utrangering av anl.tillgångar						
991	- Avskrivningar						
992	-/+ Nedskrivningar/återföring av nedskrivning						
993	+/- Omklassificeringar mellan kontogrupper						
994	+/- Övriga förändringar						
995	**UB Anläggningstillgångar**	0	0	0	0	0	0

Att tänka på:

- På rad 987, Inköp/nyanskaffning inkl. pågående arbeten och på rad 988, Försäljningspris /avyttringsbelopp ska inte transaktioner i samband med förehavanden av internbanken redovisas utan enbart ”riktiga” nyanskaffningar eller avyttringar. Nytillkommen finansiell leasing under året redovisas här och fördelas på verksamheterna.
- Nyupplåningar som kommunens internbank gör för att vidareutlåna till kommunägda bolag ska redovisas på rad 994, Övriga förändringar.
- För kommunen kontrolleras summan av beloppen i kolumnerna Mark, byggnader och tekniska anläggningar och Maskiner och inventarier på rad 987, Inköp/nyanskaffning inkl. pågående arbeten mot totalbeloppen på rad

950 i den verksamhetsfördelade investeringsredovisningen. Om differensen avser investering i immateriella anläggningstillgångar är det okej, men det behöver kommenteras.
- Rad 988 innehåller förutom försäljningspriset även avyttringsbelopp (som vid utrangeringar är noll, förlusten vid utrangering redovisas på rad 990)
- Rad 993, Omklassificeringar, används inte när omklassificering görs inom kolumnens kontogrupp. Pågående arbeten ingår inte här utan på rad 987.
- Erhållna amorteringar redovisas på rad 994, Övriga förändringar, för kommunen i kolumn E och för koncernen i kolumn H, Finansiella anläggningar.
- Alla belopp på rad 994, Övriga förändringar, ska kommenteras.

Investeringar fördelade på verksamheter

Här fördelas summan av beloppen på rad 987, Inköp/nyanskaffning inklusive pågående arbeten, kolumn C, Mark, byggnader, tekniska anläggningar och kolumn D, Maskiner och inventarier på verksamheterna. Investeringsredovisningen består av totalkolumnen Investeringsutgifter och tre därav-kolumner för ”Entreprenader, konsulter”, ”Inköp av maskiner och inventarier”, ”Inköp av mark, byggnader och tekniska anläggningar”.

Pågående arbeten behöver fördelas till verksamheterna, vid behov använd uppskattningar eller schabloner.

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar ska ingå här. Eftersom immateriella anläggningstillgångar inte ingår i specifikationen av förändringen av anläggningstillgångar uppstår det en differenskontroll på rad 987. Kommentera att det rör sig om investering i immateriella och ange beloppsstorlek och verksamhet.

Radindelning

Investeringsredovisningen bygger på samma verksamhetsindelning som Driftredovisningen men är inte lika detaljerad. Följande rader är hopslagna i Investeringsredovisningen:

- rad 239 innehåller verksamhet 220, 225 och 230
- rad 269 innehåller verksamhet 261, 263 och 267
- rad 439 innehåller verksamhet 435, 440 och 443
- rad 459 innehåller verksamhet 450 och 453
- rad 479 innehåller verksamhet 470, 472, 474, 475, 476 och 478
- rad 510 innehåller verksamhet 530
- rad 519 innehåller verksamhet 520, 513 samt 530
- rad 580 innehåller verksamhet 580 och 585

Rad 910, Gemensamma lokaler finns inte i den här avdelningen. Investeringsutgifter som fastighetsförvaltningen eller motsvarande har, ska redovisas på den verksamhet investeringen avser.

För information om radindelningen hänvisas till avsnittet ”Verksamhetsindelning” under kapitel 8 Driftredovisning.

Tilläggsuppgifter

Investeringsfliken innehåller tilläggsuppgifter, dels avseende kommunens investeringsredovisning dels avseende investeringar i företag/bolag/stiftelser/kommunalförbund som konsolideras i den sammanställda redovisningen.

Tilläggsuppgifter avseende kommunens investeringsredovisning

Inköp och försäljning av mark, oavsett om det rör sig om omsättnings- eller anläggningstillgång, efterfrågas på raderna 701 respektive 705. Det är bara markens värde som efterfrågas, dvs. inga utgifter för lantmäteri eller mäklare eller liknande. Om fastigheten består av mark med tillhörande byggnad/anläggning och det inte finns en exakt uppdelning mellan dem så får markens bokförda värde uppskattas. Samma sak gäller även t.ex. vid köp eller försäljning av skogsmark, det är markens värde exklusive träd som ska redovisas.

Vid försäljning av marken redovisas bruttobeloppet (inga kostnader dras bort).

Investeringsinkomsterna efterfrågas uppdelat på investeringsbidrag från staten och statliga myndigheter, investeringsbidrag från EU, investeringsinkomster från företag samt övriga investeringsinkomster. Uppgifterna som efterfrågas är investeringsinkomster som utbetalats till kommunen eller som kommunen erhållit, under året.
Det kan till exempel vara:

- investeringsbidrag (konto 2388)
- gatukostnadsersättning (konto 3121)
- anslutningsavgift (konto 2383)
- exploateringsersättning (konto 373)
- bidrag/gåvor från privata aktörer (konto 352)

Beloppen som efterfrågas kan därmed vara en blandning av sådant som skuldförs och intäktsförs.

Observera att försäljning av anläggningstillgångar inte ingår här.

Tilläggsuppgifter avseende investeringar i företag/bolag/ stiftelser/kommunalförbund som konsolideras i den sammanställda redovisningen

Kommunens andel av investeringarna i materiella och immateriella anläggningstillgångar efterfrågas uppdelat på branscherna fastighetsverksamhet, energi och vatten, transport och kommunikation samt övriga. I blanketten finns branscherna definierade med SNI-koder.

Att tänka på:

- Det är viktigt för användarna att investeringarna, inklusive pågående arbeten, redovisas på verksamheterna, ev. med hjälp av uppskattningar eller schabloner och inte på rad 920, Gemensamma verksamheter.
- Alla externa entreprenader och konsulter som ingår i investeringsutgifterna ska redovisas i därav-kolumnen.
- Inkomster som avser försäljning av anläggningstillgångar ingår i RS inte bland investeringsinkomsterna utan redovisas bara under förändringen av anläggningstillgångar.
- I den verksamhetsindelade investeringsredovisningen i RS ingår inga investeringar i finansiella tillgångar.
- Om kontrollen visas i anslutning till rad 730 så skriv i kommentarrutan vem de övriga investeringsinkomsterna kommer ifrån och ange beloppsstorlek.
- Redovisning av eventuella investeringsutgifter för färdtjänst, verksamhet 530, görs antingen på rad 510 eller 519 beroende på vilken verksamhet som står för störst andel av utgiften.

Förehavanden mellan Drift och Investering

Kommunerna hanterar redovisningen av investeringsverksamheten på olika sätt och ekonomisystemen skiljer sig åt. Därför kan SCB i instruktionerna bara ge en generell beskrivning av vad som efterfrågas i räkenskapssammandraget.

I RS är det viktigt att Driftredovisningen bara innehåller driftkostnader och driftintäkter. Detta gäller även de interna posterna.

Från och med Kommun-Bas 19 finns ett nytt konto 591, Aktivering av eget arbete vid utveckling av anläggningstillgångar som används för justering av kostnader för personal som jobbar med investeringar.

Exempel:
Personal som är anställd på gatukontoret, verksamhet 249, Väg- och järnvägsnät, parkering arbetar på ett investeringsprojekt.

Vid förehavanden mellan Drift- och Investeringsredovisning ska personalkostnaderna i RS endast redovisas som externa poster i Investeringsredovisningen.

Personalkostnaderna på rad 249 minskas genom att saldot på konto 591 används. De externa kostnaderna elimineras därmed från Driftredovisningen (personalkostnader rad 249). Om kommunen i sina system under året krediterat

verksamhet 249 med interna intäkter för personalkostnaderna ska även dessa interna intäkter i Driften elimineras. Personalkostnaderna redovisas som externa utgifter i investeringsredovisningen.

Driftredovisningen ska därmed inte innehålla några interna eller externa kostnader eller intäkter som avser investeringsprojekt.

Exploateringsverksamheten

Exploateringsverksamhetens inkomster och utgifter särredovisas inte då dessa poster inte fångar relevant information. Inköp av exploateringsmark redovisas på konto 4031 löpande under året och aktiveras till balanskonto 147, Exploateringsfastigheter senast vid bokslutet. Försäljning av exploateringsmark redovisas på konto 372.

Driftredovisning

Syftet med Driftredovisningen är att fånga upp alla relevanta kostnader och intäkter för kommunens olika verksamheter. Så långt det är praktiskt möjligt gäller det att föra alla kostnader och intäkter till den verksamhet som ger upphov till den. Detta innebär att block- och kommungemensamma kostnader fördelas ut till verksamheterna. Vid sidan av de externa kostnaderna och intäkterna ska även interna och kalkylerade poster fördelas och ingå.

Kommunens olika verksamheter och delverksamheter finns i blankettens rader och beskrivs under rubriken ”Verksamhetsindelning” nedan.

Driftredovisningen är uppbyggd via grupperingar av kostnads- och intäktsslag (t.ex. externa löner) som efterfrågas i kolumner och summeras i en kolumn för bruttokostnader respektive bruttointäkter. I Excelblanketten ligger från vänster till höger kostnadskolumnerna (kolumner C till P) och intäktskolumnerna (kolumner R till W). Längre till höger, i kolumnerna Y till AG ligger kostnadsberäkningar, nyckeltal och kontroller. Kolumnerna beskrivs i avsnittet ”Kolumnindelning nedan.

Det är viktigt att skilja mellan externa och interna kostnader/intäkter. Interna kostnader och intäkter och kalkylerade kostnader särredovisas i egna kolumner.

Att tänka på:
- Elimineringen av förehavanden mellan Drift- och Investeringsredovisningen ska göras under respektive verksamhet (se investeringsredovisning).
- Kostnader för städning redovisas direkt på respektive verksamhet. Antingen i kontoklass 5 (kommunens egen personal) eller konto 613 (om städtjänster köps in).
- Avskrivningar och räntekostnader som avser finansiell leasing redovisas i kolumn ”Kalkylerade kapitalkostnader”.

Generellt om interna poster i driftredovisningen

Totalbeloppen för de interna kostnaderna och de interna intäkterna i driftredovisningen ska vara lika stora. Bara interna poster inom driftverksamheterna ska finnas med.

Finansiering

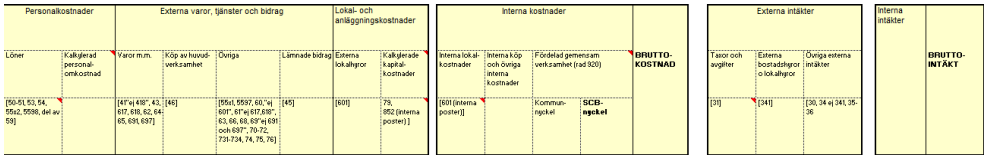
Intäkter och kostnader i kontogrupp 8 redovisas i fliken Skatter, bidrag och finansiella poster (med undantag för extraordinära poster).

Detta innebär att t.ex. generella statsbidrag som kommunens Finansavdelning tilldelar driftverksamheten, inte redovisas som (intern) intäkt i driften. Dessa generella bidrag redovisas bara som extern intäkt i fliken Skatter, bidrag och finansiella poster. Hur kommunen finansierar sina driftverksamheter är inte väsentligt i RS.

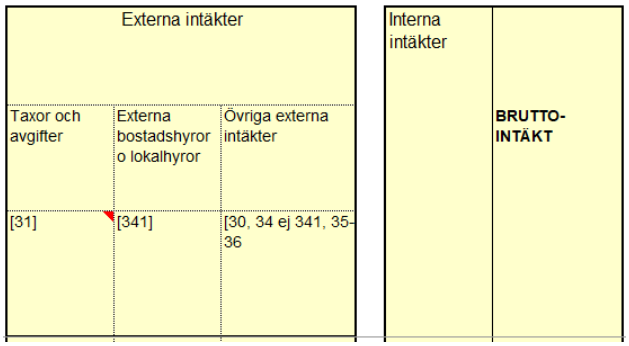
Kolumnindelning

Kolumnindelningen tar hänsyn till en uppdelning mellan *externa* och *interna* kostnader och intäkter. Vilka externa konton som ingår i respektive kolumn framgår av de kontonummer som står i kolumnhuvudena. Definitionen av konton i RS följer Kommun-Bas, om kommunen använder egna konton måste dessa översättas till ett lämpligt Kommun-Bas-konto.

Kostnader:

Intäkter:

Externa löner – kolumn C

Kostnader för löner m.m. som definieras med kontogrupper respektive underkonton:

- Löner arbetad tid (50)
- Löner ej arbetad tid (51)
- Andra kontanta ersättningar (53)
- Kostnader för naturaförmåner (54)
- Traktamenten, *skattepliktiga (5512*)
- Bilersättningar, *skattepliktiga* (5522)
- Omkostnadsersättningar till dagbarnvårdare, *skattepliktiga* (5532)
- Övriga kostnadsersättningar, *skattepliktiga* (5592)
- Övriga kostnadsersättningar, trängselskatt, *skattepliktig* (5598)
- Övriga lönejusteringar (del av 59)

Följande konton redovisas *inte* i kolumn C:

- Sociala avgifter enligt lag och avtal (56) redovisas på rad 975, i driftredovisningen.
- Kalkylerade PO redovisas i kolumn D. Läs mer om detta under rubriken ”Kolumn D” nedan.
- Pensionsförsäkringspremier (571), Pensionsutbetalningar (573) och Förvaltningsavgifter (574) redovisas på rad 975.
- Förändring av pensionsavsättning (572) redovisas på rad 980.
- Pensionskostnad avgiftsbestämd ålderspension (575) redovisas på rad 975.
- Kostnadsersättningar, skattefria delar, skattefria traktamenten, bilersättningar (55x1) och skattefri trängselskatt (5597) redovisas under kolumn G ”Övriga”.

Att tänka på:
- Semesterlön, konto 511, (intjänad semester alternativt utbetald semesterlön) ska redovisas i kolumnen för externa löner med *uppdelning på verksamhet.* Om fördelning inte gjorts i kommunen kan den i RS göras via schabloner.

Kalkylerade personalomkostnader – kolumn D

Här redovisas kalkylerade PO (sociala avgifter och pensionskostnader) fördelat per verksamhet. Det är viktigt att rätt PO används på samtliga verksamheter i denna kolumn. Justeringar av PO ska inte göras på rad 920, utan om det finns en differens mellan det PO som har fördelats ut internt på verksamheterna och kommunens faktiska kostnader för PO, behöver en justering istället göras på respektive verksamhetsrad. Ett för högt eller ett för lågt PO ger felaktiga personalkostnader på verksamheterna och därmed också i flikarna Pedagogisk verksamhet, Äldre och personer med funktionsnedsättning och IFO. Om kommunen har möjlighet att ta fram de faktiska personalomkostnaderna (PO) per verksamhet via lönesystemet ska dessa redovisas på respektive verksamhet i kolumnen kalkylerade personalomkostnader.

PO beräknas på grundval av lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar samt avtalspensioner (AKAP-KR, KAP-KL). SKR tar fram ett genomsnittligt PO-pålägg för sektorn som för år 2025 uppgår till 40,51 procent för kommunerna.

Delar som ingår från SKR:

- Lagstadgade arbetsgivaravgifter: enligt lag 31,42 procent.
- Avtalsförsäkringar: total premie 0,20 procent.
- Avtalspensioner: 8,89 procent.

Det finns särregler kring arbetsgivaravgifterna för anställda över 67 år samt tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för unga, 19-23 år, för perioden april 2026 - september 2027.

För mer information kring PO-pålägg se SKR:s webb:

Arbetsgivaravgifter, PO-pålägg | SKR

Vid aktivering av eget arbete vid utveckling av anläggningstillgångar ska om möjligt även den delen som avser PO justeras.

Följande konton redovisas *inte* i kolumn D:

- Pensionsutbetalningar intjänade före -98 ingår inte här utan på rad 975. Utfördelningen av kommungemensamma kostnader ingår inte här utan i kolumnerna M, N eller O.

Att tänka på:
- Om kommunen använder sig av ett högre eller lägre PO för vissa verksamheter ska detta kommenteras.
- I slutet av Driftredovisningen, på rad 960, dras totalbeloppet från kolumnen ”Kalkylerade personalomkostnader” bort från totalsumman. De faktiskt utbetalda beloppen för sociala avgifter enligt lag och avtal, förändring av pensionsavsättning samt pensionsutbetalning för den individuella delen redovisas och läggs till på raderna 975 och 980.

Varor – kolumn E

Externa varor innehåller förutom inköp av varor i allmän bemärkelse även andra inköp samt husbyggnads- anläggnings- och reparationsentreprenader om de ingår i driftkostnaderna.

Följande kontogrupper och konton ingår:

- Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial (41)
- Inköp av elkraft, vatten och gas för distribution (43)
- Fastighets-, anläggnings- och reparationsentreprenader (617 och 618)
- Bränsle, energi och vatten (62)
- Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial (64)
- Kontorsmateriel och trycksaker (65)
- Drivmedel (691)

Köp av huvudverksamhet – kolumn F

Köp av huvudverksamhet (46)

Övriga (externa varor och tjänster) – kolumn G

Varor och tjänster m.m. enligt följande kontogrupper, konton och underkonton:

- Traktamenten, skattefria (5511)
- Bilersättningar, skattefria (5521)
- Omkostnadsersättningar, skattefria (5531)
- Övriga kostnadsersättningar, skattefria (5591)
- Övriga kostnadsersättningar, skattefri trängselskatt (5597)
- Markhyror (602)
- Städ- och renhållningstjänster (613)
- Mindre reparationer och underhåll av fastigheter (615)
- Övriga fastighetskostnader (619)
- Operationell leasing/hyra (63)
- Reparation och underhåll (66)
- Tele- IT-kommunikation och postbefordran (68)
- Fordonskatt (692)
- Operationell leasing/hyra av bilar och andra transportmedel (695)
- Trängselskatt för egna fordon (696)
- Övriga kostnader för transportmedel (699)
- Transporter och resor (70)
- Representation (71)
- Annonser, reklam, information (72)
- Försäkringspremier (731)
- Självrisker (732)
- Larm o bevakning (733)
- Brandskydd (734)
- Övriga främmande tjänster (74)
- Inhyrd personal (75)
- Diverse kostnader (76)

Följande konton redovisas *inte* i kolumnen G :

- Lokalhyror (601) redovisas i kolumn I ”Externa lokalhyror”,
- Kundförluster (735), Straffavgifter m.m. (736), Infriad borgen (737), Förluster på kortfristiga fordringar (738) och Övriga riskkostnader (739) redovisas i detta sammanhang på rad 982 i Driftredovisningen.

Lämnade bidrag – kolumn H

Lämnade bidrag (45) särredovisas i denna kolumn. Kostnader avseende ersättning för personliga assistenter (till Försäkringskassan) och bidrag till statlig infrastruktur ingår.

Externa lokalhyror – kolumn I

Externa kostnader avseende lokalhyror (konto 601). Till ”Externa lokalhyror” ska endast det som kommunen/förvaltningen betalar i hyra ingå. Markhyror och andra fastighetskostnader som inte ingår i hyran redovisas under Kolumn ”Övriga” respektive kolumn ”Varor”.

Kalkylerade kapitalkostnader – kolumn J

Kapitalkostnader i form av avskrivningar och internräntor som inte finns med i kolumnen för de internfördelade lokalkostnaderna. När verksamheterna betalar en intern räntekostnad blir ofta motparten kommunens finansavdelning som får en intern ränteintäkt. Denna interna ränteintäkt ska inte redovisas i Driftfliken. Även kapitalkostnader för andra anläggningstillgångar, t.ex. inventarier ska redovisas här. Avskrivningar och räntekostnader som avser finansiell leasing ingår här om de inte redovisas som internfördelade lokalkostnader.

Interna lokalkostnader – kolumn L

Kommuninternt debiterade lokalkostnader. Om inte alla lokalkostnader påförts i internredovisningen ska dessa fördelas i denna kolumn på rätt verksamhet. Den interna lokalkostnaden ska redovisas till *självkostnad*. Eventuella merkostnader (marknadspriser) blåser upp driftredovisningen och måste därför elimineras på varje verksamhet.

Interna köp och övriga interna kostnader – kolumn M

I kolumnen för interna köp och övriga interna kostnader förs de kostnader som uppkommer vid köp/sälj mellan verksamheter genom interndebiteringar inom kommunen. Motsvarande intäkter redovisas hos den säljande verksamheten i kolumnen ”Interna intäkter”. Här är det viktigt att bara ta med interna intäkter och kostnader som sker mellan de verksamhetsrader som förekommer i RS. Sker det köp/sälj inom en verksamhetsrad ska dessa interna intäkter och kostnader inte ingå. Alltså om både den interna kostnaden och den interna intäkten skulle hamna på samma rad i driftsredovisningen i RS ska varken kostnaden eller intäkten ingå. Detta kan exemplifieras med följande exempel. Om det gäller köp och sälj mellan skolor inom grundskolan så ska dessa interna intäkter och kostnader inte ingå.

Om det däremot är köp och sälj mellan grundskolan och gymnasieskolan så ska den interna kostnaden ingå hos köpande verksamhet och den interna intäkten ingå hos säljande verksamhet. För rad 920, gemensamma verksamheter, redovisas det debiterade beloppet på rad 924, ”Fördelning till av gemensamma verksamheter – Därav utdebiterat till verksamheterna (raderna) 100–910 i regel i kolumn M”. Läs mer om detta nedan under ”Fördelning av rad 920 Gemensamma verksamheter”.

Fördelad gemensam verksamhet kommunnyckel – kolumn N

Kostnaderna för de kommungemensamma verksamheter som inte ingår i kolumnen ”Interna köp och övriga interna kostnader” men som kommunen väljer att fördela efter egna bedömningar eller nycklar. Läs mer om detta nedan under ”Fördelning av rad 920 Gemensamma verksamheter”.

Fördelad gemensam verksamhet SCB-nyckel – kolumn O

Kostnader för gemensam verksamhet som kommunen inte fördelat i kolumn ”Interna köp och övriga interna kostnader” eller ”Fördelad gemensam verksamhet kommunnyckel” fördelas automatiskt till denna kolumn. Läs mer om detta nedan under ”Fördelning av rad 920 Gemensamma verksamheter”

Att tänka på:

- På rad 924 måste kommunen själv fylla i det belopp som avser intäkterna vid verksamheternas (rad 100 – 910) *interna* köp från gemensamma verksamheter (rad 920). Exempel på interna köp som inte fördelas med en fördelningsnyckel är måltider till grundskolan som tillagats av ett storkök (rad 920). På grundskolan redovisas de interndebiterade kostnaderna i kolumn M och de interna intäkterna för storköket redovisas på rad 924. Om inte detta görs fördelas kostnader dubbelt i kolumnen ”Fördelad gemensam verksamhet SCB-nyckel”.

Summa bruttokostnader – kolumn P

I denna kolumn summeras kolumnerna C – O automatiskt.

Taxor och avgifter – kolumn R

De taxor och avgifter som grundats på taxa eller liknande bestämmelser, t.ex. barnomsorgs- och hemtjänstavgifter, konsumtionsavgifter m.m. Följande konton ingår:

- Förrättnings- och granskningsavgifter (311)
- Anslutnings- och anläggningsavgifter (investeringar) (312)
- Övriga taxor och avgifter (313)

Att tänka på:
- Använder kommunen frikonton för taxor och avgifter så ska även dessa ingå i kolumn R.
- Under verksamhetsområdet Äldre och personer med funktionsnedsättning är det viktigt att skilja på hyran för det särskilda boendet och avgiften för den service och omvårdnad som ges. Avgiften redovisas här under ”Externa taxor och avgifter” medan boendet redovisas under ”Externa bostads- och lokalhyror”. Intäkter för måltider redovisas i kolumnen ”Övriga externa intäkter” i kolumn T.

Externa bostads- och lokalhyror – kolumn S

I denna kolumn redovisas enbart externa bostads- och lokalhyror (341). Se även ”Externa taxor och avgifter”.

Övriga externa intäkter – kolumn T

Övriga externa intäkter som tillhör Driftredovisningen. Här återfinns följande kontogrupper:

- Försäljningsintäkter (30)
- Markhyror och arrenden m.m. (342)
- Fordons- och maskinhyror (343)
- Hyror för inventarier och material (344)
- Tillfälliga lokalupplåtelser (345)
- Övriga hyror och arrenden (349)
- Bidrag, kostnadsersättningar och gåvor (35)
- Försäljning av verksamheter och konsulttjänster samt övriga ersättningar och intäkter (36)

Följande konto ingår *inte* i kolumn T:

- Bostads- och lokalhyror (341), ingår i kolumnen ”Externa bostads- och lokalhyror”.

Att tänka på:

- Externa hyresintäkter från brukare som avser verksamheter för just boende ska redovisas i kolumnen för Externa bostads- och lokalhyror även om kommunen organiserat sig så att kommunens fastighetsförvaltning har hand om fastigheterna. Det ska alltså inte nettoredovisas som interna lokalkostnader.

Interna intäkter – kolumn V

Interna intäkter som verksamheten erhållit från annan verksamhet i kommunen. Motsvarande kostnad återfinns i kolumn ”Interna köp och övriga interna kostnader” eller ”Interna lokalkostnader” hos den köpande verksamheten.

Summa bruttointäkter – kolumn W

I denna kolumn summeras kolumnerna R - V automatiskt.

Övriga kolumner

Kolumnerna längst till höger i blanketten används bl.a. för nyckeltal och kontroller. Uppgifterna är förtryckta eller beräknas automatiskt.

Kostnad för eget åtagande	**Nyckeltal, kronor / invånare** och Kommentarrutor			Förändring kostnader för eget åtagande 2023-2024	**Kontroller** Förklaring till kontroller	**Netto-kostnad**	**Produktions-kostnad**
Bruttokostnad ./. Interna intäkter och försäljning till andra kommuner, kommunalförb. och regioner	Netto-kostnader 2024	Kostnader för eget åtagande 2024	Kostnader för eget åtagande 2023		**Kontrollera förändringen**: Betyder att nyckeltalet avviker från föregående år. Kontrollera om det stämmer.Inga kommentarer behöver anges. **Kommentera förändringen:** Betyder att nyckeltalet avviker stort från föregående år. Kontrollera om det stämmer och skriv i så fall vad förändringen beror på.	Bruttokostnad ./. Bruttointäkt	Bruttokostnad ./. Köp av huvud-verksamhet ./. Lämnade bidrag ./. Interna intäkter

Kostnad för eget åtagande– kolumn Y

Bruttokostnad minskad med interna intäkter och försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner beräknas automatiskt här. Uppgifterna om försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner hämtas från avdelning Motpart. Beloppet ligger till grund för beräkning av nyckeltal i kolumn AA. Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner är för vissa delverksamheter schablonberäknat.

Nyckeltal Nettokostnader 2026 – Kolumn Z

Nyckeltalen i denna kolumn beräknas som bruttokostnad – bruttointäkt per invånare.

Nyckeltal Kostnader för eget åtagande 2026 – kolumn AA

Nyckeltalen beräknas som bruttokostnad – interna intäkter – försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner per invånare.

Nyckeltal Kostnader för eget åtagande 2026 – kolumn AB

Nyckeltalen motsvarar de i kolumn W och avser året innan.

Förändring mellan aktuellt år och året innan för nyckeltalen i kolumn AA och AB.

Kontroller – kolumn AD

I denna kontrollkolumn visas kontroller som ligger utanför ett visst intervall eller som talar om att ett förväntat belopp saknas.

Nettokostnad – kolumn AF

Nettokostnad per verksamhetsrad beräknas som bruttokostnad minus bruttointäkt.

Produktionskostnad – kolumn AG

Produktionskostnad per verksamhetsrad beräknas som bruttokostnad minskad med köp av huvudverksamhet, lämnade bidrag och interna intäkter.

Verksamhetsindelning

Driftredovisningen är indelad i två delar, Egentlig verksamhet och Affärsverksamhet. Egentlig verksamhet är den skattefinansierade verksamheten och Affärsverksamheten är den verksamhet som i huvudsak finansieras med avgifter. Driftredovisningen delas upp i sammanlagt sju block.

Egentlig verksamhet omfattande de sex verksamhetsblocken:

- Politisk verksamhet
- Infrastruktur, skydd m.m.
- Kultur och fritid
- Pedagogisk verksamhet
- Vård och omsorg
- Särskilt riktade insatser

Det sjunde verksamhetsblocket avser Affärsverksamhet.

Summaraden för driftverksamheten (dvs. egentlig verksamhet och affärsverksamhet) följs av två rader för gemensamma lokaler och gemensamma

verksamheter. I slutet av Driftredovisningen finns det fyra rader för fördelningen av rad 920, Gemensamma verksamheter (rad 922 – 928) samt ett antal rader dels för justeringar dels för kostnader respektive intäkter som tillhör Driftredovisningen men som inte påförs verksamheterna (rad 960 – 990).

Radindelningen används förutom i Driftredovisningen även i avdelningarna Motpartsredovisning och Investeringsredovisning, men där är uppdelningen inte lika detaljerad.

Verksamhetsindelningarna överensstämmer inte alltid med den organisation som finns i kommunen. För att den efterfrågade indelningen av verksamheten ska belastas med sina kostnader och intäkter måste därför vissa schabloniseringar och kostnadsfördelningar göras i RS.

Att tänka på:
- De för ett verksamhetsområde/block gemensamma kostnaderna och intäkterna (t.ex. förvaltningsadministrationen) fördelas inom verksamhetsområdet/blocket i respektive kolumn till verksamheterna.
- Siffran i början av verksamhetsrubrikerna visar radnumret i Driftredovisningen.

Politisk verksamhet (Block 1)

100 Nämnd- och styrelseverksamhet

Politisk verksamhet i kommunen inklusive arvoderingen av kommunens förtroendevalda. Revision redovisas under eget verksamhetsområde.

De kostnader/intäkter som hör samman med affärsverksamhet redovisas under delen Affärsverksamhet. Är nämnden ansvarig för såväl skattefinansierad verksamhet som affärsverksamhet redovisas kostnaderna/intäkterna för den politiska delen i detta verksamhetsområde.

110 Stöd till politiska partier

Stöd till politiska partier, både direkt stöd i form av bidrag och indirekt stöd till exempel subventionerade lokaler. Även administrationen kring stödet ingår.

120 Revision

Revision, både för förtroendemannarevision och för anlitande av revisionskonsult.

130 Övrig politisk verksamhet

Administration som är direkt knuten till kommunens politiska ledningsfunktion. Gemensam och verksamhetsrelaterad administration ska fördelas ut på respektive verksamhet.

Den administration som ska redovisas under detta verksamhetsområde är sammanträdesadministration vid nämnd- och styrelsemöten etc. knutna till den

politiska ledningen. Personal som till huvudsaklig del arbetar direkt mot kommunens politiker som politiska sekreterare, nämndsekreterare eller dylikt redovisas här.

Här redovisas även allmänna val, borgerliga förrättningar, taxering, vissa medlemsavgifter samt den överförmyndarverksamheten och gode män för personer över 18 år. För personer under 18 år redovisas överförmyndare/ gode män på rad 585, Familjerätt men för ensamkommande flyktingbarn ingår det på rad 600, Flyktingmottagande. Den politiska verksamhet som hör samman med affärsverksamhet redovisas under verksamhetsblocket Affärsverksamhet. Är nämnden ansvarig för såväl skattefinansierad verksamhet som affärsverksamhet redovisas den politiska delen av verksamheten här.

Att tänka på:
- Övrig politisk verksamhet får inte förväxlas med gemensamma verksamheter rad 920. Gemensamma verksamheter, som ex. personalkontor och telefonväxel, måste redovisas på rad 920.
- Medlemsavgifter till olika förbund etc. redovisas så långt som möjligt på respektive verksamhet annars under övrig politisk verksamhet (t.ex. till SKR).
- Observera att betalning till kommunalförbund som utför en verksamhet inte redovisas här utan på respektive verksamhet som köp av verksamhet eller som bidrag.

Infrastruktur, skydd m.m. (Block 2)

215 Fysisk och teknisk planering och bostadsförbättring

Fysisk planering, bygglovsverksamhet, teknisk verksamhet och markförsörjning inklusive reglerings- och saneringsfastigheter. Kostnader för marksanering ingår dock inte här utan på rad 263, Miljö, hälsa och hållbar utveckling. Kostnader för tomma lokaler som följd av bland annat omstruktureringar i kommunen och delar av kostnader för exploatering av mark ska redovisas här (detaljplaner, bygglovsverksamhet etc.). Som bostadsförbättring räknas sanering och upprustning av befintliga bostadsområden samt stöd till bostadsföretag. Kostnader tillhörande strandskydd avseende planering av byggnation redovisas här. Här redovisas även bredbandsutbyggnad, rivningskostnader och GIS (geografiska informationssystem). Om GIS används i andra verksamheter ska det dock fördelas där.

Att tänka på:
- Rivningskostnader med direkt koppling till uppförande av ny lokal till samma verksamhet, redovisas på respektive verksamhet.

220 Näringslivsfrämjande åtgärder

Alla former av riktade åtgärder som kommunen vidtar för att främja näringslivsstrukturen i kommunen som till exempel bidrag till näringslivsbolag, informationsinsatser och marknadsföring.

225 Konsument- och energirådgivning

Kostnader och intäkter för konsumentrådgivning och energirådgivning som kommunen tillhandahåller sina invånare.

230 Turistverksamhet

Kommunens turistverksamhet som till exempel camping, stugor, liftar och turistinformation/ turistbyråer. Här ingår även administration av frågor med anknytning till turism, främjande och utveckling av turism och samordning mellan olika näringar som gynnas av närvaron av turister. Gästhamn redovisas här.

249 Väg- och järnvägsnät, parkering

Drift och underhåll av samt bidrag till statskommunala, kommunala och enskilda gator och vägar, cykel och gångvägar och järnvägar inklusive olika former av trafiksäkerhetsåtgärder. Kostnader och intäkter för kommunal parkering förs också till denna verksamhet. Gatukostnadsersättningar (Kommun-Bas konto 3121) redovisas här.

250 Parker

Kommunal parkverksamhet som parker, lekplatser, offentliga toaletter, naturområden etc. Här redovisas även naturreservat om det inte har en mycket uttalad naturvårdsprofil. Då ska det ligga under miljö, hälsa och hållbar utveckling, rad 263.

261 Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning

Kostnader och intäkter för verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagen och annan myndighetsutövning enligt övrig lagstiftning inom området.

263 Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Kostnader och intäkter för åtgärder, utöver myndighetsutövning, som kommunen vidtar inom miljö- och hälsoskyddsområdet, t.ex. folkhälsoprojekt. Kostnader för marksanering, bullerplank/bulleråtgärder, projekt som syftar till att förbättra miljön och strandskydd avseende planering av miljöskydd ingår här.

Kostnader för hantering av skrotbilar/skrotbåtar ska redovisas här under förutsättning att kommunen står för kostnaderna. Om kommunen kan lokalisera bilens/båtens ägare och fakturera ägaren för kostnaderna som uppstår ska det redovisas på rad 870, avfallshantering.

267 Alkoholtillstånd m.m.

Tillståndsprövning för servering av alkoholhaltiga drycker. Även tillståndsprövning för spelautomater, lotteritillstånd samt tobakstillstånd redovisas här.

270 Räddningstjänst

Insatser som görs i syfte att förebygga och åtgärda brand, olyckor, skador och andra nödsituationer.

275 Totalförsvar och samhällsskydd

Administration av civilförsvarsfrågor. Utarbetande av planer, anordnande av övningar med civila institutioner och civilbefolkningen samt drift av, eller stöd till, civilförsvarsstyrkor. Krisberedskap ingår här. Även kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete enligt lag 2023:196 ska ligga här.

Att tänka på:
- Bostadsanpassningsbidrag redovisas inte här utan under området Äldre eller personer med funktionsnedsättning.
- Kollektivtrafiken redovisas på rad 249 när det gäller väg- och järnvägsnätet, bidrag till infrastruktur ingår därmed. På rad 832, Buss, bil och spårbunden trafik redovisas den ”rullande” trafiken på väg- och järnvägsnätet.

Kultur och fritid (Block 3)

310 Stöd till studieorganisationer

Allt stöd till studieorganisationer oavsett om studieorganisationen ägnar sig åt kultur eller annan verksamhet. Även administrationen kring stödet ingår. Om Musikskola/kulturskola bedrivs genom ett studieförbund redovisas stödet på rad 330 Musikskola/kulturskola.

315 Allmän kulturverksamhet, övrigt

Allmän kulturverksamhet inklusive stöd till kulturella föreningar, folkparker, hembygdsföreningar och folkets hus. Även kostnader och intäkter för museiverksamhet redovisas här.

320 Bibliotek

Kostnader/intäkter för tillhandahållande och förmedling av information samt utlåning av medier till allmänheten. Även kostnader/intäkter för annan verksamhet som sker i bibliotekets regi och ingår i bibliotekets budget ska redovisas här.

330 Musikskola/kulturskola

Alla kostnader och intäkter för musikskola/kulturskola, t.ex. kommunal musikskola eller föreningsdriven kulturskola. Gäller även om musikskola/kulturskola bedrivs genom ett studieförbund. Här redovisas kostnader kopplade till frivillig musikskole-/kulturskoleverksamhet, exempelvis kurser, öppen verksamhet, lovverksamhet med fokus på barns och ungas deltagande.

Förskoleverksamhet och grundskoleverksamhet som har en musikprofil eller annan specialisering, t.ex. musikdagis, ska inte räknas hit utan föras på aktuell pedagogisk verksamhet. Inte heller kostnader och intäkter som avser obligatorisk musikundervisning i skolan ska föras hit utan till respektive skolform. Om pedagog arbetar inom både skola och musikskola/kulturskola måste en fördelning göras mellan verksamheterna. Skapande skola, skolbio eller annan verksamhet som utförs av musikskolan/kulturskolan men som genomförs på lektionstid inom

ramen för den ordinarie undervisningen ska rapporteras under respektive skolform.

300 Allmän fritidsverksamhet

Allmän verksamhet inom fritidsområdet inklusive stöd till fritidsföreningar. Även fritidsbanken samt bidrag till scoutföreningar redovisas här. Stöd till äldre- och handikapporganisationer bör redovisas under verksamhetsblocket Vård och omsorg. Idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar redovisas särskilt som egna verksamheter. Turistverksamhet och parker redovisas under verksamhetsblocket Infrastruktur, skydd m.m.

340 Idrotts- och fritidsanläggningar

Kommunens egna eller stöd till föreningars idrotts- och fritidsanläggningar såsom idrottsplatser, sporthallar, bad, frilufts- och fritidsanläggningar samt småbåtshamnar.

350 Fritidsgårdar

Den fritidsverksamhet som bedrivs för barn och ungdom vid fritidsgårdar eller motsvarande, inte fritidshem inom skolbarnsomsorgen.

Pedagogisk verksamhet (Block 4)

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet och all utbildningsverksamhet (inkl. förskoleklass) som kommunen har ansvar och/eller kostnad för. Här ingår även kostnader för barn- och ungdomsförvaltningen eller motsvarande.

För mer utförlig information hänvisas till kapitel 10 Pedagogisk verksamhet.

I blankettens avdelning Pedagogisk verksamhet redovisas en mer detaljerad uppdelning av verksamheterna än i driftredovisningen. Vissa uppgifter länkas automatiskt till avdelningen. Observera att kostnader för kommungemensam verksamhet ingår i de länkade uppgifterna från Drift-redovisningen.

Kostnader för barn- och utbildningsnämnd eller andra politiska nämnder ska inte räknas in bland skolkostnaderna. Dessa kostnader redovisas under Block 1, Politisk verksamhet.

Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet (barnomsorg)

Förskoleverksamheten bedrivs i form av förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola. Skolbarnsomsorgen bedrivs i form av fritidshem och pedagogisk omsorg. För barn mellan tio och tolv år kan skolbarnsomsorgen även bedrivas i form av öppen fritidsverksamhet.

400 Öppen förskola

Riktar sig till barn som inte är inskrivna i förskola samt till förälder, dagbarnvårdare eller annan vuxen som har ansvar för medföljande barn. Den öppna förskolan

erbjuder barn en pedagogisk gruppverksamhet samtidigt som den kan ge föräldrar stöd i föräldrarollen. Verksamheten är i allmänhet avgiftsfri.

407 Förskola

Förskola är en pedagogisk gruppverksamhet för barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar och för barn som har eget behov av verksamheten. Den är öppen hela året och öppettiderna anpassas till föräldrarnas arbetstider/studietider. Barnen är inskrivna i förskolan.

412 Pedagogisk omsorg

Pedagogisk omsorg (tidigare familjedaghem) är ett alternativ till förskola och fritidshem för barn som har behov av att vara i en mindre grupp, då det är långt till närmsta förskola/fritidshem eller när föräldrar och barn av andra skäl föredrar pedagogisk omsorg. I brist på alternativ redovisas på denna rad i förekommande fall även vårdnadsbidraget inom barnomsorgen.

415 Öppen fritidsverksamhet

Öppen fritidsverksamhet är enligt skollagen ett alternativ till inskriven verksamhet för barn i åldersgruppen 10–12 år och kan också fungera som ett komplement för de skolbarn som är inskrivna i pedagogisk omsorg. Den kan samordnas med kommunens övriga fritidsverksamheter för barn och ungdom och även anordnas i samarbete med föreningslivet. Till öppen fritidsverksamhet räknas även fritidshem för barn i anpassad skola som *inte* är inskrivna i skolbarnsomsorgen.

425 Fritidshem

Pedagogisk gruppverksamhet för skolbarn till och med tolv års ålder som vänder sig till barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar och till barn som har ett eget behov av verksamheten. Barnen är inskrivna. Fritidshemmet kan bedrivas som en helt fristående verksamhet men är oftast i mer eller mindre utsträckning integrerad med förskoleklassen och/eller den obligatoriska skolan. Verksamheten kan för de äldre barnen ibland ha andra benämningar t.ex. fritidsklubb. Rad 425 innehåller även fritidshem för barn i anpassad skola om dessa är inskrivna i fritidshem.

Skolväsendet för barn och ungdom

Förskoleklass, grundskolan, gymnasieskolan, särskolan, specialskolan och sameskolan bildar det offentliga skolväsendet för barn och ungdom. I avdelningen Pedagogisk verksamhet definieras delverksamheterna/kostnadsslagen.

435 Förskoleklass

Den pedagogiska verksamhet till vilken kommunen är skyldig att anvisa plats för alla barn från och med höstterminen det år de fyller 6 år. Förskoleklassen ska omfatta minst 525 timmar/per läsår. Den kan vara lokal- och/eller

verksamhetsmässigt integrerad med förskola, grundskola eller fritidshem alternativt helt fristående.

440 Grundskola

Grundskolans verksamhet år 1–9 (motsvarande). Under verksamheten redovisas också köp av verksamhet för specialskola och sameskola. Kostnader och intäkter för elever som är inskrivna i anpassade grundskolan, men är integrerade i grundskolan ska redovisas här. Med integrerad avses att eleven får sin utbildning i grundskola men är mottagen i skolformen anpassad grundskola, enligt 7 kap. 9 § skollagen.

443 Anpassad grundskola

Anpassad grundskola för barn med intellektuell funktionsnedsättning år 1–10. I den anpassade grundskolan läser man antingen ämnen, ämnesområden eller en kombination av ämnen och ämnesområden.

450 Gymnasieskola

Alla aktiviteter som ingår i gymnasieskolans verksamhet. Kostnader och intäkter för elever som är inskrivna i anpassade gymnasieskolan, men är integrerade i gymnasieskolan ska redovisas här. Med integrerad avses om eleven får minst halva sin utbildning i gymnasieskola men är mottagen i skolformen anpassad gymnasieskola, enligt 18 kap. skollagen.

453 Anpassad gymnasieskola

Elever som fullgjort sin skolplikt i anpassade grundskolan erbjuds fortsatt fyraårig utbildning i anpassad gymnasieskola på nationellt specialutformade eller individuella program.

Kommunal vuxenutbildning

470 Grundläggande vuxenutbildning

Undervisning av vuxna motsvarande grundskolans år 1–9.

472 Gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning

Gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildningar. Även kostnader för gymnasial vuxenutbildning som bedrivs av annan anordnare, till exempel studieförbund eller privat företag ingår här.

474 Komvux, anpassad utbildning

Utbildning för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning.

475 Högskoleutbildning m.m.

Kostnader och intäkter för högskoleverksamhet i form av bidrag, lokalkostnader etc. Kostnader och intäkter för yrkeshögskoleutbildning, lärcentra och folkhögskola förs hit.

476 Svenska för invandrare (SFI)

Svenskundervisning för invandrare, vilket även inkluderar verksamhet som på kommunens uppdrag drivs av annan utbildningsanordnare, exempelvis ett studieförbund.

478 Uppdragsutbildning m.m.

Uppdragsutbildning, det vill säga sådan utbildning som kommunen arrangerar särskilt för försäljning. Om ett företag/organisation köper någon specialutbildning från kommunen som i sin helhet finansieras av företaget redovisas detta här. Här ingår även kommunens aktivitetsansvar (uppföljningsansvar för ungdomar under 20 år (i brist på lämpligare alternativ)

Att tänka på:

- Kostnader för barn och utbildningsnämnd eller andra politiska nämnder ska inte räknas in bland skolkostnaderna. Dessa kostnader redovisas under Block 1, Politisk verksamhet.
- Eventuella intäkter och kostnader för elevhem räknas inte in i skolkostnaderna. Dessa redovisas på rad 815, Bostadsverksamhet. Kostnader för tillsynspersonal i elevhem redovisas dock under respektive verksamhetsform.
- Kostnader och intäkter för elever som är inskrivna i anpassad grundskola/anpassad gymnasieskola men integrerade i grundskolan/gymnasieskolan ska redovisas under grundskolan/gymnasieskolan.
- I RS redovisas det som kallas för bidrag till fristående skolor som köp av verksamhet.

Vård och omsorg (Block 5)

Till detta verksamhetsblock förs alla verksamheter som kommunerna har ansvar för inom verksamhetsområdena Primärvård Hälso- och sjukvård (Gotland), Vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, Individ- och familjeomsorg samt Familjerätt och familjerådgivning. De olika verksamheterna överensstämmer med övrig officiell socialtjänststatistik som gäller från och med 1998.

För mer utförlig information hänvisas till kapitel 11 Vård och omsorg.

500 Primärvård

Verksamhet som bedrivs inom kommunal primärvård, dvs. kostnader och intäkter för vårdcentraler som kommunen har ansvar för. I förekommande fall redovisas hemsjukvård på raderna 510, 513 och 520.

505 Hälso- och sjukvård, övrigt (utöver den hemsjukvård som ingår på radnr 510, 520 eller 513)

Gotlands kostnader/intäkter för hälso- och sjukvård. Här ska även kommunal hälso- och sjukvård som inte redovisas under verksamhet 510, 520 och 513 finnas. Även kostnader för palliativ vård i det egna hemmet redovisas på rad 505. Här ingår även kostnader för ungdomsmottagningar.

510 Äldreomsorg

Insatser till personer som är 65 år och äldre (födda 1961 eller tidigare). *inkl. äldre med funktionsnedsättning.* Här innefattas insatser med stöd av SoL[1] och HSL[2], men också andra verksamheter för äldre där inget individuellt biståndsbeslut krävs.

Insatserna omfattar hemtjänst, korttidsboende, individuellt behovsprövad dagverksamhet, särskilt boende, annat boende, öppen verksamhet och övriga insatser i ordinärt boende.

520 Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS[3]/SFB[4])

Här redovisas insatser till personer med funktionsnedsättning inkl. personer med psykisk funktionsnedsättning 0–64 år (födda 1962 eller senare), oavsett var dessa personer organisatoriskt tas omhand i kommunen.

Här innefattas insatser med stöd av SoL och HSL, men här ingår också andra verksamheter för personer med funktionsnedsättning där inget individuellt biståndsbeslut krävs.

Insatserna omfattar hemtjänst, boendestöd, korttidsboende, särskilt/annat boende, öppen verksamhet och övriga insatser i ordinärt boende.

513 Insatser enligt LSS, SFB och HSL

Kommunens kostnader för LSS-insatser, kommunens kostnader för assistans enligt SFB, samt kommunens kostnader för insatser enligt HSL i samband med LSS-insatser.

Kommunala insatser som enligt 9 § LSS kan begäras av personer som tillhör lagens personkrets är:

- Rådgivning och annat personligt stöd (råd och stöd)
- Personlig assistans enligt LSS
- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice i hemmet
- Korttidsvistelse utanför hemmet
- Korttidstillsyn till skolungdomar över 12 år

---

[1] SoL är en förkortning för socialtjänstlagen.

[2] HSL är en förkortning för hälso- och sjukvårdslagen.

[3] LSS är en förkortning för lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

[4] De bestämmelser om personlig assistans som tidigare fanns i LASS är fr.o.m. år 2011 inordnade i Socialförsäkringsbalken (SFB, 51 kap.).

- Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdom
- Boende i bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad för vuxna
- Daglig verksamhet

Att tänka på:
- Intäkter för externa bostadshyror och lokalhyror från kommunens brukare (boenden) behöver brytas ut och redovisas i kolumn S för rad 510, 520 och 513 även om det är kommunens fastighetsförvaltning som hanterar lokalerna.
- Inom vård- och omsorgsområdet kan fördelning av kostnader och intäkter behöva göras. Några vanliga situationer där fördelningar förekommer och förslag på hur fördelningarna kan göras finns i Vård- och omsorgsavdelningen, under avsnittet Exempel på fördelningssituationer inom vård och omsorg.
- Grönmarkerade celler kommer att användas som del i beräkning av utjämning av LSS-kostnader mellan kommunerna.
- Bidrag för LSS-utjämning (konto 826) och avgift för LSS-utjämning (konto 836) redovisas inte här utan centralt under inkomst- och kostnadsutjämning där de ingår i de förprintade uppgifterna.
- Kostnader som är extraersättning för sjukskrivningskostnader, där ingen assistans erhålls, ses som ett bidrag. Motparten styrs av om ersättningen erläggs till ett bolag eller till enskild.

530 Färdtjänst/Riksfärdtjänst

Färdtjänst och riksfärdtjänst till äldre och personer med funktionsnedsättning som ges enligt lagen om färdtjänst eller lagen om riksfärdtjänst.

Individ- och familjeomsorg

Inom detta område förs verksamheter som riktar sig till personer som får stöd, vård och service inom individ- och familjeomsorgens ram exkl. insatser som ges till personer med psykiska problem utan eget missbruk som redovisas under Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Verksamhetsområdet omfattar verksamheterna:

- Vård för vuxna med skadligt bruk och beroende
- Barn- och ungdomsvård
- Övriga insatser till vuxna (exkl. insatser till personer med psykiska problem utan eget missbruk)
- Ekonomiskt bistånd
- Familjerätt och familjerådgivning

559 Vård för vuxna med skadligt bruk och beroende

Vård och stöd, som socialtjänsten ger till vuxna personer med skadligt bruk och beroende, i form av institutionsvård, familjehem, bistånd avseende boende och olika öppna insatser. Som vuxen person avses här person som är 21 år eller äldre.

Kostnader för utredningsverksamhet som ligger till grund för insatser ska tas med inom respektive delverksamhet.

569 Barn och ungdomsvård

Vård och stöd som socialtjänsten ger till barn och ungdomar 0–20 år i form av vård på hem för vård eller boende (HVB[5]) vård i familjehem, individuellt behovsprövad öppenvård och övriga öppna insatser. Kostnader för den utredningsverksamhet som ligger till grund för insatserna ska tas med inom respektive delverksamhet. Fältverksamhet och avhopparverksamhet för barn och ungdomar redovisas här.

571 Övriga insatser till vuxna

Kostnader redovisas här för insatser till vuxna (21 år eller äldre) med problem som inte är relaterade till eget missbruk och/eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, lösningsmedel, spel eller kombinationer av dessa.

Kostnader som avser insatser till personer med psykiska problem ska inte redovisas här utan under avdelningen vård och omsorg om äldre eller personer med funktionsnedsättning, oavsett om insatserna organisatoriskt tillhör individ- och familjeomsorgen (IFO).

Till övrig vuxenvård som ska redovisas här räknas bl.a. insatser till personer med:

- behov av stöd i föräldrarollen utan krav på behovsprövning
- behov av stöd på grund av anhörigs missbruk
- till våldsoffer (t.ex skyddat boende (för både föräldrar och barn) och problematik rörande våld i nära relationer och hedersvåld)

Den nya lagstiftningen om skyddat boende där barnet bedöms individuellt och får ett eget beslut om insats ska fortsatt redovisas här för RS 2025.

Såväl individuellt behovsprövade insatser som öppna insatser utan krav på behovsbedömning redovisas här. Exempel på öppna insatser är öppen träfflokal, hushållsekonomisk rådgivning, kvinnojourer och brottsofferjourer.

Till individuellt behovsprövade insatser inom övrig vuxenvård räknas bl. a. bistånd som avser boende, dvs. kostnader för fortlöpande hyra för t.ex. s.k. sociala kontrakt som träningslägenhet och jourlägenhet, härbärge, behovsprövade öppna insatser i form av t.ex. strukturerad dagvård, personligt stöd och behandling eller kontaktperson. Vidare ingår frivillig institutionsvård med vård/behandling/arbete/arbetsträning etc. i kombination med dygnet-runt-vistelse i utredningshem, behandlingshem, arbetskollektiv o. dyl. samt familjehemsvård.

[5] HVB är en förkortning för Hem för vård eller boende.

Här redovisas också bidrag till organisationer och föreningar inom verksamhetsområdet, budget-/skuldsanering och avhopparverksamhet för vuxna.

575 Ekonomiskt bistånd

Kostnader för utredning och utbetalning av försörjningsstöd och övrigt ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt (socialbidrag) enligt SoL. På rad 575 redovisas också ekonomiskt bistånd som beviljats för egna avgifter i samband med vård och behandling enligt 4 kap. 1 § samt 4 kap. 2 § SoL.

585 Familjerätt och familjerådgivning

Kostnader för arbete som socialtjänsten utför med stöd av föräldrabalken och socialtjänstlagen i form av adoptionsärenden, faderskaps- och föräldraskapsärenden samt vårdnads-, boende- och umgängesfrågor såsom samarbetsavtal, utredningar och upprättande och godkännande av avtal. Även kostnader för överförmyndare/gode man/särskilt förordnad vårdnadshavare (SFV) för barn under 18 år ingår, *men* för ensamkommande flyktingbarn redovisas detta på rad 600, Flyktingmottagande. Här ingår även kostnader för familjerådgivningsverksamhet.

Att tänka på:

- Kostnaderna för socialsekreterare ska schablonfördelas på verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen om det inte går att föra dem direkt till en specifik verksamhet.
- Kostnader för utredningsverksamhet som ligger till grund för insatser ska tas med inom respektive delverksamhet.
- Institutionsvård/HVB-vård och familjehem: Vid placering av hel familj sker ingen uppdelning mellan barn och vuxna utan den person som orsakat placeringen styr om redovisningen ska ske till vård för vuxna med skadligt bruk och beroende eller till barn- och ungdomsvård.
- Ekonomiskt bistånd/socialbidrag till vuxna med skadligt bruk och beroende redovisas på rad 575 Ekonomiskt bistånd.
- På rad 575 redovisas också ekonomiskt bistånd som beviljats för egna avgifter i samband med vård och behandling enligt 4 kap. 1§ samt 4 kap. 2§ SoL.
- Bidrag till flyktingar redovisas under verksamhetsområdet Flyktingmottagande, rad 600.
- Överförmyndare / gode man för barn under 18 år redovisas på rad 585, Familjerätt, men för ensamkommande flyktingbarn/-ungdomar redovisas det på rad 600, Flyktingmottagande.
- Kostnader för arbetsmarknadsåtgärder och kontaktmannaskapsarvode, redovisas inte här utan på rad 610 Arbetsmarknadsåtgärder.

Särskilt riktade insatser (Block 6)

600 Flyktingmottagande

Alla kostnader och intäkter som kommunen har för mottagandet och insatser till asylsökande, ensamkommande barn och flyktingar ska redovisas här, så länge kommunen tar emot ersättning för personen från Migrationsverket.

Observera att kostnader och intäkter som uppkommer inom Pedagogisk verksamhet för insatser specifikt mot asylsökande, ensamkommande barn och flyktingar inte ska redovisas här utan under Pedagogisk verksamhet.

Exempel på kostnader som ska redovisas under flyktingmottagande är kommunens kostnader för mottagning, praktisk hjälp i samband med bosättning, samhällsorientering, kostnader avseende tolkar, andra insatser för att underlätta etablering i samhället, överförmyndare/gode man för ensamkommande barn, insatser inom vård och omsorg, administration samt ekonomiskt bistånd.

Alla ersättningar som kommunen erhållit för verksamheten *(exklusive pedagogisk verksamhet)* ska intäktsredovisas på denna rad.

Vid placering av ensamkommande gäller följande:

- Om placeringen sker där det finns företag/enskild firma så ska det vara köp av verksamhet och då i motpartredovisningen som privat företag.
- Om placering sker utan att något bolag finns så ska det gå på konto 504 och 553, och då redovisas ingen motpart i RS (dvs. inte enskild person, hushåll).

610 Arbetsmarknadsåtgärder

Avser samtliga kostnader och intäkter för kommunens sysselsättningsfrämjande insatser och för arbetsmarknadsåtgärder som finansieras helt eller delvis av kommunen.

Personal på arbetsmarknadsverksamheten och arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsåtgärder eller som fått kommunala anställningar, vilka erbjuds i syfte att mildra verkningarna av arbetslöshet, ska redovisas på rad 610. Även kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser inom samordningsförbund ingår på rad 610. Samordningsförbund redovisas som Kommunalförbund.

Arbetssökande som fått kommunal anställning inom någon annan kommunal verksamhet än den som ansvarar för arbetsmarknadsåtgärder och där utför ordinarie arbetsuppgifter som bekostas av verksamheten, ska - oberoende om anställningen medfinansieras av staten - redovisas på den verksamhet där personen arbetar. Även eventuella externa intäkter från staten, kopplade till personen ifråga, ska redovisas på verksamheten där personen arbetar.

Åtgärder som syftar till att påverka näringslivsstrukturen i kommunen till exempel driftsbidrag till näringslivsbolag, informationsinsatser etc. redovisas under Infrastruktur, näringslivsfrämjande åtgärder rad 220.

Det utökade aktivitetskravet för försörjningsstöd som börja gälla ifrån den 1 juli 2026 ingår här.

Att tänka på:

- Kostnader för sommarjobbare/feriearbetande skolungdomar redovisas i RS på den verksamhet dom jobbar, t.ex. parker, rad 250 och ***inte*** på rad 610, Arbetsmarknadsåtgärder. Sommarjobbare som arbetar hos externa aktörer men där kommunen står för lönen redovisas på 920 Gemensam verksamhet.

Affärsverksamhet (Block 7)

800 Arbetsområden och lokaler

Med arbetsområden avses iordningställda områden för industri, kontor, lager etc. Med lokaler avses industri-, hantverks- och konferenslokaler samt hotell. Samlingslokaler, konferenslokaler m.m. för uthyrning, ingår.

805 Hamnverksamhet

Kommunens kostnader och intäkter för hamnverksamhet.

810 Kommersiell verksamhet

Kommersiell verksamhet som kommunen direkt eller indirekt tillhandahåller medborgaren av typ auktionsverksamhet, saluhall etc. Även skogsavverkning och arrendeverksamhet redovisas här.

815 Bostadsverksamhet

Under detta verksamhetsområde ska föras kostnader för tillhandahållande av bostäder. Kostnader och intäkter för boendet i elevhem ingår här. Elevhemsboende är något som kommunen själv driver i anslutning till en skola. Ofta kan det handla om elever med funktionsnedsättning. Kostnader för det särskilda boendet redovisas dock inte här utan under avdelningen Vård och omsorg om äldre eller personer med funktionsnedsättning.

830 Flygtrafik

Tjänster avseende lufttransport av passagerare och/eller gods med alla slags luftfartyg.

832 Buss, bil och spårbundna persontransporter

Olika former av persontransporter, kollektivtrafiken. Gratis eller subventionerad kollektivtrafik till skolungdomar och studenter redovisas här. Skolskjuts redovisas på respektive skolform. Färdtjänst redovisas på verksamhet 530

834 Sjötrafik

Här redovisas färjetrafik.

855 Elförsörjning + Gasförsörjning

Produktion och distribution av el och gas. Laddstolpar till elbilar ingår här.

860 Fjärrvärmeförsörjning

Produktion och distribution av fjärrvärme.

865 Vattenförsörjning och avloppshantering

Produktion och distribution av vatten och avlopp, även dagvatten ingår här.

870 Avfallshantering

Produktion och distribution av avfallshantering. Sedan 1 januari 2024 ansvarar kommunen för insamling av förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll. Kostnader och intäkter kopplade till insamling av förpackningsavfall redovisas under avfallshantering.

Att tänka på:

- På rad 832 redovisas kostnader och intäkter för den ”rullande” kollektivtrafiken, dvs. transporterna samt drift och underhåll t.ex. bussar och spårvagnar. Kostnader och underhåll av vägnätet och av busshållplatser redovisas på rad 249, Väg- och järnvägsnät, parkering.
- Förändring av avsättningen för återställande av soptipp redovisas på rad 870 Avfallshantering, som en kostnad (vid ianspråktagande som minuskostnad).
- Om någon verksamhet bedrivs av annan utförare (men ingår i kommunens affärsverksamhet) t.ex. ett kommunalförbund ska kontogrupp 46 (i detta fall motpart 83) entreprenader och köp av huvudverksamhet användas.

Gemensamma lokaler och gemensamma verksamheter

Driftverksamheten avlutas med en rad för gemensamma lokaler och en rad för gemensamma verksamheter. Redovisningen av kostnaderna och intäkterna för dessa två verksamheter behövs för att fånga upp alla externa kostnader och intäkter utifrån slagen.

RS bygger dock på att alla gemensamma lokaler och gemensamma verksamheter också ska fördelas till driftverksamheterna. Driftverksamheterna på raderna 100 – 900 ska därmed bära sin del av kostnaderna för gemensamma lokaler (rad 910) och gemensamma verksamheter (rad 920).

Att tänka på:

- Observera att räkenskapssammandraget bygger på att kostnader för lokaler och gemensamma verksamheter ska fördelas ut till verksamheterna.
- I uppgifterna från Driftredovisningen ingår utöver block- och verksamhetsområdesgemensamma även kommungemensamma kostnader. Dessa ska fördelas ut till lägsta nivå d.v.s. till samtliga delverksamheter. Det kan innebära att kostnaderna för delverksamheterna kan bli något högre än om de enbart relateras till den faktiska delverksamheten. Fördelningen till delverksamheterna kan göras med hjälp av schabloner eller fördelningsnycklar.

910 Gemensamma lokaler

På rad 910 redovisas fastighetsförvaltningens (eller motsvarande) kostnader och intäkter. Redovisningen av kostnaderna och intäkterna behövs för att fånga upp alla externa kostnader och intäkter utifrån slagen.

Kommuner är organiserade på många olika sätt och de har lagt upp sin internredovisning/kostnadsfördelning för dessa kostnader på olika sätt. På verksamhetsnivå är det därför svårt att få en kommunövergripande enhetlighet när det gäller vilka lokalkostnader som definieras som interna eller externa eller om de klassificeras som kapitalkostnader. Problematiken kan exemplifieras med följande två fall.

Exempel 1
På rad 910 i Driftredovisningen redovisas fastighetsförvaltningen. Kommun A:s fastighetsförvaltning hyr en extern lokal som förvaltningen i sin tur hyr ut till biblioteket. Fastighetsförvaltningen internfakturerar biblioteket som i sin driftredovisning får hyreskostnaden kodad som en kommunintern kostnad. Hos fastighetsförvaltningen är hyreskostnaden registrerad som extern, förvaltningen har dessutom en kommunintern hyresintäkt i sin redovisning.

När Kommun A fyller i blanketten redovisas hyreskostnaden som en internhyra i kolumn ”Interna lokalkostnader”, på rad 320 för verksamhetsområde bibliotek (i enlighet med kommunens Driftredovisning). På rad 910 Gemensamma lokaler, redovisas samma lokal som en extern kostnad. På samma rad redovisas även den interna intäkten från biblioteket i kolumn ”Interna intäkter”.

Fastighetsförvaltningen i kommun B hyr under samma förutsättningar in en extern lokal för bibliotekets räkning. Fastighetsförvaltningen internfakturerar inte biblioteket, betalningen av den externa hyran bokförs istället direkt på biblioteket.

Kommun B redovisar samma hyreskostnad enbart som en extern kostnad i kolumn ”Externa lokalhyror” på rad 320.

I RS spelar det ingen roll om hyran definieras som extern eller intern för de verksamhetsområden som finns från rad 100 till rad 900. Huvudsaken är att definitionen extern – intern, blir rätt summerad på den konsoliderade kommunnivån vilket sker på rad 950.

Exempel 2
På rad 910 i driftredovisningen redovisas fastighetsförvaltningen. Fastighetsförvaltningen i kommun A har byggt och äger en lokal som biblioteket hyr av förvaltningen. Hos fastighetsförvaltningen redovisas kapitalkostnad, fastighetsservice och underhållskostnader för lokalen. Dessa kostnader interndebiteras sedan biblioteket som en internhyra. På rad 320 (bibliotek) redovisas dessa samlade lokal- och anläggningskostnader som en intern lokalkostnad. Kostnaderna hos fastighetsförvaltningen redovisas under respektive kostnadskolumn.

I kommun B redovisas alla kostnader direkt på biblioteket.

På samma sätt som i exempel 1 är det av underordnad betydelse i vilken av de tre kolumner för lokal- och anläggningskostnader på rad 100 till 900 redovisas.

Huvudsaken är att verksamhetsredovisningen samordnas med redovisningen på rad 910 så att externa lokalkostnader, interna lokalkostnader och kapitalkostnader blir rätt redovisade på den konsoliderade kommunnivån (rad 950).

I normalfallet kan alltså varje kommun när det gäller verksamhetsområdena (rad 100 – 950) och kolumnerna ”Externa lokalhyror”, ”Interna lokalkostnader” eller ”Kalkylerade kapitalkostnader” fylla i blanketten på samma sätt som redovisningen i kommunen är upplagd. I de fall då lokal- och anläggningskostnader inte belastat verksamhetsområdets redovisning måste en sådan fördelning göras manuellt.

Fördelningen av kostnaderna för gemensamma lokaler görs ofta i två steg:

1 Löpande under året
Kostnader som under bokföringsåret fördelas ut i den löpande internredovisningen ska för gemensamma lokaler redovisas i kolumn ”Interna lokalkostnader”. Motsvarande interna intäkter redovisas på rad 910 i kolumn ”Interna intäkter”.

2 Vid bokslutet
Nettokostnaderna (bruttokostnaden minus bruttointäkter) som efter den löpande internredovisningen eventuellt återstår, fördelas till verksamheterna och läggs då till i kolumn ”Interna lokalkostnader” med någon schablonmetod eller med hjälp av fördelningsnycklar. Motsvarande belopp redovisas i kolumn *”Interna intäkter” på rad 910* (inte som negativ post på kostnadssidan).

Om nettokostnaderna är negativa (fastighetsförvaltningen eller motsvarande går med vinst) betyder det i RS-sammanhang att verksamheterna belastats med för höga interna lokalkostnader. Då måste dessa interna lokalkostnader minskas genom att, t.ex. med hjälp av en schablon, dra bort fastighetsförvaltningens överskott från verksamheterna.

Att tänka på:
- Vid avslutad fördelning ska *bruttokostnaderna minus bruttointäkten vara noll.* Det betyder att alla lokalkostnader är fördelade och att fastighetskontoret inte går med vinst eller förlust.

920 Gemensamma verksamheter

Samtliga kostnader och intäkter för kommungemensamma verksamheter, dvs. sådana verksamheter som har en övergripande kommunnytta ingår här. Det som avses är *dels* overheadkostnader för sådan gemensam verksamhet som inte kan väljas bort, t.ex. kommunledning och central administration, juridik, arkiv, telefonväxel etc., *dels* kostnader för sådana verksamheter i kommunen som alla kan, men inte måste, använda sig av antingen som en fri nyttighet eller genom någon form av internköp, t.ex. storkök, transporter etc. Observera att intäkter för

elstödet kan redovisas här under förutsättning att kommunen inte kan fördela ut intäkten till där kostnaden uppstått.

Den enskilda kommunen kan ha organiserat sig på olika sätt med avseende vad som är overheadkostnad, fri nyttighet och internköp. Generell marknadsföring/information till kommunens invånare, övergripande arbete med minoritetsfrågor (t.ex samiskt förvaltningsområde), kommungemensam säkerhetsenhet och POSOM (Grupper för psykiskt och socialt omhändertagande) ska redovisas här.

Att tänka på:
- Verksamhetsövergripande, förebyggande verksamhet, ska helst fördelas till de verksamheterna som berörs. Kostnader som inte går att hänföra till specifika verksamheter kan redovisas här.
- Kostnader som är gemensamma för ett verksamhetsblock eller -område redovisas inte här utan på verksamheterna i respektive block/område, t.ex. kostnader för barn- och ungdomsförvaltning etc.
- Integrationsverksamhet ska så långt som möjligt redovisas på ”rätt” RS-verksamhet, dvs. grundskola, IFO, kultur m.m. Det som inte går att fördela på så sätt ska läggas under gemensamma verksamheter. När syftet är integration av flyktingar så redovisas både kostnader och intäkter för detta på rad 600, flyktingmottagande.

Fördelning av rad 920 Gemensamma verksamheter

Allmänt

Nettokostnaden på rad 920, gemensamma verksamheter, i form av brutto-kostnad minus externa intäkter länkas till rad 922 och ska i RS fördelas ut till de övriga verksamheterna. Denna nettokostnad kan ses om en overheadkostnad som ska tillföras kommunens verksamheter. Om det under året skett interndebiteringar i form av interna köp eller internprissättning från gemensamma verksamheter måste denna overheadkostnad minskas med det interndebiterade beloppet.

Verktyg för fördelning av rad 920

RS innehåller ett verktyg för fördelning av overheadkostnaden från rad 920. Verktyget ger kommunen möjligheten att välja på vilka grunder fördelningen ska ske. Gör kommunen ingen egen fördelning, kommer SCB:s fördelningsnyckel automatiskt att användas.

Nedan förklaras tillvägagångssättet med hjälp av några exempel på olika situationer. I exemplen är nettokostnaden (dvs. bruttokostnad – externa intäkter) för rad 920 ”Gemensamma verksamheter” 100:

Exempel 1
Inga interna kostnader från rad 920 ”Gemensamma verksamheter” har debiterats ut till verksamheterna. Kommunen gör inte heller någon egen utfördelning.

Fördelning av gemensamma verksamheter rad 920		
922	Nettokostnad gemensamma verksamheter	100
924	Därav Utdebiterat till verksamheterna(raderna)100-910 i regel i kol M	- 0
926	Fördelning i kolumnen kommunnyckel	- 0
928	Fördelning i kolumnen SCB-nyckel	= 100

Hela nettokostnaden fördelas med hjälp av den s.k. SCB-nyckeln till verksamheterna.

Exempel 2
En del av gemensamma verksamheter (t.ex. storkök) har under året interndebiterats till några verksamheter (t.ex. 10) samtidigt har en del av gemensamma verksamheter (t.ex. IT-verksamhet) med internprissättning fördelats till de kommunala verksamheterna (t.ex. 20). De två beloppen ingår därför redan i kolumn M ”Interna köp och övriga interna kostnader” på respektive verksamhet.

För att undvika att dessa (redan utdebiterade) kostnader fördelas ut en gång till måste rad 924 användas.

Fördelning av gemensamma verksamheter rad 920		
922	Nettokostnad gemensamma verksamheter	100
924	Därav Utdebiterat till verksamheterna(raderna)100–910 i regel i kol M	- (10 + 20)
926	Fördelning i kolumnen kommunnyckel	- 0
928	Fördelning i kolumnen SCB-nyckel	= 70

Genom att på rad 924 redovisa de redan interndebiterade kostnader minskas beloppet som automatiskt fördelas ut via SCB-nyckeln.

Exempel 3
Som i exempel 2 har en del av kostnaderna debiterats på kommunens verksamheter. Samtidigt vill kommunen med hjälp av en egen fördelningsnyckel eller schabloner fördela ut 50 till verksamheterna. Resterande 20 fördelas automatiskt med hjälp av SCB-nyckeln.

Fördelning av gemensamma verksamheter rad 920		
922	Nettokostnad gemensamma verksamheter	100
924	Därav Utdebiterat till verksamheterna(raderna)100–910 i regel i kol M	- (10 + 20)

926	Fördelning i kolumnen kommunnyckel	- 50
928	Fördelning i kolumnen SCB-nyckel	= 20

På samma sätt som i exempel 2 används rad 924. Utfördelningen av de 50, som kommunen vill göra själv, sker i kolumn N, Kommunnyckel. Summan av de belopp som fördelas i kolumn N länkas automatiskt till rad 926 och därmed minskas beloppet på rad 928, dvs. det som fördelas ut i kolumn SCB-nyckel.

SCB:s fördelningsnyckel

Följande kolumner används i SCB:s fördelningsnyckel:

+ Personalkostnader (kolumn C, Löner och kolumn D, Kalkylerade personalomkostnader

+ Varor (kolumn E)

+ Övriga (kolumn G)

+ Lokal- och anläggningskostnader (kolumn I, Externa lokalhyror, kolumn J, Kalkylerade kapitalkostnader och kolumn L, Interna lokalkostnader)

+ Interna köp och övriga interna kostnader (kolumn M)

– Interna intäkter (kolumn V)

Summan av dessa kolumner sätts för varje verksamhetsrad i relation till summan av kolumnerna på rad 900, ”Summa driftverksamhet”. För varje rad multipliceras kvoten med beloppet på rad 928, Fördelning i kolumnen SCB-nyckel, dvs. det som ska fördelas ut till verksamheterna.

För att fördelningsmodellen ska fungera är det viktigt att allt som debiterats från rad 920 och som ingår i kolumnen ”Interna köp och övriga interna kostnader” redovisas på rad 924. Skrivs inte beloppet där så dubbelredovisas kostnaderna eftersom fördelning sker med SCB-nyckeln.

Fördelningsnyckeln innehåller inte entreprenad och köp av verksamhet samt bidrag och transfereringar. Detta innebär att om kommun A t.ex. köper hela gymnasieskolan från en annan kommun belastas inte gymnasieskolan i kommun A med någon gemensam verksamhetskostnad.

Avslutning av driftredovisningen

Kostnader

960	Kalkylerad PO + Kalkylerad kapitalkostn.	0
965	Interna kostnader	0
975	Soc.avg o pens.utbet./kostn. [56 "ej 5635", del av 59, 57 "ej 572"]	
980	Förändr.pens.avs.[572] o.särsk.lönesk.pens.avs.[5635], del av 59	
982	Div. förluster, övr.risk. [735,736,737,738,739]	
985	Reaförluster o div. period. [78]	
988	Anskaff.kostnad, såld exploat.fastig [418]	
989	Jämförelsestörande kostnader	
886	Summering	0
990	**Verksamhetens kostnad enligt RR**	0

Bruttokostnaden på rad 950 justeras för få fram verksamhetens kostnad. Justeringen behövs, dels för att exkludera interna poster (där även kostnaderna för utfördelade gemensamma lokaler och gemensamma verksamheter ingår), dels för att lägga till verksamhetskostnader som inte ingår i själva driftredovisningen.

Följande justeringar sker automatiskt i blanketten:

- På rad 960 dras summan av kostnaderna i kolumnerna ”Kalkylerade personalkostnader” och ”Kalkylerade kapitalkostnader” bort.
- På rad 965 dras summan av kolumnerna ”Interna lokalkostnader”, ”Interna köp”, ”Fördelad gemensam verksamhet, kommunen” och ”Fördelad gemensam verksamhet, SCB-nyckel” bort.

Följande rader justeras av kommunen genom att beloppen läggs till:

- *Sociala avgifter och pensionsutbetalningar samt vissa pensionskostnader* (rad 975). Denna rad består av sociala avgifter enligt lag och avtal (konto-grupp 56), exklusive särskild löneskatt på avsättning för pensioner (underkonto 5635). Vidare ingår pensionskostnader (kontogrupp 57), exklusive förändring av pensionsavsättning (konto 572). Även inlösen av ansvarsförbindelse som bokförts på konto 5713 och 5633 redovisas på denna rad. Här redovisas årets faktiska sociala avgifter och pensioner. Raden innehåller även del av konto 59, övriga lönejusteringar. Observera att även pensionskostnad avgiftsbestämd ålderspension (konto 575), ingår.
- *Förändring av pensionsavsättning och särskild löneskatt på avsättning för pensioner* (rad 980), konto 572 och underkonto 5635, redovisas i RS enligt

den blandade modellen för att bland annat få jämförbarhet mellan kommunerna. Skulle kommunen använda beräkningar enligt någon annan modell i sin egen redovisning ska den ersättas med pensionskostnaden enligt den blandade modellen och redovisas här. Raden innehåller även del av konto 59, övriga lönejusteringar.

- *Diverse förluster och övriga riskkostnader* (rad 982). Här redovisas summan av kundförluster (konto 735), straffavgifter med mera, konto 736, infriad borgen (konto 737), förluster på kortfristiga fordringar (konto 738) och övriga riskkostnader (konto 739). Dessa kostnader får i RS inte redovisas under någon verksamhet utan ska endast redovisas som ett totalbelopp här.
- *Reaförluster och div. periodiseringskonton* (rad 985). Här redovisas förlust vid avyttring och utrangering av maskiner och inventarier (konto 781), förlust vid avyttring och utrangering av mark, byggnader och tekniska anläggningar (konto 782, förlust vid avyttring av övriga tillgångar (konto 784) samt övriga periodiseringar (konto 789). Dessa ska inte redovisas under respektive verksamhet utan som total på denna rad. Observera att förlust vid avyttring av finansiella anläggningstillgångar enligt BAS13 inte längre ingår i verksamhetens kostnader utan redovisas som finansiell kostnad på konto 851.
- *Anskaffningskostnad försåld exploateringsfastighet* (rad 988), Avser den del av anskaffningskostnaden som är hänförlig till försåld del av exploateringsfastigheten (konto 418).
- *Jämförelsestörande kostnader* (rad 989). Syftet med driftredovisningen i RS är att den ska visa kostnaden för olika verksamheter. Ibland uppkommer det kostnader eller intäkter i verksamheten som kan betraktas som rörelsefrämmande och som därför försvårar jämförande analyser. Kraven på vilka poster som får lyftas ut måste dock vara strikta. För att lyfta ut sådana poster krävs att kommunen i sin årsredovisning tillämpat RKR:s rekommendation R11, ”Extraordinära och jämförelsestörande poster”.

Intäkter

970	Interna intäkter	0
982	Förs. expl.fastigheter, tomträtter [37]	
985	(Reavinst vid) Försälj. av anl.tillg.[38]	
989	Jämförelsestörande intäkter	
887	Summering	0
990	**Verksamhetens intäkter enl.RR**	0

Summa bruttointäkter på rad 950 justeras för att summeras till verksamhetens intäkter. Justeringen behövs dels för interna poster, dels för verksamhetsintäkter som inte ingår i själva driftredovisningen.

Följande justering görs automatiskt i blanketten:

- De interna intäkterna kopieras från raden 950 kolumn ”Interna intäkter” till ”Interna intäkter” rad 970.

Följande rader justeras av kommunen genom att beloppen läggs till:

- Försäljning exploateringsfastigheter, tomträtter (rad 982), kontogrupp 37,
- Intäkter vid avyttring av exploateringsfastigheter samt övrig försäljning av omsättningstillgångar, inklusive tomträtter redovisas här.
- Dessa ska inte redovisas under respektive verksamhet utan endast som total på denna rad. Här ingår även konto 373 ersättning från exploatören som tas ut enligt PBL 6 kap 39–42§§ och avser att finansiera investeringar i t.ex. gator och allmän platsmark i samband med exploatering.
- Försäljning av anläggningstillgångar, diverse periodiseringar (rad 985), kontogrupp 38. Saldot av kontogrupp 38 reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar dvs. kommunens realisationsvinster som ingår i resultaträkningens nettokostnader redovisas här. Dessa ska inte redovisas under respektive verksamhet utan endast som total på denna rad. Även konto 389, övriga periodiseringar, ingår. Observera att intäkter vi försäljning av finansiella anläggningstillgångar enligt BAS13 inte längre ingår i verksamhetens intäkter utan redovisas som finansiell intäkt på konto 843.
- Jämförelsestörande intäkter (rad 989) På denna rad redovisas eventuella jämförelsestörande intäkter. Läs mer om jämförelsestörande poster ovan under rubriken jämförelsestörande kostnader.

Att tänka på:

- Tanken är att verksamhetens intäkter och kostnader överensstämmer med kommunens egen årsredovisning. Finns det skillnader, t.ex. på grund av olika redovisningsprinciper, ska detta kommenteras.
- Kontrollera att rad 924 därav Utdebiterat till verksamheterna (raderna) 100–910 i regel i kolumn M under Fördelning av gemensamma verksamheter är korrekt ifylld. Skrivs inget belopp där så dubbelredovisas kostnaderna eftersom fördelning sker med SCB-nyckeln.
- Saldot på konto 591, Aktivering av eget arbete vid utveckling av anläggningstillgångar behöver fördelas mellan lön och personalomkostnader. Om uppdelningen saknas i kommunens redovisningssystem kan schablonfördelningar göras.
- Fördela gemensamma lokaler. Fastighetsavdelningen får inte gå med vinst eller förlust.

Motpartsredovisning

Motpartsredovisningen är en specificering av Driftredovisningen, uppdelad på motparter. Radindelningen är på en mindre detaljerad nivå än i Driftredovisningen. Motparterna specificeras på tre av Driftredovisningens kolumner. Det är kolumnerna ”Köp av huvudverksamhet”, ”Lämnade bidrag” och ”Övriga externa intäkter” som behöver en finare uppdelning. Kolumnindelningen i specificeringen bygger på vem kommunen köper huvudverksamhet ifrån (konto 46) eller vem bidragen lämnas till (kontogrupp 45). På samma sätt specificeras även delar av Driftredovisningens kolumn ”Övriga externa intäkter” för att få information om vilka intäkter det rör sig om.

Avdelningen är viktig vid beräkningen av kostnader för eget åtaganden och verksamhetsnyckeltal eftersom försäljningen av verksamhet till andra kommuner och regioner exkluderas från bruttokostnaden. Inom avdelning Pedagogisk verksamhet används både uppgifter om köp av huvudverksamhet och försäljning av verksamhet till annan kommun vid beräkning av nyckeltal och kontroller.

Köp av huvudverksamhet

I blanketten länkas beloppen från Driftredovisningen till kolumn C ”Från driftredovisningen”. De nio kolumnerna (motparterna) definieras nedan under rubriken ”Definitioner för motparter”.

För varje rad jämförs summan av motpartskolumnerna automatiskt med beloppet från Driftredovisningen och en eventuell differens visas i differenskolumnen. Då det uppstår en differens betyder det att kommunen fördelat ut för mycket i kolumnerna (minusdifferens) eller för lite (plusdifferens). Det kan också betyda att beloppen i Driftredovisningen inte ligger på samma verksamhet som i Motpartsredovisningen, vilket måste åtgärdas.

En differenskontroll görs även mot rad 401 i avdelningen Verksamhetens intäkter och kostnader så att totalsumman för köp av huvudverksamheter i Motpartsredovisningen motsvarar beloppet på denna rad.

Att tänka på:

- Köp av huvudverksamhet avser bara driftverksamhet.
- Betalning till föräldrakooperativ eller liknade inom barnomsorgen redovisas i RS som köp av huvudverksamhet och inte som bidrag.
- Var uppmärksam på att köp från kommunalförbund redovisas under rätt kolumn, då det samgranskas mot RS för kommunalförbund.
- Köp av huvudverksamhet från enskilda personer, hushåll borde inte förekomma, det borde röra sig om köp från enskild firma och därmed ingå i kolumn F, Privata företag. Alternativt rör det sig om placering hos privatpersoner och redovisningen ska ske då på konto 504, Uppdragstagare och 553, Omkostnadsersättning. Kolumnen är därför låst.

- Om kommunen är medlem i ett gymnasieförbund innebär det att alla platser inom gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan köps från förbundet, oavsett vilken skola eleverna går. Kostnaderna för gymnasieutbildning redovisas i kolumn K, kommunalförbund

Lämnade bidrag

Bidragskolumnen i Driftredovisningen specificeras på nio motparter, på motsvarande sätt som kolumn Köp av huvudverksamhet. Summan av dessa kontrolleras mot länkade belopp från Driftredovisningen och differenser ska inte förekomma. I anslutning till totalsumman görs en differenskontroll mot rad 690 i avdelning Verksamhetens intäkter och kostnader.

Att tänka på:
- Betalning till föräldrakooperativ eller liknade inom barnomsorgen redovisas i RS som köp av huvudverksamhet och inte som bidrag.
- Kostnader avseende ersättning för personliga assistenter ingår här i kolumn ”Staten, statliga myndigheter, Försäkringskassan” på rad 513.

Intäkter

Kolumnen ”Övriga externa intäkter” i Driftredovisningen innehåller flera kontogrupper. I Motpartsredovisningen efterfrågas vissa av dessa konton. Det förekommer ingen direkt kontroll mot Driftredovisningen men i kolumn AD kontrolleras totalsumman för de fem kolumnerna i Motpartsredovisningen mot beloppet på respektive rad i Driftredovisningen så att summan i Motpartsredovisningen inte är större än i Driftredovisningen.

För alla fem intäktskolumner i Motpartsredovisningen görs en kontroll av totalsumman mot motsvarande belopp i avdelning Verksamhetens intäkter och kostnader. Differenser ska inte förekomma.

Att tänka på:
- Här redovisas bara intäkter som ingår i Driftredovisningen.
- Erhållna ersättningar för personliga assistenter (konto 354) ingår i kolumn ”Markhyror och övriga bidrag” och redovisas på rad 513.
- Inga belopp får finnas i differenskolumnerna.

Redovisning av vidareförmedlade stats- och EU-bidrag
- Intäkten redovisas i enlighet med RKR R2 intäkter där man kan ta stöd av exemplet i bilaga 3 under gemensamma projekt. Om det avser ett vidareförmedlat bidrag är det viktigt att samma bidrag inte rapporteras som statsbidrag alternativt EU-bidrag av flera mottagare så att den totala intäkten överskrider det faktiska statsbidraget alternativt EU-bidraget.
- Statsbidrag: I rapporteringen i RS är det viktigt att den kommun som redovisar statsbidraget som intäkt på konto 351 även rapporterar det som statsbidrag med motpart staten.
- EU-bidrag: I rapporteringen i RS är det viktigt att den kommun som redovisar EU-bidraget som intäkt på konto 358 även rapporterar det som EU-bidrag i RS.

Definitioner för motparter

Intervall 5–7, Extern motpart Kommunägda företag

Med kommunägda företag avses de bolag, föreningar med flera som en kommun ska ta med i de sammanställda räkenskaperna (koncernredovisningen) exkl. kommunalförbund. Kommunägda företag med mera inom andra kommuners kommunkoncerner redovisas i gruppen privata företag.

Intervall 8 Extern motpart, övriga inom Sverige

Staten och statliga myndigheter, motpart 81

Med staten avses statliga myndigheter, allmänna försäkringskassor med flera vars organisationsnummer börjar med 2021, 2022, 2420 och 2620. Även stiftelser och fonder som kontrolleras av staten, som t.ex. Allmänna arvsfonden, redovisas här.

Arbetsförmedlingen motpart 814

Arbetsförmedlingens organisationsnummer är 202100–2114.

Försäkringskassan motpart 815

Försäkringskassans organisationsnummer är 202100–5521.

Kommuner, motpart 82

Kommuner har organisationsnummer som börjar på 2120.

Kommunalförbund och Sveriges kommuner och regioner (SKR), motpart 83

Kommunalförbund har organisationsnummer som börjar på 2220.

Regioner, motpart 84

Regioner har organisationsnummer som börjar på 2321.

Ideella föreningar och stiftelser, motpart 85

I denna grupp ingår föreningar och stiftelser. Med föreningar avses t.ex. politiska partier, samfällighetsföreningar och andra ideella föreningar. Ekonomiska föreningar, t.ex. bostadsrättsföreningar, redovisas under motpart privata företag. Sveriges kommuner och regioner (SKR) redovisas under motpart 83 Kommunalförbund och SKR.

Stiftelser och fonder som kontrolleras av staten, som t.ex. Allmänna arvsfonden, redovisas med motpart 81 Staten och statliga myndigheter.

Med stiftelser avses stiftelser som t.ex. familjestiftelser samt övriga stiftelser och fonder. De stiftelser som ingår i ”kommunkoncernen” redovisas dock under kommunägda företag.

I denna grupp ingår även ideella organisationer och registrerade trossamfund (församlingar/kyrkor).

Enskilda (personer, hushåll), motpart 86
Dessa kan vanligen identifieras genom personnummer (avser inte utländska privatpersoner, utan dessa redovisas på motpart Utlandet). Här ska ej personer med enskild firma redovisas, utan dessa redovisas under motpart privata företag.

Privata företag, motpart 87
Med privata företag avses alla företag förutom de som ska tas med i kommunens sammanställda räkenskaper (se motpart 5–7). Här ingår t.ex. aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar samt enskild firma och företag som ägs av andra kommuner/regioner. Här ingår även kooperativ (t.ex. personalkooperativ, föräldrakooperativ), och ekonomiska föreningar, t.ex. bostadsrättsföreningar.

Utlandet, Intervall 9, Extern motpart

I detta intervall redovisas motparter som markerar kommunens transaktioner med utländska företag, organisationer och privatpersoner. Handel med utlandet beror på var det ekonomiska intressecentret ligger. D.v.s. med utgångspunkt från det land där enheten har sin stadigvarande verksamhet. Exempelvis är ett svenskt företags dotterbolag eller filial med stadigvarande verksamhet i utlandet en utländsk enhet och motparten blir då utlandet.

Pedagogisk verksamhet

Syftet med Räkenskapssammandragets Pedagogiska verksamhet är att fånga upp kommunens kostnad för barnomsorg, skola och vuxenutbildning på en mer specificerad nivå än i Driftfliken.

Allmänt

Beräkning av nyckeltalen

Nyckeltalen för undervisning, lärverktyg, måltider, skolskjuts, elevhälsa och lokalkostnader beräknas enligt formeln Bruttokostnader – Bruttointäkter. Nyckeltalen för övrigt beräknas enligt formeln Bruttokostnad - Interna intäkter. Vid beräkning av nyckeltalen för köp av platser och försäljning av platser länkas kostnader respektive intäktsuppgifter från avdelning Motpart. För att få nyckeltal per invånare divideras kostnaden med antal invånare i aktuell åldersgrupp. Beräkningsformlerna för respektive nyckeltal syns i formelfälten.

Kontroller

Förändringskontroller

Nyckeltalen kostnad kr per invånare jämförs mellan aktuellt och föregående år. Då ökningen/minskningen är avvikande stor faller en kontroll ut.

Differenskontroller

I Kolumn C, E och F finns differenskontroller så att fördelningen av de länkade uppgifterna från Driftredovisningen respektive Motpartsredovisningen stämmer överens.

För kolumn E, bruttointäkter, tas momskompensationen vid köp av skattebefriad verksamhet automatiskt i beaktning. Eventuell momskompensation om 6% ingår i de länkade bruttointäkterna, men ska inte fördelas på underverksamheter. Det uppstår en mindre differens om momskompensationen utgår med en annan procentsats (t.ex. 18% för lokalkostnader). Denna differens ska inte åtgärdas utan kommenteras.

Beräkningsformlerna finns förklarade i inlagda kommentarer (där det finns en röd triangel).

Kontroll avgiftsfinansieringsgrad

För Förskola och Fritidshem kan en kontroll falla ut då avgiftsfinansieringsgraden avviker stort från riksgenomsnittet.

Kontroll statsbidrag

För raden övrigt finns en kontroll så att driftbidrag från staten och statliga myndigheter är redovisade. Kontrollen faller ut då bruttointäkt minus intern intäkt är mindre än beloppet i avdelning Motpart, kolumn AA.

Kolumnindelning

Brutto-kostnad	Därav köp av huvudverksamhet	**Brutto-intäkt**	Därav försäljn. av verksamhet till annan kommun/kommunalförbund	Därav interna intäkter Röd siffra i kol G, därav interna intäkter om den är större än brutto-intäkten, kol E

Bruttokostnader

Här redovisas samtliga kostnader som är hänförbara till närmast föregående kalenderår. Utöver de verksamhets-/skolformsspecifika kostnader ingår i bruttokostnaden även barn- och utbildningsförvaltningens (eller motsvarande) OH-kostnader samt utfördelade kommungemensamma kostnader. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav köp av huvudverksamhet

Här redovisas beloppet som betalats till annan utförare av verksamheten. Kostnader för administration i samband med köpet av huvudverksamhet ingår inte här. Med huvudverksamhet avses köp av hela barnomsorgs- och skolplatser. Kostnader för skolskjutsar, reseersättningar och inackorderingar ska *inte* redovisas här. Betalning till föräldrakooperativ eller liknande eller till fristående skolor ses i RS inte som bidrag utan som köp av verksamhet. Uppgiften länkas från Motpartsredovisningen.

Bruttointäkter

Här redovisas samtliga intäkter som är hänförbara till närmast föregående kalenderår. Kommunala medel som internt tillförs barnomsorgs- och skol-verksamheten via budgeten räknas inte som intäkter. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav försäljning av verksamhet till annan kommun/kommunalförbund

Här redovisas kommunens intäkt från försäljning av hela platser till annan kommun eller till kommunalförbund. Försäljning av t.ex. en lärartjänst ingår inte här. Uppgiften länkas från Motpartsredovisningen.

Därav interna intäkter

Här redovisas kommuninterna intäkter som verksamheten erhåller. Kommunala medel som internt tillförs barnomsorgs- och skolverksamheten via budgeten räknas inte som intäkter. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Att tänka på:
- I RS är det inte personalgruppen, utan själva arbetsuppgifterna som avgör var en persons kostnad redovisas, en persons kostnad kan därmed t.ex. hamna såväl på Undervisning som på Övrigt. Eftersom det kanske inte är så enkelt att göra fördelningar för olika personers kostnader utifrån vad de arbetar med kan istället schablonfördelningar vara rimliga. Finns det tveksamheter om hur detta ska göras föreslår vi att kostnaderna läggs på den verksamhet personen huvudsakligen jobbar på.

Verksamhetsindelning

Förskola, fritidshem och förskoleklass

071,251,351 Kommunal regi

Kostnaden som endast avser den del av verksamheten som bedrivs i kommunal regi beräknas här. (Kostnaden för verksamheten totalt minus kostnad för köp av huvudverksamhet och interna intäkter.)

075,255,355 Därav personalkostnad

Här särredovisas de personalkostnader som finns för verksamheten. Denna uppgift länkas från Driftredovisningens kolumner ”Löner” och ”Kalkylerade personalomkostnader”. Eftersom beloppet länkas ingår här både kostnaderna för pedagogisk personal och skolledning (lärare, rektor m.m) och kostnader för t.ex. förvaltningsadministration, förvaltningschef och ev. annan personal som inte direkt arbetar med barnen. Samtidigt ingår inte kostnader för personal som tillförs verksamheten via internköp när dessa i Driften redovisas i kolumn interna köp och övriga interna kostnader.

077,257,357 Därav lokalkostnader

Kostnader för såväl egna som hyrda lokaler, inklusive kostnader för inventarier redovisas här. Med lokalkostnader avses kostnader för lokaler och inventarier i form av direkta kostnader, fördelade lokalkostnader, externa och interna hyror, driftkostnader för värme, underhåll, städning m.m. samt kapitalkostnader för lokaler och de inventarier som inte räknas som lärverktyg. Kostnad för vaktmästare avseende fastighetsskötsel redovisas här.

Om lokalerna utnyttjas även för annan verksamhet än barnomsorgs-/fritidshems-/förskoleklassverksamhet, ska endast de kostnader som avser barnomsorgs-/fritidshems-/förskoleklassverksamheten redovisas. Om en sådan fördelning inte redan har gjorts i den interna kostnadsredovisningen ska fördelningen göras här. Alternativt redovisas intäkter som svarar mot kostnaden.

Kostnader för möbler, textiler etc. redovisas som lokal- och inventariekostnad medan kostnader för t.ex. lekmateriel m.m. anses vara lärverktygskostnader. I den pedagogiska fliken efterfrågas dock ingen specificering av lärverktyg för förskola, fritidshem och förskoleklass, utan kostnaden ingår under raderna 071, 251 eller 351 kommunal regi.

0799,2599 Avgifter

Här redovisas föräldraavgifterna för verksamheten. Beloppet länkas från Driftredovisningen.

07991,25991 Därav avgifter för verksamhet i enskild regi

Föräldraavgifter som kommunen erhåller för verksamhet som bedrivs av annan anordnare än kommunen.

Grundskola, Anpassad grundskola, Gymnasieskola, Anpassad gymnasieskola, Grundläggande vuxenutbildning, Gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning samt Svenska för invandrare

401,431,501,531,701,721, 4761 Undervisning

Intäkter och kostnader avseende samtliga förekommande läro- och timplanebundna aktiviteter redovisas här, d.v.s. i huvudsak lärarnas och annan pedagogisk personals löner för det pedagogiska arbetet med eleverna. Exempel på läro- och timplanebundna aktiviteter är förutom reguljär undervisning särskilda stödinsatser, prov och arbetslivsorientering. Här ingår även löner för skolledningen, exempelvis lön för rektor samt övrig personals arbete med ledningsfunktion, direkt personalansvar. Men om personen delvis har administrativa arbetsuppgifter ska denna del redovisas under Övrigt. Lönekostnader för skolbibliotekarie ingår här från och med den 1 juli 2024 istället för, under Lärverktyg, där det ingår fram till den 30 juni 2024.

Kostnader för elevassistenter ingår här när de har pedagogiska arbetsuppgifter (t.ex. i form av stöd till läraren under lektionerna). Elevassistenternas arbete med elevvårdande uppgifter redovisas dock under Övrigt.

Om läraren till en del av sin tid har andra arbetsuppgifter än det pedagogiska arbetet med elever ska den delen av lönen redovisas under övrigt. Lönekostnader för lärare och annan pedagogisk personal under tid för kompetensutveckling ska ingå, liksom lönekostnader för eventuell vikarie. Övriga kostnader för kompetensutveckling redovisas på raderna för övriga intäkter och kostnader.

Kostnader för lärarfortbildning bruttoredovisas som kostnad för undervisning och statsbidraget som erhålls som kompensation för ökade lönekostnader redovisas som intäkt under Övrigt.

I undervisning ingår även personalkostnader och traktamenten vid studiebesök/utlandsutbyten. Även kostnader och intäkter kopplat till EU:s program för utbildning, praktik, ungdomsutbyten och idrottsprojekt i EU, Erasmus+ som kommunerna kan söka EU-bidrag för ska redovisas under undervisning.

402,432,502,532,702,722, 4762 Lärverktyg

Här redovisas intäkter och kostnader avseende läroböcker, inklusive skön- och facklitteratur, tidningar, tidskrifter, broschyrer och annat tryckt material, för undervisning framtagna kopior samt för böcker inköpta till skolbiblioteket samt kostnader för övrig skolbiblioteksservice.

Även kostnader för utrustning som maskiner, verktyg, symaskiner, hyvelbänkar, datorer som används för undervisning i skolan, bild- och ljudmedier, AV-centraler, förbrukningsmaterial, programvara/webbverktyg för undervisning, studiebesök, kulturaktiviteter, lägerskolor, kostnader för resor i samband med studiebesök, kulturaktiviteter och lägerskolor m.m. redovisas här.

Kostnader för internetanslutning och e-postadresser i skolan till elever och lärare ska också redovisas här. Även trådlösanslutningar och nätverk ingår.

Kostnader för service och underhåll t.ex. av datorutrustning eller annan utrustning som används i undervisningen och kalkylerade kapitalkostnader för denna utrustning ska inkluderas.

Lärarnas mobiltelefoner och datorer ingår. Om lärarna har administrativa arbetsuppgifter borde denna del av denna kostnad ingå under Övrigt.

I intäktskolumnen ska t.ex. försäljningsintäkter för elevarbeten och kopieringskort redovisas. Kostnader för utrustning som används för annat ändamål än undervisning redovisas under den verksamhet inom vilken utrustningen ska användas. Om AV-centralen är gemensam för flera kommuner redovisas endast den egna kommunens kostnader.

404,434,504,534 Måltider

Här redovisas intäkter och kostnader avseende skolmåltidsverksamhet (inklusive personal, livsmedel, transporter, material för rengöring och annat förbrukningsmaterial), kafeteria, administrativa kostnader för skol-måltidsverksamheten (t.ex. lönekostnader för skolmåltidskonsulent och kostkonsulent), köp av tillagning eller servering av skolmåltider av en från kommunen fristående entreprenör. Även intäkter som uppkommer genom servering eller leveranser av mat till annan verksamhet ska redovisas om kostnader för denna verksamhet ingår i skolmåltidskostnaderna. Pedagogisk lunch/måltid redovisas här.

Lokalkostnader för skolmåltider redovisas inte här utan på raden för lokaler.

Många skolor köper sina skolmåltider från storkök och betalar ett portionspris för detta. I de flesta fall innehåller portionspriset kostnader för lokalerna som måltiderna tillagas i. I dessa fall ska den delen av portionspriset som är lokalkostnader räknas bort.

Skolmjölksstödet betalas ut av Jordbruksverket men är ett EU-bidrag. Det redovisas därför här.

405,435,505,535 Skolskjutsar, reseersättningar och inackordering

Alla intäkter och kostnader för skolskjutsar och reseersättningar (inklusive ersättning till trafikföretag) *avseende elever folkbokförda i kommunen* och regelmässiga transporter av elever mellan enheter/skolor i samband med schemalagda aktiviteter och verksamheter redovisas här.

Även kostnader för t.ex. skolskjutshandläggare ingår. Kostnader för tillsynspersonal på elevhem ska också ingå här.

Kostnaderna för skolskjutsar för elever folkbokförda i kommunen ingår här och inte i köp av huvudverksamhet.

Om förskoletransporter samordnas med skolskjutsar för grundskoleelever ska endast den del av kostnaden som avser skjuts av skolbarn tas upp under grundskolan. Alternativt redovisas intäkter som svarar mot kostnaden. Förskoletransporter redovisas under förskoleverksamhet.

Inackorderingsbidrag betalar kommunen till elever som väljer att gå i en skola utanför kommunen.

406,436,506,536,706,726, 4766 Elevhälsa

Till elevhälsa räknas kostnader och intäkter för skolsköterska, logoped, skolläkare, skolpsykolog och skolkurator, inklusive eventuella köpta tjänster från exempelvis regioner. Vacciner och material som behövs för att utföra arbetet som exempelvis skyddshandskar, plåster, bandage mm ingår i medicinska insatser och ska ingå. Lokalkostnader för dessa verksamheter ska inte redovisas här utan under lokalkostnader.

Observera att kostnader för elevassistenter, skolvärdar och elevförsäkringar *inte* ska ingå. Dessa kostnader ska tillföras raden Övrigt, liksom kostnader för ev. fritidspersonal som arbetar i skolan med annat än pedagogisk verksamhet. Kostnader för personliga assistenter enligt LSS ska redovisas under avdelningen Vård och omsorg.

407,437,507,537,707,727, 4767 Lokalkostnader

Kostnader för såväl egna som hyrda lokaler, inklusive kostnader för inventarier redovisas här. Med lokalkostnader avses kostnader för lokaler och inventarier i form av direkta kostnader, fördelade lokalkostnader, externa och interna hyror, driftkostnader för värme, underhåll, städning m.m. samt kapitalkostnader för

lokaler och de inventarier som inte räknas som lärverktyg. Kostnad för vaktmästare avseende fastighetsskötsel inklusive skolgårdar/gårdsanläggningar redovisas här.

Om lokalerna utnyttjas även för annan verksamhet än skolverksamhet, ska endast de kostnader som avser skolverksamheten redovisas. Om en sådan fördelning inte redan har gjorts i den interna kostnadsredovisningen ska fördelning göras här. Alternativt redovisas intäkter som svarar mot kostnaden.

Kostnader för skolbänkar, möbler, textilier etc. redovisas som lokal- och inventariekostnad medan kostnader för t.ex. symaskiner och hyvelbänkar m.m. anses vara lärverktygskostnader.

Elevhemsboende ska inte redovisas i Pedagogisk verksamhet utan redovisas i driftredovisningen på rad 815, bostadsverksamhet.

408,438,508,538,708,728, 4768 Övrigt

Här redovisas alla kostnader och intäkter som inte redovisats tidigare.

Under övrigt ska t.ex. ingå:

- Barn- och utbildningsförvaltningen eller motsvarande OH-kostnader som ska fördelas ut på de olika skolformerna
- Kostnader för verksamhetschefer (t.ex. rektorernas chefer) som inte har direkt personalansvar för den pedagogiska personalen
- Administration
- Kostnader för kompetensutveckling utom lönekostnader för personal under tid för kompetensutveckling, t.ex. kursavgifter, konferenser etc.
- Kostnader för utvecklingsarbete
- Stipendier, fackligt arbete
- Kostnader för elevförsäkringar, elevassistenter (då de inte arbetar med pedagogiska arbetsuppgifter), talpedagoger, skolvärdar, tolkar och fritidspersonal (t.ex. fritidsledare)
- Kostnader för SYV (studie- och yrkesvägledare)
- Samtliga erhållna bidrag från staten och statliga myndigheter, inklusive bidrag från Migrationsverket som avser asylsökande
- Kostnader för företagshälsovård och intern representation
- Studiehandledning, extrastöd efter lektionen och resurspersoner i klasser

4081,4381,5081,5381,7081,7281, 47681 Fördelad gemensam verksamhet

Här redovisas kostnader som är gemensamma för kommunen och som ska fördelas på respektive verksamhet. Kommungemensamma verksamheter kan t.ex. vara telefonväxel, löne- och ekonomiadministration, transportcentral, storkök och tryckeri. (Se även kapitel 8 Driftredovisningen, rad 920 gemensamma verksamheter). Beloppet bör vara samma som Kommunnyckel + SCB-nyckel i Driftfliken.

Vård och omsorg

Den mer övergripande nivån från Driftredovisningens block 5 Vård och omsorg ska specificeras i avdelningarna Äldre och personer med funktionsnedsättning och IFO och omfattar följande verksamheter:

Äldre och personer med funktionsnedsättning:

510 Vård och omsorg om äldre enligt SoL[6] och HSL[7] samt öppna insatser

520 Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL och HSL samt öppna insatser

513 Insatser enligt LSS[8], lag om assistansersättning och SFB[9].

Individ- och familjeomsorg:

559 Vård för vuxna med skadligt bruk och beroende

569 Barn- och ungdomsvård

571 Övriga insatser till vuxna

575 Ekonomiskt bistånd

585 Familjerätt och familjerådgivning

De flesta av ovanstående verksamheter ska fördelas på delverksamheter, delverksamheterna finns specificerade nedan i avsnittet Verksamhetsindelning. I avdelningen Äldre och personer med funktionsnedsättning finns också ett särskilt avsnitt där köp av verksamhet ska specificeras på motpart.

Äldre och personer med funktionsnedsättning

Avdelningen Äldre och personer med funktionsnedsättning innefattar verksamheter som riktar sig till äldre och personer med funktionsnedsättning (fysiska, psykiska och/eller intellektuella funktionsnedsättningar). Verksamhetsområdena definieras som:

- Vård och omsorg om äldre enligt SoL[10] och HSL[11] samt öppna insatser
- Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL och HSL samt öppna insatser

[6] SoL är en förkortning för Socialtjänstlagen.

[7] HSL är en förkortning för Hälso- och sjukvårdslagen.

[8] LSS är en förkortning för lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

[9] SFB är en förkortning för Socialförsäkringsbalken.

[10] SoL är en förkortning för socialtjänstlagen.

[11] HSL är en förkortning för hälso- och sjukvårdslagen.

- Insatser enligt LSS[12], lag om assistansersättning enligt SFB[13] och HSL

Att tänka på:
- De olika verksamheterna inom vård- och omsorgsområdet bedrivs ofta integrerat. För att kunna redovisa dem på rätt rad i räkenskaps-sammandraget kan olika typer av fördelningar behöva göras. I nedanstående avsnittet ”Exempel på fördelningssituationer inom vård och omsorg” finns några exempel på integrerade verksamheter och förslag till hur kostnader/intäkter kan fördelas.

Allmänt

Beräkning av nyckeltalen

Nyckeltalen avser kostnader för eget åtagande per invånare och presenteras både för aktuellt och föregående år. Detta beräknas genom formeln Bruttokostnad – Interna intäkter – Försäljning av verksamhet till andra kommuner, kommunalförbund och regioner. Beräkningsformlerna för respektive nyckeltal syns i formelfälten.

Förtryckta uppgifter om befolkningsstorleken för respektive kommun den 31 december för räkenskapsåret utgör underlag för att beräkna nyckeltal.

Kontroller

I kontrollkolumnen visas kontroller när nyckeltalen har en betydande förändring mot föregående år eller då belopp saknas.

I Kolumn C-J finns differenskontroller mot Driftredovisningen respektive Motpartsredovisningen.

I kolumn H för rad 5133 finns kontroller så att ersättning till och från Försäkringskassan har redovisats.

Rad 513, Insatser enligt LSS/SFB kommer i efterhand att granskas av SCB mot de till Socialstyrelsen inrapporterade insatser under föregående år.

[12] LSS är en förkortning för lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

[13] SFB är en förkortning för Socialförsäkringsbalken.

Kolumnindelning

BRUTTO-KOSTNAD	Därav personal-kostnader	Därav köp av huvud-verksamhet	Externa intäkter				Interna intäkter
			Taxor och avgifter	Externa bostadshyror och lokalhyror	Övriga externa intäkter	Därav försäljn. av v-het till kommuner, kommunalförb. och-regioner	
	[50-51, 53, 54, 55x2, 5598, 591 samt PO]	[46]	[31]	[341]	[30, 34 ej 341, 35-36]	361 motpart 82, 83, 84	

Bruttokostnad

Verksamhetens samtliga kostnader, både externa och interna. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav personalkostnader

Personalkostnader består av både externa kostnader för löner m.m. och kalkylerade personalomkostnader (PO). Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav köp av huvudverksamhet

Den del av bruttokostnaden som avser köp av huvudverksamhet. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter för de tjänster och den service som kommunen tillhandahåller kommuninvånarna. T.ex. taxor och avgifter för hemtjänst, service och omvårdnad i särskilda boendeformer.

Externa bostads- och lokalhyror

Intäkter som avser uthyrning av bostäder och andra lokaler. Uppgiften länkas från Driftredovisningen. Tänk på att externa hyresintäkter från brukare som avser verksamheter för just boende ska ingå kolumnen för Externa bostads- och lokalhyror även om kommunen organiserat sig så att kommunens fastighetsförvaltning har hand om fastigheterna. Det ska alltså inte nettoredovisas som interna lokalkostnader. Se även att tänka på nedan.

Övriga externa intäkter

Övriga externa intäkter som berör vård och omsorg kan t.ex. gälla mål-tidersättningar, försäljning av material, varor eller trycksaker. Här redovisas också intäkter i samband med försäljning av kommunal verksamhet, uppdrag, konsulttjänster och dylikt till andra kommuner, regioner eller andra företag och organisationer. Även momsbidrag och andra bidrag ingår i denna kolumn. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav försäljning av verksamhet till kommuner och regioner

Kommunens intäkter från försäljning av verksamhet som köps av annan kommun eller region. Det är försäljning av huvudverksamhet, dvs. hela vårdplatser som avses. Uppgiften länkas från Motpartsredovisningen.

Interna intäkter

Alla kommuninterna intäkter som verksamheten erhåller från andra verksamheter inom kommunen (förvaltningar). Ett exempel är ersättning för måltider som ett storkök i ett äldreboende levererar till daghem. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Att tänka på:

- För äldre och personer med funktionsnedsättning är det viktigt att skilja på hyran för det särskilda boendet och avgiften för den service och omvårdnad som ges. Avgiften för service och omvårdnad redovisas under taxor och avgifter medan boendeavgiften redovisas under externa bostads- och lokalhyror. Observera att intäkter för måltider redovisas under övriga externa intäkter.
- Kostnader för hälso- och sjukvård (hemsjukvård) liksom den hälso- och sjukvård som utförs av kommunens personal på delegation redovisas under respektive delverksamhet.

Verksamhetsindelning

510 Vård och omsorg om äldre

5101 Hemtjänst i ordinärt boende

Här redovisas den del av rad 510 som utgör hemtjänst enligt SoL samt insatser enligt 12 kap HSL i ordinärt boende. Det är endast insatsen som ska redovisas här.

Med ordinärt boende avses boende i vanliga flerbostadshus, egna hem eller motsvarande till skillnad från särskilda boendeformer eller annat boende. Här redovisas även hemtjänst som beviljats till personer som bor i biståndsbedömt trygghetsboende.

Hemtjänst i ordinärt boende avser biståndsbeslutad personlig omvårdnad och service enligt SoL. Personlig omvårdnad avser insatser för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Det kan innebära hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien och insatser för att bryta isolering (t.ex. viss ledsagning) och skapa trygghet och säkerhet (bl.a. genom kvälls- och nattpatrull). Service avser praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp, ärenden på post och bank, tillredning av måltider och andra insatser, t.ex. matdistribution, trygghetslarm och snöröjning. I hemtjänsten ingår också avlösning av anhörigvårdare om sådan ges där.

5102 Särskilt boende

Med särskilt boende avses boendeformer för service och omvårdnad som kommunen, enligt 5 kap. 5 § SoL, ska inrätta för äldre personer som behöver särskilt stöd.

Utöver boende ingår även insatser som ges med stöd av SoL och/eller 12 kap HSL till personer som bor i särskilt boende. Här ingår också individuellt behovsprövad dagverksamhet som ges till personer i särskilt boende.

5107 Annat boende

Med annat boende avses här andra former av boenden som inte är ordinärt boende eller särskilt boende enligt definitionen ovan. Här ingår till exempel biståndsbedömt trygghetsboende, HVB-hem oavsett driftsform, familjehem och härbärgen.

Dagverksamhet som beviljas personer i annat boende ska redovisas under 5104 Dagverksamhet, ordinärt boende.

Observera att 5107 endast avser insatser till personer över 65 år. HVB-hem och familjehem som har redovisats på rad 554 och 557 ska fortsatt redovisas på samma rader.

5103 Korttidsboende / Korttidsvård

Med korttidsboende/korttidsvård avses bistånd i form av tillfälligt boende för bl.a. avlösning av anhörigvårdare och växelvård, som kan vara förenat med hälso- och sjukvårdsinsatser. Här redovisas även kostnader avseende utskrivningsklara enligt kommunens betalningsansvar.

Korttidsvård kan vara integrerad som enskilda platser i ett särskilt boende. Korttidsvårdens kostnad kan beräknas genom att ta korttidsplatsernas andel av totala kostnaderna för boendet.

Även person som stadigvarande bor i särskilt boende men tillfälligt erhållit korttidsvård redovisas här.

5104 Dagverksamhet, ordinärt boende

Individuellt behovsprövad insats som ges med stöd av socialtjänstlagen, SoL. Insatsen kan innefatta bistånd i form av sysselsättning, gemenskap, behandling eller rehabilitering under dagtid utanför den egna bostaden. I dagverksamhet ingår också avlösning av anhörigvårdare om sådan ges där.

5106 Öppen verksamhet

Generellt riktade verksamheter som i första hand är avsedda för personer 65 år och äldre och där ett deltagande inte förutsätter individuell behovsbedömning/biståndsbeslut. Exempel på öppna verksamheter är mat- och kaffeservering, hår- och fotvård, hobby- och studieverksamhet, uppsökande verksamhet, uppsökande verksamhet till anhöriga, föreningsbidrag och bidrag till frivilliga organisationer. Även gratis eller subventionerad kollektivtrafik till personer 65 år och äldre redovisas här. Öppen verksamhet som kommunen bedriver i s.k. ”trygghetsboende” utan biståndsbeslut och ”Fixar-Malte” (hjälp med vardagliga sysslor i hemmet) ska redovisas här.

5109 Övriga insatser i ordinärt boende

Hemtjänst som beslutats utan föregående behovsprövning (s.k. förenklad biståndsbedömning”) redovisas här. Även kostnader för resor som är biståndsbedömda enligt SoL eller beviljade utan biståndsbedömning redovisas här.

Här redovisas även övriga insatser till äldre personer i ordinärt boende, t.ex. boendestöd (bistånd i form av stöd i den dagliga livsföringen), trygghetsboende (ej biståndsbedömt), sommarkoloni för äldre, kontaktperson/-familj enl. SoL, personligt ombud samt bostadsanpassningsbidrag till personer i ordinärt boende. Här redovisas även anhörigvårdsbidrag.

Kontaktperson/-familj avser person/familj utsedd av socialnämnd (eller motsvarande), med uppgift att stödja och hjälpa enskild person och dennes anhöriga i personliga angelägenheter redovisas också här.

Intäkter och kostnader avseende externa bostads- och lokalhyror för hemtjänst, trygghetsboende (ej biståndsbedömt) och dagverksamhet där kommunen har kontraktsinnehavet eller är hyresvärd redovisas här.

520 Insatser till personer med funktionsnedsättning

5201 Hemtjänst i ordinärt boende

Här redovisas den del av rad 520 som utgör hemtjänst enligt SoL till personer med funktionsnedsättning samt insatser enligt 12 kap HSL i ordinärt boende. Det är endast insatsen som ska redovisas här.

Med ordinärt boende avses boende i vanliga flerbostadshus, egna hem eller motsvarande till skillnad från särskilda boendeformer eller annat boende.

Hemtjänst avser biståndsbeslutad personlig omvårdnad och service enligt SoL som ges i ordinärt boende. Personlig omvårdnad avser insatser som behövs för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Det kan innebära hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien och insatser för att bryta isolering (t.ex. viss ledsagning) och skapa trygghet och säkerhet (bl.a. genom kvälls- och nattpatrull). Service avser praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp, ärenden på post och bank, tillredning av måltider och andra insatser, t.ex. matdistribution, trygghetslarm och snöröjning. I hemtjänsten ingår också avlösning av anhörigvårdare om sådan ges där.

5202 Boendestöd i ordinärt boende

Boendestöd enl. SoL avser insatser i form av stöd i den dagliga livsföringen riktat till särskilda målgrupper. Till särskilda målgrupper hör bl.a. personer med psykisk funktionsnedsättning. Boendestöd kan vara ett såväl praktiskt som socialt stöd för att stärka en persons förmåga att klara vardagen i bostaden och ute i samhället. Det är endast insatsen som ska redovisas här.

5203 Korttidsboende / Korttidsvård

Med korttidsboende/korttidsvård avses bistånd i form av tillfälligt boende för bl.a. avlösning av anhörigvårdare och växelvård, som kan vara förenat med hälso- och sjukvårdsinsatser. Här ingår även kostnader avseende utskrivningsklara personer enligt kommunens betalningsansvar.

Korttidsvård kan vara integrerad som enskilda platser i ett särskilt boende. Korttidsvårdens kostnad kan beräknas genom att ta korttidsplatsernas andel av totala kostnaderna för boendet.

Även person som stadigvarande bor i särskilt boende men tillfälligt erhållit korttidsvård redovisas här.

5204 Dagverksamhet, ordinärt boende

Individuellt behovsprövad insats som ges med stöd av socialtjänstlagen, SoL. Insatsen kan innefatta bistånd i form av sysselsättning, gemenskap, behandling

eller rehabilitering under dagtid utanför den egna bostaden. I dagverksamhet ingår också avlösning av anhörigvårdare om sådan ges där.

5205 Särskilt boende/ annat boende

Med särskilt boende avses boendeformer med särskild service enligt 5 kap. 7 § SoL.

Med annat boende avses här andra former av boenden som inte är ordinärt boende eller särskilt boende enligt definitionen ovan och som riktar sig till personer med olika former av funktionsnedsättning utan eget skadligt bruk och beroende. Exempel på annat boende enligt SoL är HVB-hem, familjehem och härbärgen.

Utöver boende ingår även insatser som ges med stöd av SoL och/eller 12 kap HSL till personer som bor i särskilt boende. Här ingår också individuellt behovsprövad dagverksamhet som ges till personer i särskilt boende.

5206 Öppen verksamhet

Generellt riktade verksamheter som i första hand är avsedda för personer yngre än 65 år med någon form av funktionsnedsättning och där ett deltagande inte förutsätter individuell behovsbedömning/biståndsbeslut. Exempel på öppna verksamheter är mat- och kaffeservering, hår- och fotvård, hobby- och studieverksamhet, samt uppsökande verksamhet, uppsökande verksamhet till anhöriga och föreningsbidrag till frivilliga organisationer. Här ingår även icke biståndsbedömda insatser t.ex. hjälp i hemmet med service eller personlig omvårdnad. Här ska även kommunala bostadsbidrag (KBH) och ”Fixar-Malte” (hjälp med vardagliga sysslor i hemmet) redovisas.

5209 Övriga insatser i ordinärt boende

Här redovisas övriga insatser, t.ex. kontaktperson/-familj enl. SoL, personligt ombud samt bostadsanpassningsbidrag till personer i ordinärt boende. Även kostnader för resor som är biståndsbedömda enligt SoL eller beviljade utan biståndsbedömning redovisas här.

Kontaktperson/-familj avser person/familj utsedd av socialnämnd (eller motsvarande), med uppgift att stödja och hjälpa enskild person och dennes anhöriga i personliga angelägenheter.

Intäkter och kostnader avseende externa bostads- och lokalhyror för hemtjänst, boendestöd och dagverksamhet (exempelvis trygghetsboenden och serviceboenden där kommunen har kontraktsinnehavet eller är hyresvärde) redovisas här.

513 Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL, totalt

5131 Boende enligt LSS, vuxna

Här redovisas den del av rad 513 som utgörs av bostad med särskild service för vuxna eller annan särskild anpassad bostad för vuxna som beslutats enligt 9 § punkt 9 LSS oavsett ålder. Uppgifter avseende hälso- och sjukvård enl. HSL i samband med boende enligt LSS ska ingå.

5132 Boende enligt LSS, barn/unga

Den del av rad 513 som utgör boende i bostad med särskild service för barn och unga och boende i familjehem för barn och unga som beslutats enligt 9 § punkt 8 LSS oavsett ålder.

5133 Personlig assistans enligt LSS/SFB

Den del av rad 513 som utgör Personlig assistans enligt 9 § punkt 2 LSS eller enligt 51 kap. Socialförsäkringsbalken (SFB).

Ersättning *från* Försäkringskassan för personlig assistans enligt reglerna om assistansersättning i SFB redovisas i kolumnen Övriga externa intäkter. Detta belopp, liksom ersättning *till* Försäkringskassan, finns angivet i de blåmarkerade cellerna nederst på blanketten, som länkas från avdelningen ”Verksamhetens intäkter och kostnader”. I regel är det kommunens kontaktperson för Huvud-RS som besvarat dessa uppgifter. Kontakta honom/henne om det råder osäkerhet om de angivna beloppens storlek.

Kostnaden för ersättningen *till* Försäkringskassan för personlig assistans enligt reglerna om assistansersättning i SFB ska ingå i bruttokostnaderna.

5135 Daglig verksamhet enligt LSS

Den del av rad 513 som utgör Daglig verksamhet enligt 9 § punkt 10 LSS. Uppgifter avseende hälso- och sjukvård enl. HSL i samband med daglig verksamhet enligt LSS ska ingå. Resor till och från daglig verksamhet ingår inte. Dessa redovisas istället på rad 5209, Övriga insatser till personer med funktionsnedsättning eller rad 530, Färdtjänst beroende på enligt vilken lag resorna beviljats.

5139 Övriga insatser enligt LSS

Den del av rad 513 som utgör Övriga insatser enligt LSS, dvs. råd och stöd, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför hemmet samt korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år (9 § punkterna 1, 3, 4, 5, 6 och 7). Uppgifter avseende hälso- och sjukvård enl. HSL i samband med övriga insatser enligt LSS ska ingå.

Kommunens kostnad för råd och stöd enl. 9 § punkt 1 LSS

Regionen ansvarar för råd och stöd enligt 9 § punkt 1 LSS. Vissa kommuner har efter avtal helt eller delvis övertagit ansvar för råd och stöd enligt 9 § punkt 1 LSS och ska redovisa kommunens kostnad för denna insats i den särskilda cellen nederst på blanketten.

Motpartsredovisning av köp av huvudverksamhet

För vissa verksamheter ska köp av huvudverksamhet fördelas utifrån motpart. De verksamheter som ska specificeras framgår av blanketten:

Motpartsredovisning av köp av huvudverksamhet [46]	
510	**Vård och omsorg om äldre (från motpart)**
5101	Hemtjänst i ordinärt boende
5103	Korttidsboende
5105	Särskilt boende/annat boende
520	**Insatser till personer med funktionneds.**
5201	Hemtjänst i ordinärt boende
5203	Korttidsboende
5205	Särskilt boende/annat boende
513	**Insatser enligt LSS/SFB[1]**
5131	Boende enl. LSS för vuxna

Verksamheterna ska fördelas på nedanstående motparter:

Föreningar, stiftelser	Kommun-ägda företag	Privata företag	Kommuner	Regioner	Staten och statl.myndigh.	Enskilda personer, hushåll	Kommunal-förbund	Utlandet
Mortpart 85	Extern motpart, interv.5-7	Motpart 87	Motpart 82	Motpart 84	Motpart 81	Motpart 86	Motpart 83	Extern motpart interv. 9

Köp av huvudverksamhet

Kostnaderna i denna kolumn är länkad från kolumnen ”Därav köp av huvudverksamhet” ovan.

Differens

Beloppet i kolumnen ”Köp av huvudverksamhet” jämförs med summan av de belopp som kommunen fördelat ut på de olika motparterna. Samtliga kostnader från kolumnen ”Köp av huvudverksamhet” ska fördelas på motpart. Differensen ska då bli noll.

Övriga kolumner

Beloppen på huvudraderna 510, 520 och 513 är länkade från avdelning Motpart. Definitioner av motparterna återfinns i avdelningen Motpartsredovisning.

Individ- och familjeomsorg

Inom detta område förs verksamheter som riktar sig till personer som får stöd, vård och service inom individ- och familjeomsorgens ram exkl. insatser som ges till personer med psykiska problem utan eget skadligt bruk och beroende som redovisas under avdelningen Äldre och personer med funktionsnedsättning. Verksamhetsområdet omfattar verksamheterna:

- Vård för vuxna med skadligt bruk och beroende
- Barn- och ungdomsvård
- Övrig vuxenvård (exkl. insatser till personer med psykiska problem utan eget skadligt bruk och beroende, som redovisas som personer med funktionsnedsättning)
- Ekonomiskt bistånd
- Familjerätt och familjerådgivning (ingår inte i rad 580 Individ- och familjeomsorg, totalt)

Att tänka på:
- Kostnaderna för socialsekreterare schablonfördelas på verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen om det inte går att föra dem direkt till en viss verksamhet.
- Kostnader för utredningsverksamhet som ligger till grund för insatser ska tas med inom respektive delverksamhet.
- Vid placering av hel familj i institutionsvård eller i familjehem sker ingen uppdelning mellan barn och vuxna utan den person som föranlett placeringen styr om redovisningen ska ske till vård för vuxna med skadligt bruk och beroende, barn- och ungdomsvård eller övrig vuxenvård.

Allmänt

Beräkning av nyckeltalen

Nyckeltalen avser kostnader för eget åtagande per invånare och presenteras både för aktuellt och föregående år. Detta beräknas genom formeln Bruttokostnad – Interna intäkter – Försäljning av verksamhet till andra kommuner, kommunalförbund och regioner. Beräkningsformlerna för respektive nyckeltal syns i formelfälten.

Förtryckta uppgifter om befolkningsstorleken för respektive kommun den 31 december för räkenskapsåret utgör underlag för att beräkna nyckeltal.

Kontroller

I kontrollkolumnen visas kontroller när nyckeltalet ligger utanför ett visst intervall eller då ett förväntat belopp saknas.

I Kolumn C-G finns differenskontroller mot Driftredovisningen respektive Motpartsredovisningen. Det finns även en särskild differenskontroll av försäljning

av verksamhet för rad 571 + 575 + 585 mot Motpartsredovisningens rad 580, kolumn Y och Z.

Kolumnindelning

BRUTTO-KOSTNAD	Därav personal-kostnader [50-51, 53, 54, 55x2, 5598, 591] samt PO	Därav köp av huvudverk-samhet [46]	Interna intäkter	Försäljning av verksamhet till andra kommuner, kommunalförb. och regioner [361] motpart 82, 83, 84

Bruttokostnad

Verksamhetens samtliga kostnader, både externa och interna. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav personalkostnader

Personalkostnader består av både externa kostnader för löner m.m. och kalkylerade personalomkostnader (PO). Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Därav köp av huvudverksamhet

Den del av bruttokostnaden som avser köp av huvudverksamhet. Uppgiften länkas från Driftredovisningen.

Interna intäkter

Alla intäkter som verksamheten erhåller från andra verksamheter inom kommunen (förvaltningar).

Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner

Kommunens intäkter från försäljning av verksamhet som köps av annan kommun eller av region. Det är försäljning av huvudverksamhet, dvs. hela platser som avses.

Verksamhetsindelning

559 Vård för vuxna med skadligt bruk och beroende

552 Institutionsvård vuxna

Hit förs kostnader för vård, behandling, arbete, arbetsträning etc. enligt LVM[14] eller SoL[15] i kombination med dygnetruntvistelse i utredningshem, motivationshem, behandlingshem och arbetskollektiv eller motsvarande utomlands. Till dessa vårdformer räknas även andra typer av hem som t.ex. familjehem, inackorderingshem, härbärgen etc. med HVB[16]- tillstånd där vård eller boende bedrivs dygnet runt. Kommunens kostnader för personer som placerats i motsvarande hem utomlands ska ingå i redovisningen. Kolumnen ”Försäljning av verksamhet till kommuner/regioner” är länkad från avdelningen Motpart.

556 Familjehemsvård för vuxna

Omsorg, arbete, arbetsträning m.m. som ges dygnet runt i familjehem med stöd av SoL eller LVM. Vård i familjehem med HVB-tillstånd ingår inte i vård i familjehem utan redovisas som institutionsvård.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till kommuner/regioner” redovisas familjehemmens del av missbruksvårdens totala försäljningsintäkter. De totala försäljningsintäkterna från andra kommuner och regioner på rad 559 är hämtade från Motpartsredovisningen.

5581 Öppna insatser, bistånd som avser boende

Avser boendeformerna: gruppboende, kategoriboende, inackorderingshem, korttidshem, jourlägenhet, härbärge, träningslägenhet, försökslägenhet, övergångslägenhet, hotell samt hyreskontrakt där socialtjänsten är kontraktsinnehavare, sociala kontrakt eller liknande. Boende i hem med HVB-tillstånd ingår inte, utan redovisas som institutionsvård på rad 552, Institutionsvård vuxna.

Boendekostnad (hyra) som utbetalas i form av ekonomiskt bistånd (socialbidrag) upptas inte på rad 5581. Utbetalda ekonomiska bistånd (socialbidrag) finns upptagna i Driftredovisningen och länkas till rad 575 i avdelningen Individ- och familjeomsorg.

Kostnader för reparationer, renoveringar av boenden avsedda för missbruksvård, hyreskostnader för oanvända lägenheter, hyreskostnader under uppsägningstid, hotellkostnader, magasinering och städning av lägenhet vid vräkning som utgör en del av missbruksvården redovisas på rad 5581.

---

[14] LVM är förkortning för lagen om vård av missbrukare i vissa fall.

[15] SoL är en förkortning för socialtjänstlagen.

[16] HVB är en förkortning för hem för vård eller boende.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till kommuner/regioner” redovisas biståndets del av missbruksvårdens totala försäljningsintäkter från andra kommuner och regioner. De totala försäljningsintäkterna på rad 559 är länkade från Motpartsredovisningen.

5582 Öppna insatser, individuellt behovsprövad öppen vård

De öppna insatser som avses ska vara individuellt behovsprövad enligt SoL som t.ex. strukturerad dagvård, personligt råd och stöd och behandling eller kontaktperson.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till kommuner/regioner” redovisas individuella behovsprövade öppna insatsers del av missbrukarvårdens totala försäljningsintäkter. De totala försäljningsintäkterna från andra kommuner och regioner på rad 559 är länkade från Motpartsredovisningen.

5583 Öppna insatser, övriga

Med övriga öppna insatser avses sådana öppna insatser som inte är individuellt behovsprövade. Här redovisas således kostnader för rådgivning och annan verksamhet som ges till enskilda utan individuella beslut och utan krav på inskrivning. Exempel är alkoholrådgivning, öppen träfflokal etc.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till kommuner/regioner” redovisas de övriga öppna insatsernas del av missbruksvårdens totala försäljningsintäkter. De totala försäljningsintäkterna från andra kommuner och regioner på rad 559 är länkade/hämtade från Motpartsredovisningen.

569 Barn- och ungdomsvård

554 HVB-vård för barn och unga

Placeringar med stadigvarande dygnetruntvistelse på hem för vård eller boende (HVB) enligt SoL respektive LVU som drivs av kommun, bolag, förening, samfällighet etc. Här ingår också de Särskilda ungdomshemmen (som även benämns Hem för särskild noggrann tillsyn efter 12 § Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga) med Statens institutionsstyrelse (SIS) som huvudman. Även placeringar i familjehem med tillstånd för HVB ska redovisas här. Här redovisas även lokalkostnader som har uppstått utan att verksamhet har bedrivits i lokalerna. Om någon familjemedlem varit placerad tillsammans med ett barn/ungdom ska kostnaden för familjemedlemmen redovisas här. Konsulentstödda familjehem och jourhem med HVB-tillstånd redovisas här.

Skyddat boende där barnet bedöms individuellt och får ett eget beslut om insats enligt ny lagstiftning ska fortsatt redovisas under 571 för RS 2025.

Kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” är länkad från Motpartsredovisningen.

Stödboende för barn och unga 16–20 år som inte är asylsökande eller flyktingar ska redovisas här.

Även vårdavgiften vid placering vid Särskilda ungdomshem (SiS) som avser skolkostnader för skolgång ska redovisas här.

557 Familjehemsvård för barn och unga

Placeringar med stadigvarande dygnetruntvistelse i familjehem (inklusive nätverksamhet) samt tillfälliga placeringar i jourhem enligt SoL eller LVU.

Även kostnaderna som kommunen har till följd av vårdnadsöverflyttning ska redovisas här.

Om någon familjemedlem varit placerad tillsammans med ett barn/ungdom ska kostnaden för familjemedlemmen redovisas här.

Konsulentstödda familjehem och jourhem redovisas här. Familjehem med HVB-tillstånd ska inte redovisas här utan redovisas på 554.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” redovisas familjehemmens del av barn och ungdomsvårdens totala försäljningsintäkter. De totala försäljningsintäkterna från andra kommuner och regioner på rad 569 är länkade från Motpartsredovisningen.

5681 Öppna insatser, individuellt behovsprövad öppen vård

Här ingår individuellt beslutade öppna vård-, stöd- och behandlingsinsatser enligt SoL respektive LVU t.ex. i form av kontaktperson, personligt stöd eller strukturerade öppenvårdsprogram. Klienterna är i det senare fallet inskrivna i verksamheten.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” redovisas de individuella insatsernas del av barn och ungdomsvårdens totala försäljningsintäkter. De totala försäljningsintäkterna från andra kommuner och regioner på rad 569 är länkade från Motpartsredovisningen.

5682 Öppna insatser, övriga

Med övriga öppna insatser avses sådana som ges till barn och ungdomar utan individuellt beslut och utan krav på inskrivning. Exempel är ungdomscentrum, familjecentraler, föräldragrupper för unga föräldrar, öppna träfflokaler och övrig riktad verksamhet. Här redovisas även bidrag till föreningar och organisationer, t.ex. nattvandrare. Fältverksamhet redovisas här.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” redovisas övriga öppna insatsers del av barn- och ungdomsvårdens totala försäljningsintäkter. De totala försäljningsintäkterna från andra kommuner och regioner på rad 569 är länkade från Motpartsredovisningen.

571 Övriga insatser till vuxna

Bruttokostnader och interna intäkter är länkade från Driftredovisningen.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” ska övrig vuxenvårds del av den totala individ- och familjeomsorgens försäljningsintäkter från andra kommuner och regioner redovisas.

575 Ekonomiskt bistånd

Bruttokostnader och interna intäkter är länkade från Driftredovisningen.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” ska ekonomiskt bistånds del av den totala individ- och familjeomsorgens försäljningsintäkter från andra kommuner och regioner redovisas.

På rad 575 redovisas också ekonomiskt bistånd som beviljats för egna avgifter i samband med vård och behandling enligt 4 kap. 1 § samt 4 kap. 2 § SoL.

Att tänka på:
- Bidrag till flyktingar redovisas i Driftredovisningen under verksamhetsområde “600 Flyktingmottagande“.
- Kostnader för arbetsmarknadsåtgärder och kontaktmannaskapsarvode, redovisas i Driftredovisningen under verksamhetsområde ”610 Arbetsmarknadsåtgärder”.

585 Familjerätt och familjerådgivning

Familjerätt och familjerådgivning ingår inte rad 580 Individ- och familjeomsorg, totalt

5851 Familjerätt

Här redovisas kostnader för arbete som socialtjänsten utför med stöd av föräldrabalken och socialtjänstlagen i form av adoptionsärenden, faderskaps- och föräldraskapsärenden samt vårdnads-, boende- och umgängesfrågor såsom samarbetssamtal, utredningar och upprättande och godkännande av avtal.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” och interna intäkter redovisas dessa intäkter för familjerätt.

5855 Familjerådgivning

Här redovisas kostnader för familjerådgivningsverksamhet, dvs. samtal enligt 5 kapitlet 3 § socialtjänstlagen i syfte att bearbeta samlevnadskonflikter i parförhållanden och familjer.

I kolumnen ”Försäljning av verksamhet till andra kommuner och regioner” och interna intäkter redovisas dessa intäkter för familjerådgivning.

Exempel på fördelningssituationer inom vård och omsorg

Inom vård- och omsorgsverksamheten är det inte alltid möjligt att särredovisa kostnader och intäkter direkt på verksamhetsområden i RS. Fördelningar kan behöva göras inom vissa områden.

För att underlätta fördelningarna beskrivs nedan några av de områden där fördelningar kan behöva göras och hur man kan gå till väga när man gör dessa fördelningar. Nedanstående är *förslag* på hur fördelningarna kan göras, organisationen i kommunerna kan se ut på många olika sätt och kommunen bör använda den fördelningsnyckel som man anser bäst speglar fördelningen av kostnaderna/intäkterna.

Särskilt boende för äldre (över 65 år) och för personer med funktionsnedsättning (under 65 år)

Många kommuner har boenden för äldre där det även finns personer under 65 år. En fördelning måste då göras mellan särskilt boende för äldre och särskilt boende för personer med funktionsnedsättning.

Förslag till hur kostnadsfördelningen kan göras:

1. Fördela kostnaderna baserat på antalet dygn som respektive brukare har haft placeringen. Denna fördelning kräver att det finns detaljerad verksamhetsstatistik.

Exempel:

4 personer över 65 år har bott 365 dygn, 1 person över 65 år har bott 150 dygn och 2 personer under 65 år har bott 365 dygn:

4*365+1*150 = 1 610 dygn för personer över 65 år

2*365 =730 dygn för personer under 65 år

2. Ett andra alternativ är att fråga aktuell enhetschef hur många platser som finns där det bor personer över 65 år och hur många platser det finns där det bor personer under 65 år och istället använda antalet platser som fördelningsgrund.

Hemtjänst för äldre (över 65 år) och för personer med funktionsnedsättning (under 65 år)

Många kommuner har hemtjänstgrupper som utför insatser både åt äldre och personer under 65 år. En fördelning måste då göras mellan verksamheterna hemtjänst för äldre och hemtjänst för personer med funktionsnedsättning.

Förslag till hur kostnadsfördelningen kan göras:

1. Fördela kostnaderna baserat på antalet timmar (utförda, om det finns tillgängligt eller beviljade) under året som respektive brukare har haft

beslutet. Denna fördelning kräver att det finns tillgång till detaljerad verksamhetsstatistik (som Socialstyrelsen samlar in).

Exempel:

20 personer över 65 år har totalt 15 000 timmar beviljad hemtjänst och 1 brukare under 65 år har totalt 1 000 timmar beviljad hemtjänst. Fördelningen av antalet timmar används som fördelningsgrund.

2. Ett andra alternativ är att fråga aktuell enhetschef hur många personer med beslut om hemtjänst under året som är under respektive över 65 år. Om antalet timmar för dessa personer inte kan tas fram kan antalet brukare användas som fördelningsgrund.

Avgifter för omsorg och mat

Avgifterna för omsorg och mat är oftast inte specificerade mellan äldre (65 år och uppåt) och personer med funktionsnedsättning (0–64 år) i redovisningen.

Förslag till hur kostnadsfördelningen kan göras:

1. Om uppdelningen saknas kan man för avgifter i särskilt boende använda antal dygn i särskilt boende för personer under respektive över 65 år. För avgifter i hemtjänst kan antalet hemtjänsttimmar för personer över respektive under 65 år användas. (Individbaserad statistik som kan användas som fördelningsgrund samlas in av Socialstyrelsen två gånger om året).

2. Ett andra alternativ är att använda antalet platser som fördelningsgrund. Använd då antalet platser med personer över 65 år respektive antalet platser med personer under 65 år. Inom hemtjänsten kan antalet brukare över 65 år/under 65 år med hemtjänst användas.

Nattpatrull/bemanningsenhet

Kommuner som har en nattpatrull som arbetar mot olika verksamheter (t.ex. hemtjänst, särskilt boende) eller som har en gemensam bemanningsenhet (pool), kan behöva fördela dessa kostnader till rätt verksamhet om inte internfakturering görs (om internfakturering görs behöver bara under- eller överskott fördelas, detta kan göras efter internfakturerad kostnad per verksamhet).

Ta först ställning till om personalen arbetar både med insatser enligt SoL och med insatser enligt LSS, i nästa steg ska kostnaderna fördelas mellan insatser till personer över/under 65 år. Individbaserad statistik samlas in av Socialstyrelsen två gånger per år.

Förslag till hur kostnadsfördelningen kan göras:

3. Den rekommenderade sättet att fördela kostnaderna är att använda utnyttjade antal timmar per verksamhet eller årsarbetare per verksamhet. Den procentsats man får fram fördelas i nästa steg till brukare över/under 65 år med hjälp av verksamhetsstatistik.

Exempel:

50% av bemanningsenheten används i särskilt boende, 40% används i hemtjänsten och 10% inom korttidsvården. I nästa steg görs en fördelning av kostnaderna baserat på verksamhetsstatistik. För hemtjänsten används antalet utförda eller beviljade timmar. Om t.ex. brukarna över 65 år har totalt 15 000 timmar beviljad hemtjänst och brukarna under 65 år har totalt 5 000 timmar beviljad hemtjänst så ska 30% (40% x 75%) av bemanningsenhetens kostnader fördelas till hemtjänst för äldre.

2. Om fördelningen avser nattpatrull och ovanstående uppgifter inte kan tas fram kan det vara så att det för nattpatrullen finns ett antal ”fasta ärenden” inom hemtjänst eller personlig assistans där uppgift om antal beviljade timmar kan tas fram från verksamhetssystemet. Utifrån den fördelning som då tas fram kan även en fördelning av resterande tid av total årsarbetstid för nattpatrullen göras.

3. Det sista alternativet är att göra en procentuell uppskattning av nedlagd tid på de olika verksamheterna.

Tänk på att om personalen arbetar i särskilt boende och det finns korttidsplatser i det särskilda boendet ska även en fördelning mellan särskilt boende och korttidsplatser göras.

Hemtjänst – personlig assistans
I vissa ärenden förekommer det att hemtjänsten utför personlig assistans. Även om det är få ärenden kan insatserna innebära omfattande kostnader. Om ingen internfakturering sker av dessa kostnader behöver en fördelning göras.

Förslag till hur kostnadsfördelningen kan göras:

1. De enskilda ärendena har ett beslut från Försäkringskassan om antal timmar per månad. Utgå från antalet beslutade timmar (om man vet antal verkligt utförda timmar inom personlig assistans är det den bästa fördelningsgrunden) och sätt det i relation till det totala antalet utförda timmar för den aktuella hemtjänstgruppen. Den framräknade procentsatsen används sedan som fördelningsnyckel mellan hemtjänst och personlig assistans.

2. Ett andra alternativ är att fördela kostnaden baserat på antal beviljade timmar från Försäkringskassan multiplicerat med ersättningen från Försäkringskassan (för år 2010 var ersättningen 253 kr/tim).

Exempel:

Om antalet beviljade timmar är 100 blir det 100 * 253 = 253 000 av kostnaden för hemtjänstgruppen som ska fördelas till personlig assistans.

Integrerad dagverksamhet SoL – daglig verksamhet LSS

Kommuner som har integrerad dagverksamhet inom LSS och SoL behöver göra en fördelning mellan insatserna.

1. Använd i första hand antalet dagar i veckan med beslut om dagverksamhet.

Exempel:

30 personer har beslut på 5 dagar/vecka daglig verksamhet enligt LSS

10 personer har beslut enligt SoL på 5 dagar/vecka, 5 av dessa har haft beslutet under halva året.

30*5*52 = 7 800 dagar med beslut enligt LSS

(5*5*52)+(5*5*26) = 1 950 dagar med beslut enligt SoL

Besluten enligt SoL kan även behöva delas upp mellan äldre och personer med funktionsnedsättning. Denna fördelning kräver att det finns tillgång till detaljerad verksamhetsstatistik.

2. Ett alternativ är att fråga aktuell enhetschef om hur många platser som finns enligt LSS och enligt SoL och istället använda antalet platser som fördelningsgrund.

Boende för vuxna enligt LSS – särskilt boende enligt SoL

Kommuner som har integrerade boenden inom LSS och SoL måste också göra en fördelning av kostnaderna.

1. Det mest korrekta sättet att fördela kostnaderna är att använda antalet dygn som respektive brukare haft beslutet. Denna fördelning kräver att det finns tillgång till detaljerad verksamhetsstatistik.

Exempel:
4 personer har bott 365 dygn och 1 person 150 dygn enligt LSS

2 personer har bott 365 dygn enligt SoL

(4*365)+(1*150) = 1 610 dygn enligt LSS

2*365 = 730 dygn enligt SoL

Antalet dygn används sedan som fördelningsnyckel.

2. Ett alternativ är att fråga aktuell enhetschef hur många platser som finns enligt LSS och enligt SoL och istället använda antalet platser som fördelningsgrund

Gemensamma kostnader inom Vård- och omsorg

Samtliga kommuner har administration eller andra övergripande kostnader som behöver fördelas till rätt verksamhet om den inte redan är bokförd per verksamhet i redovisningen. Administration eller övergripande kostnader kan ses i tre nivåer:

Kommunens administration

Förvaltningens administration

Enhetens administration

Kommunens administration fördelas oftast via SCB-nyckeln så den brukar inte medföra några problem.

Förvaltningens administration finns oftast på några gemensamma kostnadsställen och ska belasta samtliga verksamheter. Då det är svårt att fastslå ett direkt samband mellan övergripande kostnader och verksamheter är rekommendationen att använda bruttokostnaden som fördelningsnyckel. Tänk på att denna fördelning även kan gälla individ- och familjeomsorgen om förvaltningen har detta ansvar. Ta även hänsyn till om det finns det övergripande resurser på gemensamma kostnadsställen som rör specifika verksamheter. Det kan förekomma att t.ex. MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) är bokförd centralt. Fördela i så fall dessa kostnader separat efter nedlagd tid per verksamhet eller efter bruttokostnaden för dessa verksamheter.

Om enhetens administration är direkt bokförd per verksamhet och behöver den inte fördelas, men ofta finns det avdelningschefer eller enhetschefer som har ansvar för flera olika verksamheter och då behöver dessa kostnader fördelas specifikt. Även här är rekommendationen att använda bruttokostnaden för dessa verksamheter som fördelningsnyckel med då specifikt för respektive verksamheter som rör det aktuella ansvaret.

Att tänka på inom Vård och Omsorg

Avlösning i hemmet/Anhörigstöd enl. SoL

Enligt Socialtjänstlagen bör socialnämnden ge stöd och avlösning för att underlätta för dem som vårdar närstående som är långvarigt sjuka eller äldre som har funktionsnedsättning. Avlösning kan finnas i form av hemtjänst, dagverksamhet eller korttidsvård. Redovisas i RS på resp. verksamhet.

Anhörigstöd som riktas till specifika individer, med eller utan biståndsbeslut ska anges som en öppen insats och redovisas på verksamheterna 5109 respektive 5209. Anhörigstöd som ges generellt, dvs alla är välkomna till verksamheten (utan behovsprövning) ska redovisas på rad 5106 alternativt 5206. Gäller det istället behovsprövad dagverksamhet ska anhörigstöd istället redovisas på verksamhet 5104 och 5204.

I LSS talas om avlösarservice i hemmet. Den insatsen syftar till att göra det möjligt för anhöriga eller familjehemsföräldrar att få avkoppling och att kunna utföra sysslor utanför hemmet. Avlösarservice kan också erbjudas i form av korttidsvistelse utanför det egna hemmet. Redovisas i RS under verksamhet 5139 övrig insats enligt LSS.

Ledsagning

Ledsagning ges som bistånd med stöd av socialtjänstlagen, SoL, eller med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Ledsagning kan beviljas till den som behöver hjälp för att kunna delta i aktiviteter, t.ex. genom stöd att ta sig till och från aktiviteter samt stöd att utföra olika aktiviteter och att delta i dagverksamhet.

Ledsagning som beviljats enligt SoL redovisas i RS under verksamhet 5101, hemtjänst för äldre resp. verksamhet 5201 för personer med funktionsnedsättning.

Ledsagning enligt LSS är en av tio insatser för personer i LSS personkrets som enligt 1 § LSS utgörs av

- personkrets 1: personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,
- personkrets 2: personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom,
- personkrets 3: personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

  Ledsagning enligt LSS redovisas under verksamhet 5139 Övriga insatser enligt LSS.

Medicintekniska produkter

Medicintekniska produkter sådana produkter som används för att påvisa, förebygga, övervaka, behandla eller lindra en sjukdom, skada eller en funktionsnedsättning, undersöka, ändra eller ersätta anatomi eller en fysiologisk process eller kontrollera befruktning. Exempel på medicintekniska produkter är sprutor, kontaktlinsprodukter, kanyler, infusionsaggregat och pumpar för läkemedelstillförsel.

Medicintekniska produkter redovisas i driftredovisningen i kolumnen ”Varor” och ingår i kolumnen ”Bruttokostnad” i avdelningen ”Äldre och personer med funktionsnedsättning”. På radnivå ska kostnaden i driftredovisningen fördelas mellan äldre och personer med funktionsnedsättning. I avdelningen ”Äldre och personer med funktionsnedsättning” ska kostnaden fördelas ytterligare efter boendeform.

Sjuklönekostnader LSS

Kostnader avseende den del av ersättningen som är extraersättning för sjukskrivningskostnader, där ingen assistans erhålls, ses som ett bidrag. Motparten styrs av om ersättningen erläggs till ett bolag eller till enskild.

Stimulansmedel och andra statsbidrag inom Vård och omsorg

Andra statsbidrag och stimulansmedel redovisas i driftredovisningen i kolumnen ”Övriga externa intäkter” och i avdelningen ”Motpart”, specificering av vissa intäkter i kolumnen ”Driftbidrag från staten, statliga myndigheter och AF”. Intäkten ska också redovisas i avdelningen Vård och omsorg och fördelas där på samma sätt som kostnaderna fördelas.

Kostnadsredovisningen i RS beror på hur medlen använts. Om de använts till direkt utförande, t.ex. genom insatser av hemtjänst och korttidsplatser så redovisas det på resp. verksamhet i RS och ska också ha redovisats i insatsstatistiken.

Om medlen använts till olika typer av utvecklingsarbete, t.ex. utbildning eller utveckling av samarbetsformer, så ska det redovisas under verksamhet 5109 Övriga insatser i ordinärt boende, om det avser äldre, om kostnaden avser personer med funktionsnedsättning redovisas den under verksamhet 5209 Övriga insatser i ordinärt boende.

Tekniska hjälpmedel

Tekniska hjälpmedel förskrivs av arbetsterapeuter och sjukgymnaster, även sjuksköterskor kan ha förskrivningsrätt. Förskrivning av tekniska hjälpmedel ska ses som en åtgärd i en rehabiliterings- eller habiliteringsprocess för att kompensera en persons funktions- eller aktivitetsnedsättning. Förskrivningen och hjälpmedlet är en HSL-insats, men handhavandet av hjälpmedlet kan vara både en HSL-insats, en SoL-insats eller egenvård. Det beror helt på hur man har bedömt hjälpbehovet. Regionerna och kommunerna har ansvar för att ge personer med funktionsnedsättningar hjälpmedel. Ansvaret regleras i hälso- och sjukvårdslagen, HSL.

Exempel på tekniska hjälpmedel: coxit kudde, sittkudde, sittring, toaförhöjning, badkarsbräda, duschpall, strumppådragare, griptång, käpp, krycka, rollator, gåstativ.

Tekniska hjälpmedel redovisas i driftredovisningen i kolumnen ”Varor” och ingår i kolumnen ”Bruttokostnad” i avdelningen ”Äldre och personer med funktionsnedsättning”. På radnivå ska kostnaden i driftredovisningen fördelas mellan äldre och personer med funktionsnedsättning och i avdelningen ”Äldre och personer med funktionsnedsättning” ska kostnaden fördelas ytterligare efter boendeform.

Kontrollbladet

Kontrollbladet är sista fliken i blanketten. Här kontrolleras framför allt att belopp mellan olika delar av blanketten stämmer överens. Kontroller som visas indikerar att uppgifter i någon del av blanketten redovisas fel och detta behöver åtgärdas.

Observera: Om det ingår jämförelsestörande poster i verksamhetens intäkter eller kostnader så ska det leda till kontroller i kontrollbladet som motsvarar beloppen av jämförelsestörande poster. Kommentera det i så fall.